ZÁRÓTANULMÁNY

GINOP-6.2.3-17-2017-00020

A szakképzési intézményrendszer átfogó fejlesztése

Baranya Megyei Szakképzési Centrum

MSB

2021

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

ZÁRÓTANULMÁNY

GINOP-6.2.3-17-2017-00020

A szakképzési intézményrendszer átfogó fejlesztése

Baranya Megyei Szakképzési Centrum

2021

TARTALOMJEGYZÉK

Vezetői összefoglaló 3

1. A projekt alapinformációi 10

1.1. A projekt előzményei, háttere 10
1.2. A projekt célja, célcsoportja 11
1.2.1. A projekt célrendszere 11
1.2.2. Célcsoport bemutatása 12
1.3. A projekt intézményi háttere 14

2. A projekt szakmai tartalma, tevékenységek 20

2.1. A tevékenysége folyamatának rövid összefoglalása 21
2.2. A tevékenységek Pályázati Felhívás mentén történő részletes bemutatása 24

3. A projekt szakmai megvalósítása 40

3.1. Cselekvési tervben rögzített célok megvalósulása 40
3.2. Intézkedési tervben rögzített beavatkozási területek megvalósulása 46
3.3. Munkacsoportok megvalósult tevékenységei 54
3.4. Tanulócsoportok működtetése 58
3.5. Képzések megvalósulása 61
3.6. Programok megvalósítása 63

4. Megvalósult együttműködések bemutatása 67

5. Eredmények bemutatása 69

5.1. Benchmarking módszertan 69
5.1.1. A benchmarking elemzés célja, módszerei 69
5.1.2. A Benchmarking munkacsoport működése 70
5.2. Eredmények elemzése és értékelése 71
5.2.1. Tanulócsoportok eredményei 72
5.2.2. A projektbe bevont tanulók eredményeinek elemzése 74
5.2.3. A projektben megvalósult tanulói programok, események összefoglalása 78
5.2.4. Diákok önértékelési felmérésének eredménye 80
5.2.5. Munkacsoport vezetői interjúk alapján mért eredményesség 82
5.2.6. Módszertani jógyakorlatok, nyitott műhelyek működésének eredményessége 86
5.2.7. Kompetencia alapú képzésre fejlesztett tananyag 87
5.2.8. Pedagógusképzések eredményességének elemzése 89

6. A projekt fenntarthatósága 95

7. Mellékletek 96

ÁBRAJEGYZÉK

1. ábra: A projekt célrendszere 11
2. ábra: A projektmegvalósítás szervezete 16
3. ábra: Lemorzsolódás a szakközépiskola egyes évfolyamain (fő) 77
4. ábra: Lemorzsolódás a szakgimnázium egyes évfolyamain (fő) 77
5. ábra: Drogprevenciós, egészségmegőrző, mentálhigiénés, szexuális felvilágosító foglalkozások száma 78
6. ábra: Tanulói életpálya építést szolgáló programok száma 79
7. ábra: Szabadidős programok száma 79
8. ábra: A programok eredményességének tanulói értékelése 80
9. ábra: Kompetenciamérések hatékonysága a tanulók megítélése szerint 80
10. ábra: A tanár-diák találkozások gyakorisága tanulói értékelés szerint 81
11. ábra: A tanulócsoportvezetők segítségnyújtásának módjai a tanulók nyilatkozatai szerint . 81
12. ábra: Továbbképzések típusa, melyeken a válaszadó az elmúlt 2 évben részt vett 91
13. ábra: Tanórákon alkalmazott tanulásszervezési módok és eszközök, azok hatékonysága. 92
14. ábra: Tanulmányok hatása, további továbbképzés igényének felmérése 93
15. ábra: A képzéseken elsajátított új módszerek alkalmazásával elért eredmények 94

TÁBLÁZATOK JEGYZÉKE

1. táblázat: A Szakképzési Centrum lemorzsolódási arányai (2011-2016) 10
2. táblázat: Célcsoport jellemzői (2017) 12
3. táblázat: Bevonandó tanulók és tanulócsoportok/pedagógusok száma (2018) 23
4. táblázat: Tanulócsoportok száma, intézményenként (2018-2021) 26
5. táblázat: Akkreditált pedagógusképzések és résztvevők száma 61
6. táblázat: Belső pedagógusképzések és résztvevők száma 62
7. táblázat: Megvalósult programok, események 66
8. táblázat: A vizsgált négy félévre vonatkozó tanulmányi eredmények és megállapítások 74
9. táblázat: Tanulók száma belépéskor, tanév végén, lemorzsolódás aránya (2016/2017 és 2019/2020 tanévek) 77
10. táblázat: Lemorzsolódás csökkenése valós és vállalt célérték 78

KÉPEK JEGYZÉKE

1. kép: Ifjúsági előadás - esetfeldolgozás 28
2. kép: Eszközbeszerzések 31
3. kép: Tantestületi érzékenyítő előadás 35
4. kép: Esély- és egészségnapok 36
5. kép: Szabadidő tervezés munkacsoport – szervezett programok 37

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

A Pécsi Szakképzési Centrum 2017-ben pályázatot nyújtott be a GINOP-6.2.3-17 kódszámú pályázati kiírás keretében, ***A szakképzési intézményrendszer átfogó fejlesztése*** címmel. A Szakképzési Centrum neve 2020. július 1-től **Baranya Megyei Szakképzési Centrum**ra (továbbiakban Szakképzési Centrum, vagy Baranya Megyei SZC) változott.

A projekt megvalósítása 2018. januárjában indult a **Cselekvési terv** összeállításával. Kijelölésre kerültek a célok és a hozzá vezető út, vagyis azok a feladatok, amelyek a célok megvalósítását segítik. Megtörtént az erőforrások hozzárendelése a feladatokhoz, majd megkezdődött a megvalósítást lebonyolító szakemberek kiválasztása és felkészítése.

A megvalósítást két előre nem látható esemény alapvetően megváltoztatta, illetve nehezítette.

1. A **szakképzési rendszer gyökeres átalakítása**. A folyamat 2019-ben indult és alapjaiban változtatta meg a szakmatanulást. Új jogszabályok, új fogalmak, új szakmajegyzék, új vizsgáztatási rendszer kialakítása zajlott. A folyamatban lévő változás a pályaorientációs tevékenységet nehezítette, hiszen az elkészített szóróanyagokat, tájékoztató dokumentumokat át kellett alakítani.
2. A megvalósítást nehezítette a **COVID-19 világjárvány** megjelenése. A tervezett események, szabadidős programok nagy része megvalósult a 2019/2020-as tanév pandémiamentes időszakában, azonban egyes események a 2020/2021-es tanév elején, szeptember-október hónapokban kerültek megvalósításra. Szintén 2020 őszén zajlottak le a projekt hosszabbításra tervezett új programok.

A projekt célja a **végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkentése**, mely cél elérése érdekében létrehozásra kerültek **5-6 fős tanulócsoportok** (nehéz helyzetben lévő diákokból – előzetes felmérés alapján), szakértő és elhivatott **pedagógusok irányításával**, akik nemcsak a diákok tanulmányi előmenetelét követték nyomon és segítették őket szükség esetén, hanem igyekeztek fenntartani érdeklődésüket, motivációjukat és az élet egyéb területein is számíthattak rájuk. A program végén készített névtelen **elégedettségmérés során a diákok összességében pozitívan nyilatkoztak** a tanulócsoportban való részvételéről, sőt, sokan megfogalmazták, hogy nagyon örültek, hogy valaki figyelt rájuk, terelgette, segítette őket és talán ma már nem is lennének az iskolában, ha nincs mellettük ez a „mentor”.

A szakmai tevékenységek az alábbi főbb témakörök, célok szerint kerültek meghatározásra és megvalósításra.

1. Tanulói készségek és képességek fejlesztése, a képzés hatékonyságát növelő támogatások nyújtása

A 2018/2019-es tanév elején közel 1400 kilencedik évfolyamos diák írta meg a projekt keretein belül kialakított, Mérés-értékelési munkacsoport által elkészített **szint- és kompetenciamérő feladatsorok**at **matematikából** és **szövegértésből**. Az alacsony kompetenciával rendelkező diákokról nagy eséllyel feltételezhető, hogy végzettség nélkül hagyják el az intézményrendszert. Az eredmények, valamint a beiratkozáskor elkészített **szociális kérdőív** kiértékelése alapján megtörtént a **tanulócsoportok kialakítása**, melyet megelőzött a tanulócsoportokat segítő/vezető pedagógusok kiválasztása. 63 tanulócsoportban 323 diák kezdte meg a közös munkát. A bevont diákok és oktatók közös tevékenységének dokumentálása szakmai beszámolók, valamint az eredmények mérése saját feladatlapok révén történt 2018/2019. első féléve végén, majd év végén és 2019/2020. első féléve végén. Az év végi felmérésre a járványügyi korlátozások miatt nem került sor. Az összesített adatokból megállapítható volt, hogy **mind matematika, mind szövegértés területén javultak a diákok eredményei a 3 félév alatt**.

Ezen kívül folyamatos nyomonkövetés történt a tanulócsoportokba bevont diákok tanulmányi eredményének alakulása, igazolt és igazolatlan hiányzások alakulása, valamint önértékelésük fejlődése területén.

A rendelkezésre álló összesített adatok alapján megállapítható, hogy a diákok tanulmányi átlaga 2,94-ről 3,25-re javult, ami átlagosan 0,31-os javulást jelent (a vállalt érték 0,3). Az egy főre eső bukások száma a bemeneti 1,13-as értékhez képest 0,35, ami jelentős javulásnak mondható. Javultak a magyar (2,71-ről 2,99-re) és a matematika (2,43-ról 2,71-re) átlagok.

Párhuzamosan a Mérés-értékelés munkacsoport méréseivel, országos szintű méréseken is részt vettek a Baranya Megyei Szakképzési Centrum 9. évfolyamos diákjai négy alkalommal (2018/2019-es tanév elején és végén, valamint a 2019/2020-as és a 2020/2021-es tanév elején).

2. Tanulói életpálya-építést szolgáló intézkedések, továbbá az intézményi szintű pályaorientációs tevékenység bevezetését és működtetését támogató tevékenységek megvalósítása

A projektelem megvalósítása érdekében létrehozásra került a **Tanulói életpálya-építést szolgáló munkacsoport**. A munkacsoport tagjai az iskolák munkatársai, akik képzett szakemberek és közösen működtették a szakértői csoportot. A munkacsoport megalkotta a munkatervét, amely mentén az iskolákkal történő kapcsolattartással szervezték, bonyolították a kötelező tevékenységet. A munkacsoport működésével létrejött az **intézményi szintű pályaorientációs tevékenység**.

Az oktatás világából a munka világába való hatékony és eredményes átlépés támogatása több projektelemmel került megvalósításra:

- Tanulmányi kirándulások, üzem- és gyárlátogatások, cégbemutatók szervezése és lebonyolítása az iskolák által megfogalmazott igények alapján történtek, a járványhelyzet miatt több ciklusban.
- A szakmák éjszakája rendezvényeken a vetélkedők megszervezésén túl a meghívott vállalatok is jelen voltak, későbbiekben a PBKIK rendezvényein felhasználásra került a kialakított kapcsolatrendszer.
- Folyamatos volt a helyi, intézményi szintű pályaválasztási, pályaorientációs programok megvalósítása.
- 150 fő részvételével általános iskolák igazgatóinak, pályaválasztással és karriertervezéssel foglalkozó pedagógusok meghívásával tájékoztató fórumok tartása a Tankerületekben, a SZC intézményeinek, szakmaszerkezetének és a tanulási lehetőségek bemutatása.
- Színházi produkció szervezése: iskolánként egy ifjúsági előadás zajlott, amelyet követően esetfeldolgozáson vettek részt a diákok a színészek.
- Mobiltelefonos applikáció létrehozása, Pályaválasztási szoftver kifejlesztése (Applikáció) az életpályaépítés és a pályaorientációs tevékenység támogatása érdekében. Cél volt egy olyan applikáció fejlesztése, mely segíti a pályaválasztás előtt álló diákokat azon döntés meghozatalában, hogy milyen iskolában, milyen szakon tanuljanak tovább. Az Applikáció bevezetésére sor került.
- Tájékoztató kiadvány szerkesztése az SZC iskoláiban tanulható szakmákról, a kiadvány különböző fórumokra eljuttatásra került.

3. Drogprevenciós, egészség-megőrző, mentálhigiénés, szexuális felvilágosító tevékenységek

E feladatok megvalósításának koordinálására alakult meg a **Drogprevenciós (Drogprevenciós, egészség-megőrző, mentálhigiénés, szexuális felvilágosító tevékenységek) munkacsoport**. A munkacsoport célja egy komplex **egészségfejlesztési program** kidolgozása és megvalósítása volt, valamint olyan, a prevenciós munkát támogató dokumentumok, eljárásrendek kialakítása, amelyek segítik az intézményekben dolgozó pedagógusok munkáját és hosszú távon hozzájárulnak az iskolai lemorzsolódás csökkentéséhez. Cél volt ezen kívül olyan programok megvalósítása, megerősítése, amelyek a későbbiek folyamán is fenntarthatóak és hasznosnak bizonyulnak az iskolák számára.

A munkacsoport a következő **tevékenységek**et valósította meg:

- 79 csoport számára 2 x 3 órás drogprevenciós foglalkozás, a résztvevők száma: 1998 fő,
- 9 iskolában esély- és egészségnap a partnerszervezetek bevonásával, ahol a diákok érzékenyítő előadásokon és beszélgetéseken vettek részt, találkoztak az érintett társadalmi csoportokkal, összesen 2692 fő bevonásával,
- 12 csoport számára 2 x 3 órás egészségfejlesztő foglalkozás 297 fő részvételével,
- egészségfejlesztési vetélkedő az iskolák által szervezett csapatok részvételével,
- iskolapszcichológus szakember igénybevétele 300 érintett részvételével,
- tantestületi érzékenyítő foglalkozások a témában minden iskolában, összesen 473 fő részvételével.

Összességében elmondható, hogy rendkívül érdekes és hasznos tevékenységek valósultak meg. Ezt a programokba bevont diákok és a résztvevő szervezetek is megerősítették. **E tevékenységek egy része a továbbiakban is szerepel az iskolák éves munkatervében, programjában**. Ezen kívül fontos még megemlíteni, hogy az iskolák **újonnan elkészített** szakmai programjának egy külön fejezete az **egészségfejlesztési program**, ami az egészségfejlesztési célokat, elveket, feladatokat részletesen tartalmazza.

4. A szabadidő hasznos eltöltését támogató, iskolai kötődést motiváló, tanulást támogató programok szervezése és megvalósítása

A projekt egyik fontos eleme volt a szabadidő hasznos eltöltését támogató **kulturális és sport programok szervezése**. A koordinátori szerepet a **Szabadidőszervező (A szabadidő hasznos eltöltését támogató, iskolai kötődést motiváló, tanulást támogató programok szervezése) munkacsoport** látta el. Célkitűzés volt többek között a tanulók személyiségének fejlesztése a szabadidős tevékenységek által:

- A foglalkozások során a tanulók gyakorolják, elmélyítik, megszilárdítják a tanórákon szerzett ismereteiket, egyéni képességeik szerint sokoldalúan fejlődnek.
- A szabadidős tevékenységek során a tanulók olyan új ismeretekkel is gazdagodnak, amelyek a tanórai keretekbe nem férnek bele.
- A változatos foglalkozások nagymértékben segítik a tanulók kulcskompetenciáinak kialakulását. Ilyen a helyes életvezetési képesség, a konstruktív együttműködés képessége, a hatékony problémamegoldó képesség, az adott helyzetnek megfelelő döntés képessége, a szabálykövető képesség, a lényegkiemelő képesség, a kritikai, valamint a komplex információkezelés képessége.

A célok megvalósítását a következő tevékenységek segítették:

- színházi előadás 4 alkalommal, összesen 852 fő részvételével,
- iskolák közötti sportversenyek (foci 2x, ping-pong, tollas) 3 alkalommal, összesen 329 fő részvételével,
- úszásoktatás 6 iskolában, havi 1 alkalommal 5 hónapon keresztül, összesen 520 diák bevonásával,
- kollégiumi kirándulások 3 alkalommal, 3 érintett kollégium bevonásával összesen 109 diák részvételével,
- kollégiumi főzőverseny a 3 érintett kollégium bevonásával, összesen 42 fő részvételével.

5. Intézményfejlesztési tevékenység

A Szakképzési Centrum **Fejlesztési terv**ében több ponton érintett a projekt tevékenysége és az elért eredmények, ezek a következők:

- A nappali rendszerű oktatás képzési szerkezet-fejlesztésének indoklása, a közvetlen gazdasági környezet megváltozása a beiskolázási aspirációk tükrében.
- A Szakképzési Centrum szervezeti felépítésébe integrálódott projekt szervezet.
- A szervezetfejlesztés keretében azonosított eredmények felsorolása.
- A vezetői fejlesztési programok megvalósítása, mely a GINOP 6.2.2-VEKOP-15-2016-0001 „Vezetői felkészítés a korai iskolaelhagyás, lemorzsolódás kezelésére” című továbbképzésen keresztül realizálódott.

A **Munkatervek felülvizsgálata** minden évben megtörtént, a fejlesztési javaslatokat az iskolák megkapták, a kontrollfolyamatok lezajlottak.

A vezetőség elfogadta és SZC szinten bevezetésre került a **MINŐSÉGTERV**, mely a GINOP 6.2.3-17-2017-00020 *A szakképzési intézményrendszer átfogó fejlesztése* című projekthez készült. A Minőségterv célja a Baranya Megyei Szakképzési Centrum Cselekvési tervében meghatározott fejlesztési pontok megvalósításának támogatása az intézményekben. A dokumentumban meghatározott fejlesztési pontok az intézmények helyzetelemzésével koherensek.

A vállalások megfelelő minőségű teljesítése érdekében **rendszeres és eseti ellenőrzési pontok** kerültek beépítésre a projektmegvalósítás rendszerébe.

Kiadásra került a „**Nyitott műhelyek működési rendje**” című dokumentum, szabályozásra kerültek a nyitott műhely működtetésével kapcsolatos feladatok, a szakmai működési terv készítésének szempontjai.

Kidolgozásra került a **Környezeti fenntarthatósági terv**.

Az SZC **Esélyegyenlőségi Terv**éhez kapcsolódik a **Szakmai Munkacsoport Irányítási Kézikönyve**, **Szakmai Munkacsoport Munkaterve**.

Intézményfejlesztési tevékenység több szinten valósult meg a **felülvizsgált, elkészített és bevezetett dokumentumok** révén.

6. Pedagógus továbbképzések

A projekt keretében célkitűzés volt az akkreditált pedagógusképzések megvalósítása.

A célok eléréséhez szükséges **humánerőforrás terv és továbbképzési terv** az iskolák Munkatervébe beépítésre került.

A Támogatási szerződésben 122 fő pedagógus bevonása szerepel a képzésekbe. A **pedagógus akkreditált képzések** 2019.08.23-án lezárultak, **tanúsítványt 123 fő szerzett**. Ezt követően további 15 fő képzése valósult meg az új típusú érintőképernyős és a hagyományos interaktív tábla gyakorlatközpontú bemutatása, és a hozzá kapcsolódó módszertani lehetőségek felvázolásával. Szintén akkreditált képzésként valósult meg a DKA, GEOMATECH, LEGO robot képzés (képzésenként 2 fő). Összesen tehát **144 fő szerzett akkreditált képzésen tanúsítványt**.

A tanulói lemorzsolódás mérséklését szolgáló tanulói alapkészségek és képességek fejlesztésére felkészítő, továbbá a pályaorientációs célú tevékenységek biztosítására felkészítő pedagógus továbbképzésekre az **Oktatás módszertan munkacsoport** kiemelt figyelmet fordított, a tudás megosztása foglalkozások keretében. „A kompetencia-alapú képzésekben bevezetett új tananyagok" megnevezésű indikátor teljesítéséhez, az SZC pedagógusai készítettek egy komplex 112 oldalas tananyagot: **A kompetenciaalapú képzésre fejlesztett tananyag és módszertani útmutató** címmel. Az összetett szakmai anyag egyben módszertani útmutató is, mely elem szorosan kapcsolódik a feldolgozott tananyagtartalomhoz. Tananyagok alkalmazását célzó belső képzések folyamatosan zajlottak a megvalósítás alatt, figyelve arra, hogy minden iskolából érkezzenek pedagógusok, akik multiplikátorként tovább adták az ismereteket.

A **belső képzéseken összesen 151 fő vett részt** és mindenki tanúsítványt kapott az ismeretek elsajátításáról.

Az akkreditált és a belső képzésen résztvevők száma 295 fő volt, mely képzéseken a módszertani megújulást elősegítő ismeretek elsajátítására vált lehetőség.

7. Eszköz- és infrastruktúrafejlesztések

Az eszköz- és infrastruktúra fejlesztések során **kiemelt figyelmet kapott az informatikai eszközök beszerzése** (251 konfiguráció). A tanulócsoportok foglalkozásainak jórésze a beszerzett számítógépek felhasználásával zajlott. A digitális kompetenciák fejlődése, a gyakorlati tapasztalatszerzés, a telefon/számítógép tanuláshoz köthető alkalmazási módjainak megismerése ezeken az eszközökön kezdődött meg.

A **kollégiumokban a közösségi terek kialakítása** bútorok és laptopok (36db) beszerzésével történt, a tanulás támogatása is létrejött, későbbiekben ez a tér az online oktatásban is szerepet játszott a hátrányos helyzetű diákok támogatásában. A tanulószobáknak Cisco WAP321 Access Point a támogató rendszer része.

A **pedagógusok támogatása a módszertani megújulás tekintetében** kiemelt feladat volt. Az **interaktív tábla** (18db WordWall3 program alkalmazás) beszerzéséhez társított képzés során a pedagógusok elsajátították tantárgyuk tananyagából a feladatszerkesztő szoftver használatával az interaktív tananyagok összeállítását, és a tanítás-tanulás folyamatába építését.

Digitális Közösségi Alkotóműhely kialakítása és felszerelése támogatja a pályaorientációs tevékenységet, az életpálya módosítás lehetőségét, a projekt gondolkodás fejlesztését. A **LEGO Education Mindstorms EV3 robot labor, mint nyitott műhely kialakítása** a projekt keretében megvalósult. Módszertani támogatásként a pedagógusok akkreditált és belső képzést is kaptak.

Összességében megállapíthatjuk, hogy minden, a szakmai megvalósítást nehezítő külső körülmény ellenére a projektben vállalt tevékenységek megvalósultak, a vállalt célok, célkitűzések elérésre kerültek. A projekthosszabbítás és költségvetési átcsoportosítás révén az eredetileg tervezett tevékenységek mellett további programok, rendezvények, tanulócsoport foglalkozások valósulhattak meg. A pályázat megvalósítása során a Baranya Megyei Szakképzési Centrum túlteljesítette a vállalt tevékenységek számát, mennyiségét, továbbá a vállalt eredmények célértékét.

A Szakképzési Centrum célja, hogy a projekteredmények fenntarthatóságához szükséges lehetőségek, feltételek feltérképezése mellett a Baranya Megyei Szakképzési Centrum szakképző intézményeinek működésébe bevezethető, eredményként realizálódó jó gyakorlatok a projekt megvalósítását követően is működjenek. A jóváhagyott „Cselekvési terv értékelése és felülvizsgálata" tárgyú dokumentum megfogalmazza a vállalásokat, melyeket a Baranya Megyei Szakképzési Centrum tett ennek érdekében.

Az elemzések és kiértékelések alapján megállapításra került, hogy **a megvalósult fejlesztések és tevékenységek a projekt keretében kialakított Cselekvési tervben és Intézkedési tervekben kitűzött célok elérését szolgálták, a projektmegvalósítás eredményes és hatékony volt**. Nem csak a tanulmányi, illetve a lemorzsolódási mutatók javultak, de a visszajelzések alapján, mind a pedagógusok, mind a felelős munkatársak, mind a diákok pozitívan és eredményesnek értékelték a projektet és annak tevékenységeit. Az eredményesség egyik oldala a tanulmányban is bemutatott módon mérhető és elemezhető, azonban mindezeken túl a projekt további eredménye és hasznossága a diákokra való személyes odafigyelésben, támogatásban, segítésben és a mindezeken nyugvó önismereti, életminőségbeli, valamint személyközi kapcsolati és kommunikáció minőségi változásában is megmutatkozik.

A szakképzést igen magas számban választják a nyolcadik osztályt követően súlyos kompetencia hiánnyal küzdő, szociálisan hátrányos helyzetben lévő diákok. A kompetenciafejlesztés és a szakmai oktatás mellett a szakképző intézmények legfontosabb feladata a diákok motiválása, támogatása és oktatási rendszerben tartása. A projekt tanulócsoportokon keresztüli tanulókat támogató tevékenysége egyértelműen a legfontosabbnak és az iskolák működése szempontjából a leghasznosabb tevékenységnek bizonyult. A tanulócsoportok működtetése és a diákok támogatása a tervezés (a programokat minden iskola betervezte az éves munkatervébe) és az oktatás-szervezés (tanmenetekben nyitott műhely órák tervezve) során az intézményi dokumentumokhoz illeszkedett. Az új pedagógiai módszerek alkalmazása, valamint a kiegészítő tevékenységek és a programok a kompetencia- és szakmai fejlesztésen túl a diákok motivációs szintjére, személyiségére, hozzáállására, valamint életminőségére is pozitív hatással voltak.

A **legfontosabb eredmények és jó gyakorlatok**:

- lemorzsolódás arányának csökkenése,
- tanulói kompetenciák javulása,
- továbbképzett pedagógusok,
- modern pedagógia módszerek elsajátítása, alkalmazása és megosztása,
- modern IKT eszközök alkalmazása,
- kompetencia alapú módszertani dokumentum és jógyakorlatok kialakítása,
- tanulócsoportok működtetése,
- szakszerű pályaorientációs szolgáltatások,
- kulturális tevékenységek, prevenciós programok, közösségi programok.

A tevékenységek megvalósításával **elérésre kerültek a kötelezően vállalt eredmények**, valamint **teljesültek az indikátorokhoz rendelt célértékek is. Az indikátorok tekintetében a Baranya Megyei Szakképzési Centrum az alábbi táblázatban magasabb értékeket érte el.**

Kötelező vállalás megnevezése	Vállalt célérték (projekt fizikai befejezése)	Tényleges célérték (projekt fizikai befejezése)
Alapkészség fejlesztése céljából kialakított és működtetett tanulócsoportokban résztvevő tanulók száma (fő)	323 fő	324 fő
A tanulmányi eredmények javulása a tanulócsoportok esetében	0,3	0,31
A középfokú végzettség nélküli tanulói jogviszony megszűnési számának csökkenése az adott évfolyamon belépők számához viszonyítva	2%	2,46%
Akkreditált módszertani pedagógus továbbképzésen résztvevő pedagógusok száma	122 fő	144 fő
Akkreditált módszertani pedagógus továbbképzést sikeresen elvégző pedagógusok száma	122 fő	144 fő

Indikátor neve	Vállalt célérték (projekt fizikai befejezése)	Tényleges célérték (projekt fizikai befejezése)
A kompetencia-alapú képzésekhez kidolgozott új tananyagok, módszertanok száma	1 db	1 db
A kompetencia-alapú képzésekben bevezetett új tananyagok, módszertanok száma	1 db	1 db
Tananyagok alkalmazását célzó képzéseken részt vevő szakemberek száma	122 fő	151 fő
Tananyagok alkalmazását célzó képzéseken részt vevő szakemberek száma - férfi	61 fő	46 fő
Tananyagok alkalmazását célzó képzéseken részt vevő szakemberek száma - nő	61 fő	105 fő
Tananyagok alkalmazását célzó képzéseken képesítést, tanúsítványt szerző szakemberek száma	110 fő	151 fő
Tananyagok alkalmazását célzó képzéseken képesítést, tanúsítványt szerző szakemberek száma - férfi	55 fő	46 fő
Tananyagok alkalmazását célzó képzéseken képesítést, tanúsítványt szerző szakemberek száma - nő	55 fő	105 fő

1. A PROJEKT ALAPINFORMÁCIÓI

1.1. A PROJEKT ELŐZMÉNYEI, HÁTTERE

A Baranya Megyei Szakképzési Centrum ***A szakképzési intézményrendszer átfogó fejlesztése*** címmel valósította meg projektjét a GINOP-6.2.3-17 kódszámú pályázati felhívás előírásainak megfelelően.

A korai iskolaelhagyás, lemorzsolódás, végzettség nélküli kilépés eredményeként az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező aktív korú lakosság növekedése hozzájárul a munkanélküliség növekedéséhez. Ezen folyamatok egyben hozzájárulnak a társadalom életszínvonalának csökkenéséhez, befolyásolják a gazdasági növekedés lehetőségét. Baranya megyében a vidékies, aprófalvas térségek, különösen az Ormánság és a Hegyháti térség magas munkanélküliségi rátával, alacsony foglakoztatási szinttel és az elvándorlásból adódó népességcsökkenéssel küzd. A társadalom peremén élő, leszakadó térségek lakosságának egészségügyi állapota romlik, nő a bűnözési hajlam, egyre gyorsabbá válik az elszegényedés. A folyamatok révén a gazdasági fejlődés megtorpan, ugyanakkor nő a gazdasági és társadalmi költségek mértéke.

A **Dél-Dunántúli Régióban a lemorzsolódás aránya 2006-ban 16,5 % volt** (régiók között csupán az Észak-Magyarországi Régió mutatójánál jobb), **2016-ban pedig 14,7 %** (a 7 régióból az 3. legrosszabb arány). **A Szakképzési Centrum lemorzsolódási aránya intézményi szinten 12,1 % volt 2016-ban**, tehát a regionális aránynál némileg kedvezőbb mértékben alakult. Az Európa 2020 stratégia célként tűzte ki az iskolából kimaradók arányának 10% alá csökkentését.

1. táblázat: A Szakképzési Centrum lemorzsolódási arányai (2011-2016)

A Szakképzési Centrum lemorzsolódási arányai						
Intézmény neve	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Pécsi SZC Montenuovo Nándor Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma	15,4	15,6	8,5	10,5	6,5	11,7
Baranya Megyei SZC Zrínyi Miklós Gimnázium és Szakképző Iskola	9,2	8,2	6,4	3,3	4,6	4,1
Baranya Megyei SZC Komlói Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	10,8	9,5	6	8	10	6,4
Baranya Megyei SZC Angster József Szakképző Iskola és Szakiskola	24,1	15	26,2	21,1	23,3	22,4
Baranya Megyei SZC Zsolnay Vilmos Technikum és Szakképző Iskola	14,4	22	11,9	11,3	7,9	7,4
Baranya Megyei SZC Pollack Mihály Technikum és Kollégium	11,2	6,3	11,0	12,8	14,3	11,1
Baranya Megyei SZC Radnóti Miklós Közgazdasági Technikum	4,7	3,6	9,2	7,3	6,3	2,0
Baranya Megyei SZC Simonyi Károly Technikum és Szakképző Iskola	11,4	11,7	9,1	11,8	11,1	10,2
Baranya Megyei SZC Zipernowsky Károly Műszaki Techn.	3,9	8,6	8,8	8,0	12,6	10,6
Baranya Megyei SZC Mohácsi Radnóti Miklós Technikum és Szakképző Iskola	16,7	16,8	12,7	14,9	10,7	15,9
Baranya Megyei SZC Sásdi Vendéglátóipari Szakképző Iskola	12,3	1,9	19,1	7,1	3,9	7,7
Baranya Megyei SZC Garai Miklós Technikum és Szakképző Iskola	14,6	17,8	20,1	20,1	0	0
Baranya Megyei SZC II. Béla Technikum és Kollégium	2,1	0,74	3,0	1,6	3,5	2,5

Forrás: Baranya Megyei Szakképzési Centrum

A korai, végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkentése hatással van a fent leírt folyamatok lassítására, pozitív irányú visszafordítására. A lemorzsolódás csökkentése érdekében azonban a jelenlegi intézményrendszer, módszertani és pedagógiai eszközök megújítására, források biztosítására egyértelműen külső forrás vált szükségessé.

1.2. A PROJEKT CÉLJA, CÉLCSOPORTJA

A projekt céljai és célcsoportjai a Pályázati Felhívással, a pályázat tartalmával összhangban az alábbiakban kerülnek bemutatásra.

1.2.1. A projekt célrendszere

A Baranya Megyei SZC által megvalósított projekt célrendszerét az alábbi ábra mutatja be.

1. ábra: A projekt célrendszere

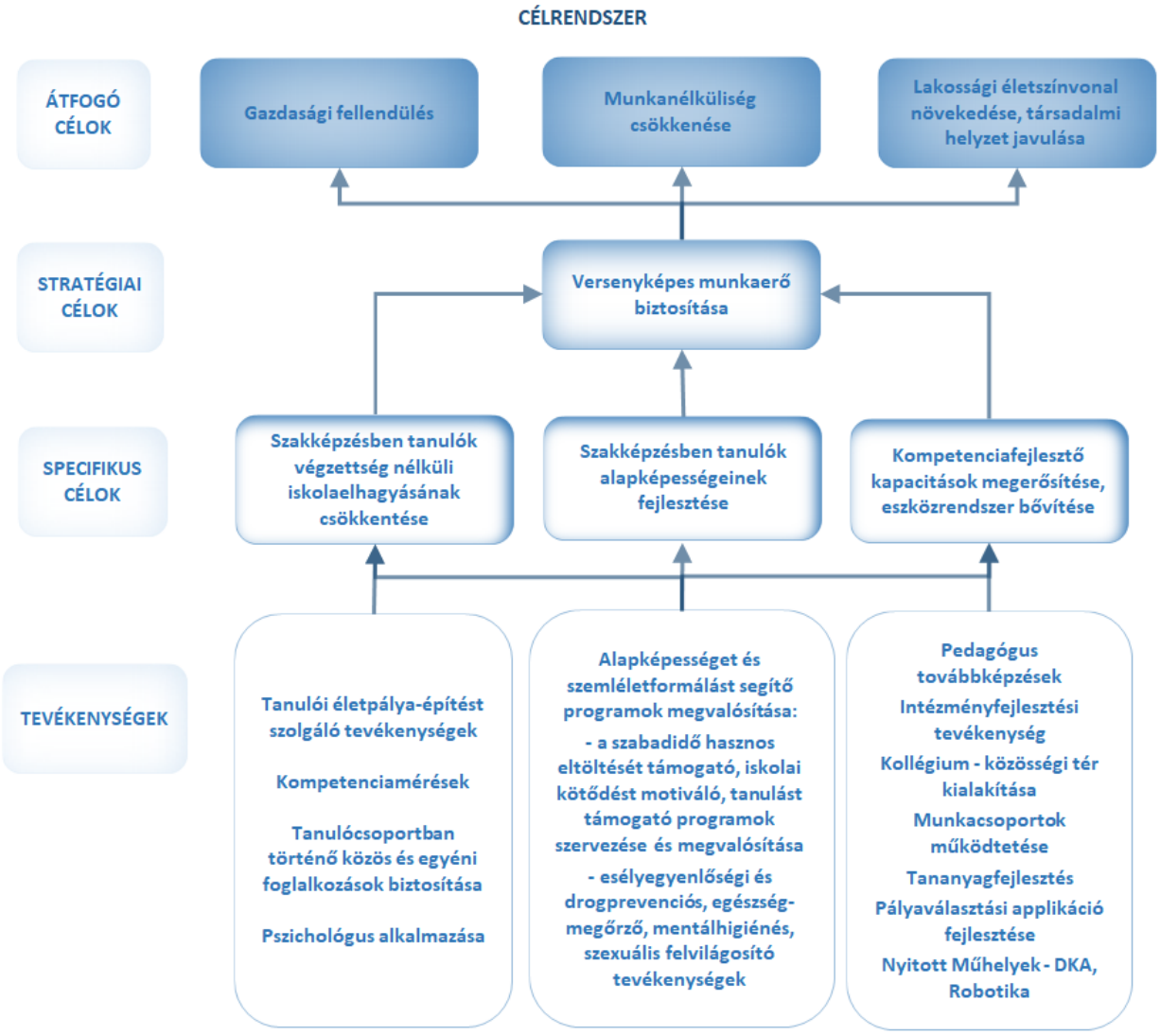

Forrás: Saját szerkesztés

Átfogó célok, egyben várható eredmények **nemzetgazdasági szinten** a szakképzési rendszerből kikerülő versenyképes munkaerő révén a gazdasági fellendülés lehetősége, hiszen versenyképes munkaerő a meglévő munkaerő bázisát növelve lehetővé teheti a fellendülést. A munkanélküliség szintje várhatóan csökken, hiszen a megfelelő kompetenciákkal és szaktudással végzettséget szerző, munkaerőpiacra kerülő személy el tud majd helyezkedni. A megfelelő szakmai tudás mellett megszerezhető munkahely, a fix jövedelem hosszú távon biztosíthatja a lakosság életszínvonalának növekedését, a társadalmi helyzet javulását.

Az átfogó nemzetgazdasági célokhoz egyértelműen hozzájárul az a **stratégiai cél**, mely a **versenyképes munkaerő** biztosítását tűzte ki célul. A versenyképes munkaerő az oktatási és képzési rendszer munkaerőpiaci igényekhez való igazítása mellett a szakképzésben résztvevők lemorzsolódásának csökkentése, képességeinek fejlesztése, és a képzési kapacitások, eszközrendszer bővítése révén kerülhet ki a szakképzési rendszerből, melyek a **projektsepcifikus célok**.

A projektspecifikus célok eléréséhez röviden összefoglalásra kerültek azon **tevékenységek, melyek jelen projektben a célok elérése érdekében megvalósultak**.

1.2.2. Célcsoport bemutatása

A projekt megvalósíthatósági tanulmánya közvetlen, közvetett célcsoportot és együttműködőket nevesített. A projekt megvalósítása során ezen tervezett célcsoportok bevonásra, illetve elérésre kerültek. **A projekt hasznosságát tekintve a megvalósítás során elért személyek, szervezetek tekintetében az eredetileg meghatározott célcsoportot bővíthetjük**.

<u>Közvetlen célcsoport</u>

1. **Lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók**

A Szakképzési Centrum tanulói létszáma 2017-ben a 13 intézményben 6453 fő volt.

A Szakképzési Centrum 2017 júniusában saját felmérést készített célcsoportot jellemző, jelen projekt tekintetében releváns adatokra vonatkozóan, melyet az alábbi táblázat mutat be.

2. táblázat: Célcsoport jellemzői (2017)

Mutató	fő
Tanév közben másik intézményből érkezett tanulók száma	144
Hátrányos helyzetű (HH) tanulók száma	912
Halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulók száma	418
Sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók száma	459
Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő tanulók száma	383
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő tanulók száma	1822
Tankötelezettsége megszűnésével tanulói jogviszonyát saját kérésére megszüntette	425
Tanév közben tanulói jogviszonyát megszüntette, tanulmányait másik intézményben folytatta	107
Középfokú tanulmányait képesítés nélkül befejező tanulók száma	536
Kizárással, fegyelmi határozattal jogviszonya megszűnt	113
A félév/tanév magatartásának értékelésénél, minősítésénél rossz (2) minősítést kapott tanulók száma	485
Tanulmányi eredményeket tekintve	
A félévi értékelésnél az előző tanév végéhez képest (év végi értékelésnél a fél évi értékeléshez képest) 1,1-el romlott a tanuló tanulmányi átlaga	155
A tanuló tanulmányi eredményének átlaga 2,5 alatt van	706

Mutató	fő
Egy vagy több tantárgyból félévkor/tanév végén elégtelen osztályzatot kapó tanulók száma	668
Az adott tanítási évben évismétlésre kötelezett tanulók száma	263
A félév/tanév szorgalmának értékelésénél, minősítésénél hanyag (2) minősítést kapott tanulók száma	679
Hiányzás	
A tanévben az iskolában igazolatlan hiányzással rendelkező tanulók száma	2968
A tanévben az szakmai gyakorló helyen igazolatlan hiányzással rendelkező tanulók száma	692
Az igazolatlan hiányzással rendelkező tanulók számából 50 órát meghaladó igazolatlan hiányzással rendelkező tanulók száma	144
A tanévben 100 óra igazolt hiányzással rendelkező tanulók száma	1254
Igazolatlan hiányzások miatt jogviszonya megszűnt végzettség nélkül	210

Forrás: Baranya Megyei Szakképzési Centrum saját felmérés

Az elsődleges célcsoportba azon tanulók tartoznak, mely tanulók a lemorzsolódással, végzettség nélküli iskolaelhagyással leginkább veszélyeztetettek. Ezen tanulók jellemzően, és nagyon leegyszerűsítve:

- vagy környezetük, családi helyzetük miatt indulnak hátrányos helyzetből,
- és/vagy saját kompetenciáik, képességeik, hozzáállásuk, hozott mintáik miatt hátrányos helyzetűek.

A projekt kezdetén **Bemeneti mérés** eredményei alapján történt meg a 2018/2019. tanévben 9. osztályos diákok közül azok kiválasztása, akik tanulócsoportba kerültek bevonásra, kötetlenebb pedagógusi kapcsolat révén személyiségi, szociális fejlesztésben is részesültek. **A 63 tanulócsoportban összesen 324 tanuló vett részt a projekt keretében történő egyéni fejlesztésben.** Elsődleges kiválasztási szempont a **9. évfolyamos tanulók matematikai és szövegértési kompetencia felmérésének eredménye, továbbá a szociális felmérés eredménye** volt.

Ezen tanulók esetében cél:

- képességek, készségek, kompetenciák fejlesztése, személyiségfejlődés segítése,
- tanulói motiváció elősegítése,
- tanulást segítő módszertan elsajátításának segítése, korrepetálás,
- tanulmányi eredmények nyomonkövetése, beavatkozás,
- életúttervezés segítése,
- egyéni fejlődési terv készítése,
- életvezetési tanácsadás, élethelyzetekre való felkészítés, meglévő élethelyzet megoldásában segítségnyújtás
- kapcsolattartás szülőkkel, gondozókkal, kollégiumi nevelőkkel, osztályfőnökkel, szaktanárokkal.

A fenti célok elérése esetén csökkenthető a lemorzsolódás.

2. **Pedagógusok, a szakképző intézmények vezetői, irányítói**

A pályázat beadásakor 628 fő pedagógus dolgozott a 13 intézményben.

A projekt keretében nem csak a **szakmai továbbképzés**, hanem a **nyitottság, rugalmasság, segítőkészség** fejlesztése, **jógyakorlatok** elsajátítása, **új módszerek** adaptálása is segítette a pedagógusokat a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulókkal való foglalkozás finomítása tekintetében.

A projekt keretében kialakításra **kerülő tevékenységvezetői és koordinátori rendszer** az intézmények belső projekttevékenységének irányítására, összehangolására került létrehozásra. A **tanulócsoportok élére** a pedagógusok kiválasztása jelentkezés alapján történt, a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók közvetlen környezetéből. A **munkacsoportok**ba történő beválogatás során az adott résztvevő kompetenciái kerültek mérlegelésre. A pedagógusok **érzékenyítő előadásokon vettek részt, pszichológus bevonásával, pedagógusképzések** megvalósításával teljesült a szakmai program.

Közvetett célcsoport

1. **A Szakképzési Centrum tanulói (lemorzsolódással nem érintett tanulók)**

A program megvalósításának tapasztalata szerint nem csak a tanulócsoportokban, programokon közvetlenül résztvevő tanulók, hanem ezen tanulókkal kapcsolatban álló diákok is célcsoporttá váltak, érezhették a projekt hatásainak pozitívumait. Nem egy visszajelzés érkezett a diákoktól, hogy bár nem volt lehetőségük részt venni egy-egy programon, társaiktól rengeteg jót hallottak, érdekli őket, legközelebb szívesen részt vennének (pl. tanulmányi kirándulás, színház). A program lehetőséget adott arra is, hogy ne csak a tanulócsoportban, hanem azon kívül, szélesebb körben megrendezett eseményeken további hallgatók is érintettekké válhattak.

2. **Családok, szűkebb és tágabb társadalmi környezet**

A programban résztvevő diákok családja, környezete a tanulói hozzáállás javulása, eredményesebb mindennapok mellett mentesül a sikertelenség, az otthoni nehéz tanulás terhétől. A tanulmányaikat eredményesen lezáró diákok családjában javul az életminőség a munkaerőpiacon történő könnyebb elhelyezkedésük révén.

3. **Foglalkoztatók, vállalkozások**

A munkaerőpiacon képzett, versenyképes munkaerő jelenik meg.

4. **Együttműködő partnerek**

Számos civil szervezet és külső vállalkozó került bevonásra, szakértői közreműködésük az intézmények és pedagógusok tevékenységét segítette.

1.3. A PROJEKT INTÉZMÉNYI HÁTTERE

A Baranya Megyei Szakképzési Centrum az Innovációs és Technológiai Minisztérium irányítása alá tartozó központi költségvetési szerv, mely átalakulással 2015. július 1-jével jött létre. A Baranya Megyei Szakképzési Centrum illetékességi területe **13 intézmény**re terjedt ki, **jelenleg 12 intézménnyel működik** (a bólyi intézmény 2020. június 30-i megszűnéséből adódóan; a tanulmányban 13 intézménnyel foglalkozunk, mivel egyes tevékenységek a bólyi intézmény működéséig ott is zajlottak). A 13 intézmény összesen **8 Baranya megyei településen** működik. Valamennyi intézmény végez szakképzési tevékenységet.

A projekt megvalósítója:

Hivatalos megnevezés	Cím
Baranya Megyei Szakképzési Centrum	**7622 Pécs, Batthyány utca 1-3.**

A projektben résztvevő intézmények:

Hivatalos megnevezés	Cím
Pécsi SZC Montenuovo Nándor Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma	7754 Bóly, Rákóczi utca 2/a.
Baranya Megyei SZC Zrínyi Miklós Gimnázium és Szakképző Iskola	7900 Szigetvár, Rákóczi utca 18.
Baranya Megyei SZC Komlói Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	7300 Komló, Vájáriskola utca 1.
Baranya Megyei SZC Angster József Szakképző Iskola és Szakiskola	7623 Pécs, Rét utca 41-43.
Baranya Megyei SZC Zsolnay Vilmos Technikum és Szakképző Iskola	7623 Pécs, Rét utca 10.
Baranya Megyei SZC Pollack Mihály Technikum és Kollégium	7622 Pécs, Batthyány utca 1-3.
Baranya Megyei SZC Radnóti Miklós Közgazdasági Technikum	7633 Pécs, Esztergár Lajos út 6.
Baranya Megyei SZC Simonyi Károly Technikum és Szakképző Iskola	7636 Pécs, Malomvölgyi utca 1/b.
Baranya Megyei SZC Zipernowsky Károly Műszaki Technikum	7622 Pécs, 48-as tér 2.
Baranya Megyei SZC Mohácsi Radnóti Miklós Technikum és Szakképző Iskola	7700 Mohács, Kossuth Lajos utca 71.
Baranya Megyei SZC Sásdi Vendéglátóipari Szakképző Iskola	7370 Sásd, Kossuth Lajos utca 2.
Baranya Megyei SZC Garai Miklós Technikum és Szakképző Iskola	7800 Siklós, Iskola utca 10/A
Baranya Megyei SZC II. Béla Technikum és Kollégium	7720 Pécsvárad, Vak Béla utca 8.

A **Baranya Megyei Szakképzési Centrum vezetője a Kancellár, közvetlen irányítása** alá tartozott a projekt megvalósításában résztvevő valamennyi projektmenedzsment tag, szakmai megvalósító. A megvalósítás szervezete az alábbi ábrában kerül bemutatásra.

A megvalósításra létrehozott szervezeti háttér kialakításakor több szempont került figyelembevételre. **A projekt megvalósítása során számos esetben az előrehaladásnak megfelelően átgondolásra és optimalizálásra került a felépítés, a személyi struktúra.**

A projektmenedzsment három főből állt: projektmenedzser és pénzügyi vezető a projektmenedzsment feladatokat látta el.

A projektmenedzsment harmadik tagja a **szakmai vezető**, a szakmai megvalósítás koordinációjával foglalkozott.

A szakmai munka megvalósításáért felelős személyek:

- **tevékenységvezető,**
- **tagiskolai tevékenységvezetők,**
- **tagiskolai koordinátorok,**
- **szakmai asszisztensek,**
- **a projekt kezdetén SZC szintű (NSZFH) szakértő és SZC szintű munkacsoporttagok,**
- **szakmai munkacsoportok vezetői és tagjai,**
- **tanulócsoportot vezetők/segítők.**

2. ábra: A projektmegvalósítás szervezete

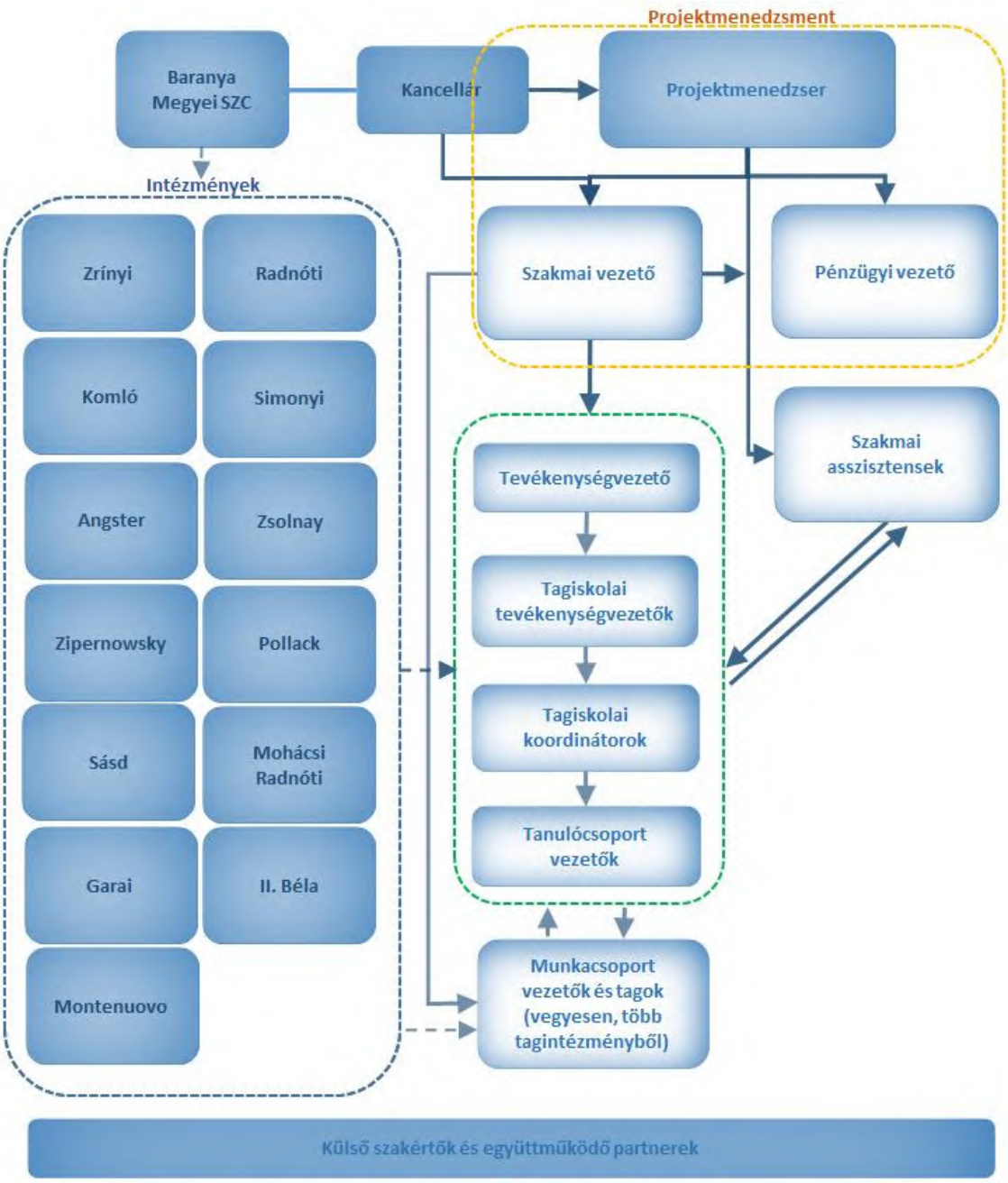

Forrás: Saját szerkesztés

Tagiskolai tevékenységvezetők feladata:

- biztosítja a projektdokumentáció meglétét, felügyeli a projekt iratanyagok kezelését,
- ellátja a projekt működésével összefüggő szakmai területhez kapcsolódó adminisztratív teendőket,
- közreműködik a szakmai megbeszélések, rendezvények szervezésében és részt is vesz azokon, koordinálja a résztvevők tevékenységét és együttműködését,
- figyelemmel kíséri és jelzi a programterv és a megvalósulás közötti eltéréseket,
- közreműködik az adatszolgáltatásokban, adatgyűjtésekben,
- közreműködik az időszakos beszámolók és jelentések összeállításában,
- napi adminisztrációs feladatokat lát el,
- tevékenységének megvalósításáról havonta (az aktuális hónapot követő hónap 5. napjáig) beszámolót készít – időkimutatással együtt, amit a projektiroda részére aláírva megküld.

Tagiskolai koordinátorok feladata:

- közvetítő-koordinációs szerepet tölt be a projektvezetés, a szakmai megvalósítók és a tagintézményi megvalósítók között,
- kapcsolatot tart a Szakképzési Centrum tagintézményének illetékes munkatársaival,
- részt vesz a megbeszéléseken,
- rendszeresen tájékoztatja az iskolavezetést, a kollégákat és a nevelőtestületet a projekt megvalósításáról, a feladatokról, rendezvényekről, eredményekről,
- szervezi és irányítja a tagintézményt érintő projektfeladatokat,
- biztosítja a tagintézményi projektdokumentáció elkészítését,
- ellenőrzések előkészítésében, lebonyolításában vesz részt,
- részt vesz szakmai megbeszélések, események, rendezvények szervezésében és lebonyolításában,
- figyelemmel kíséri a tagintézményi projektfeladatok megvalósítását, az eltéréseket, hiányosságokat jelzi a projektvezetés felé,
- közreműködik a szükséges adatszolgáltatásokban, adatgyűjtésekben,
- szervezi és koordinálja a tagintézményi helyzetfelmérés elkészítését,
- szervezi és koordinálja a 9. évfolyamos tanulók készségfelmérését,
- figyelemmel kíséri a tagintézményi intézkedési terv megvalósulását, probléma esetén beavatkozik,
- segíti a szakterületi együttműködések bővítését, az együttműködési megállapodások megkötését,
- figyelemmel kíséri a tanulócsoportok munkáját, előrehaladását, szükség esetén beavatkozik,
- segíti a helyi és az intézményi szintű pályaorientációs tevékenység átalakítását, hatékonyabbá tételét,
- koordinálja a tagintézményi szintű szabályozó dokumentumok pályázati céloknak megfelelő aktualizálását (SZMSZ, Pedagógiai Program, házirend, munkaterv, esélyegyenlőségi terv, minőségterv),
- tervezi és koordinálja a tagintézmény pedagógus továbbképzéseit,
- segíti a szabadidő hasznos eltöltését, valamint a drogprevenciós, egészség-megőrző, mentálhigiénés, szexuális felvilágosító tevékenységek megvalósítását tagintézményében,
- tagintézményi összefoglaló készítésével segíti a zárótanulmány elkészítését,
- tevékenységének megvalósításáról havonta (az aktuális hónapot követő hónap 5. napjáig) beszámolót készít – időkimutatással együtt, amit a projektiroda részére aláírva megküld.

Szakmai asszisztensek feladatai:

- kapcsolattartás, szakmai megvalósítók munkájának koordinálása és támogatása,
- szakmai megbeszélések, rendezvények szervezése és koordinációs feladatok,
- programtervek megvalósulásának nyomon követése és szükség szerinti korrekciója,
- dokumentálás segítése, ellenőrzése.

SZC szintű (NSZFH) szakértők (10 fő) (projekt első négy hónapjában) feladatai:

- részt vesz a munkacsoport megbeszélésein, kapcsolatot tart a szakértő csoport tagjaival,
- részletesen áttanulmányozza az NSZFH GINOP-6.2.2. projekt keretében kifejlesztett módszertani dokumentumokat, javaslatot tesz alkalmazásukra, felhasználásukra vonatkozóan,
- részletesen áttanulmányozza a pályázathoz kapcsolódó dokumentumokat,

- kapcsolatot tart a tagintézményi koordinátorokkal, segíti a feladatok elvégzéséhez szükséges kétirányú kommunikációt,
- írásban válaszol a helyzetelemzés és az intézkedési terv összeállítása során felmerülő szakmai kérdésekre, problémákra,
- szakmai tanácsokkal segíti az iskolai helyzetfelmérést végző teamek munkáját,
- közreműködik a tagintézményi helyzetfelmérés elkészítésében,
- közreműködik a tagintézményi intézkedési terv elkészítésében,
- tájékoztatja a nevelőtestületet a felmérés folyamatáról, eredményéről, javaslatot kér a Cselekvési terv egyes pontjaira vonatkozóan,
- részt vesz az intézményi szintű (PSZC) helyzetértékelés elkészítésében,
- részt vesz az intézményi szintű (PSZC) Cselekvési terv elkészítésében,
- ellátja a feladatmegosztás során kapott konkrét feladatkörét (korai jelzőrendszer bevezetése, alkalmazása; alapkészség-fejlesztés megoldási terve; intézményi szabályozó dokumentumok módosítása; célcsoportok szerinti intézkedési tervek; humánerőforrás és továbbképzési terv; infrastrukturális fejlesztések; pedagógiai-módszertani fejlesztések; szakterületi együttműködések; roma mentori hálózat; tudásmenedzsment tevékenység).

SZC szintű munkacsoporttagok (65 fő) (projekt első négy hónapjában) feladatai:

- a helyzetfelmérés, helyzetelemzés és intézkedési terv elkészítésében való részvétel,
- az intézményi adatok összesítésében és összegzésében való részvétel,
- jellegzetes lemorzsolódási indokok feltárása,
- területekre bontott intézkedési javaslatok kidolgozásában való részvétel,
- a lemorzsolódás megelőzését szolgáló korai jelző- és támogató pedagógiai rendszer figyelemmel kísérése,
- a lemorzsolódási területek szerinti intézkedések végrehajtásának időbeni ütemezésében való részvétel,
- a lemorzsolódási mérföldkövek elérésének figyelemmel kísérése, értékelése.

A szakmai munkacsoportok tevékenységei, a munkacsoportvezetők és tagok feladatai:

- Drogprevenciós, egészség-megőrző, mentálhigiénés, szexuális felvilágosító tevékenységek munkacsoport (továbbiakban: Drogprevenciós munkacsoport) (3 fő):
    - A munkacsoport megalakulása, a működéshez szükséges dokumentumok elkészítése
    - A tagintézmények jó gyakorlatainak összegyűjtése, összegzése
    - Szakmai együttműködések kialakítása, erősítése a megyében működő, egészségfejlesztéssel foglalkozó szervezetekkel, intézményekkel
    - Tanulók számára prevenciós foglalkozások szervezése tanórai keretek között
    - Iskolai egészségnapok szervezése, lebonyolítása
    - "Egészségfejlesztési-vetélkedő" a centrum iskolái között
    - Tantestületek számára érzékenyítő foglalkozás, tájékoztatás
    - Eljárásrendek, cselekvési terv kidolgozása a probléma észlelése és a korai kezelésbe vétel, delegálás érdekében
    - Szóróanyagok, tájékoztatók készítése tanulóknak, pedagógusoknak, szülőknek
    - Szülői fórum megszervezése, lebonyolítása
- Mérés-értékelés munkacsoport (5 fő):
    - szociális kérdőív kidolgozása, kiküldése az intézményeknek,
    - a szociális kérdőívre beérkezett adatok feldolgozása,
    - kompetencia méréshez kapcsolódó felmérési anyag összeállítása, véglegesítése,
    - kompetencia mérési folyamat lebonyolítása,

  - kompetencia mérési adatok feldolgozása, eredmények kimutatása, értékelés,
  - nyomon követési rendszer kialakítása,
  - nyomon követési rendszer működtetése,
  - pedagógusok értékelési módszereinek felmérése,
  - pedagógusok értékelési módszereinek elemzése,
  - interaktív felület 6.2.2 által biztosított adatfeldolgozás segítése,
  - összegzések, tapasztalatok megosztása,
  - szociális kérdőív átdolgozása, tapasztatatok ismertetése,
  - FIT alapján a korábbi 8-os mérési anyagok feldolgozása és beépítése a saját rendszerbe,
  - Együttműködés a külső szakértői team tagjaival,
  - a projekt megvalósítása során felmerülő, mérés-értékeléshez kapcsolódó problémák adaptív kezelése, felmérések, elemzések, értékelések készítése, javaslatok megfogalmazása,
  - mérési eredmények feldolgozása, kimutatások készítése, dokumentálás,
  - éves eredmény értékelése, változtatások előkészítése, új anyagok összeállítása,
  - elért eredmények összegzése.
- Roma mentori munkacsoport (továbbiakban: Esélyegyenlőségi munkacsoport) (3 fő):
  - A munkacsoport megalakulása, dokumentumainak elkészítése,
  - Szakmai együttműködések kialakítása,
  - Megyei Esélynap,
  - Esélyórák, esélynapok szervezése a tagiskolákban,
  - Tantestületi érzékenyítő foglalkozások (roma, fogyatékossággal élő, Sociopoly),
  - Tanulói érzékenyítő foglalkozások (roma, Sociopoly),
  - Mindenki másképp egyforma projektnapok,
  - Tanulói motiváló beszélgetések romáknak (romológus kortárs segítők),
  - Szülői motiváló beszélgetések romáknak (romológusok),
  - Roma mentorok koordinálása,
  - Esélyegyenlőségi kézikönyv munkálatai,
  - Iskolai zaklatással kapcsolatos prevenció (BRFK),
  - Szakmai tapasztalatcsere, jó gyakorlatok hospitálása,
  - Médiajelenlét koordinálása.
- Oktatás módszertan munkacsoport (7 fő):
  - Megalakulás, kommunikációs csatornák létrehozása, a csoport működési elveinek tisztázása,
  - A tanulócsoportok vezetőinek továbbképzése az alapkompetenciák fejlesztésére,
  - A tanulócsoportok nyomon követését szolgáló dokumentumok és a Jó gyakorlattár elkészítése,
  - Minta tanmenetek és minta óratervek készítése – gyűjtése,
  - Tanulócsoportok elindítása, problématér létrehozása a tapasztalatok feltöltésére,
  - Érzékenyítő tréningek új pedagógusmodell elsajátításához,
  - Workshop a problématér alapján - közös megoldások,
  - Továbbképzés szervezése a programozás és robotika területen,
  - Nyitott műhely elindítása, amennyiben az infrastruktúra rendelkezésre áll,
  - DKA működtetéséhez szükséges szakemberek képzése,
  - Bemutató órák szervezése,
  - Személyes tudásmegosztás szervezése.
- Tanulói életpálya-építést szolgáló intézkedések munkacsoport (továbbiakban: Pályaorientációs munkacsoport) (7 fő):
  - Tanulói lehetséges életpálya utak feltérképezése a Szakképzési Centrumon belül,
  - Tájékoztató kiadványok, közös szakmai anyagok készítése nemcsak az oktatott szakmákról,

    - Szervezett, rendszeres tájékoztatók, pályaválasztási, pályaorientációs programok tartása,
    - Az általános iskolák pályaválasztási tevékenységének segítése,
    - Tanulók motiválása az elhelyezkedési lehetőségek bemutatásával, pozitív minták kialakításának elősegítése,
    - Közös fórum kialakítása a felmerülő problémák és kérdések, tapasztalatok megosztására, megbeszélésére,
    - Cégbemutatók, üzemlátogatások, műhelylátogatások szervezése,
    - Workshop, tapasztalatcsere szervezése és lebonyolítása, jó gyakorlatok kommunikálása.
- A szabadidő hasznos eltöltését támogató, iskolai kötődést motiváló, tanulást támogató programok szervezése munkacsoport (továbbiakban: Szabadidő tervezés munkacsoport) (5 fő):
    - Úszás megszervezése, lebonyolítása, dokumentálása,
    - Színházlátogatás megszervezése, lebonyolítása, dokumentálása,
    - Sportesemények látogatásának megszervezése, lebonyolítása, dokumentálása,
    - Intézmények közötti versenyek megszervezése, lebonyolítása, dokumentálása,
    - Kollégiumok közötti főzőverseny megszervezése, lebonyolítása, dokumentálása,
    - Túrázás, tájékozódás megszervezésének, lebonyolítása, dokumentálása,
    - Mozgásterápia tanulási nehézségek oldására program megszervezése, lebonyolítása, dokumentálása,
    - Intézményi tollaslabda, ping-pong, futóverseny, személyiségfejlesztő játékok megszervezésének, lebonyolításának, dokumentálása,
    - Kollégiumi kirándulás, programok szervezése.

Tanulócsoportot vezetők/segítők feladata:

- tanulócsoport kialakítása (5-6 fő), bemeneti mérés és szociális, viselkedési, teljesítmény szempontból kritikus 9. évfolyamos tanulókból, akinél a végzettség nélküli iskolaelhagyás nagy valószínűséggel bekövetkezhet,
- tanulócsoport napló vezetése,
- tanulókkal való foglalkozás, korrepetálás, tanulmányi eredmények nyomon követése, szükség esetén beavatkozás,
- személyiségfejlesztés, motiválás és ösztönzés, életpálya tervezés, életvezetési tanácsok nyújtása,
- kapcsolattartás a szociális hálóval: szülők, szaktanárok, kollégiumi nevelők, szakemberek.

2. A PROJEKT SZAKMAI TARTALMA, TEVÉKENYSÉGEK

A fejezetben elsőként a **tevékenységek folyamata** kerül **röviden összefoglalásra**. Második lépésként az előkészítési, adminisztrációs és szakmai **tevékenységek a Pályázati Felhívás előírásainak sorrendjében kerülnek részletezésre**. **A tevékenységek konkrét célokhoz rendelése** a **3. fejezet**ben található, a **Cselekvési terv és az intézményi intézkedési tervek megvalósulásának bemutatásával**, munkacsoportok és tanulócsoportok működésének, képzések és programok lebonyolításának tömör összefoglalásával.

2.1. A TEVÉKENYSÉGE FOLYAMATÁNAK RÖVID ÖSSZEFOGLALÁSA

A Baranya Megyei Szakképzési Centrum szakmai feladatai, tevékenységei a pályázat benyújtását követően az alábbiakban kerülnek összefoglalásra (a tevékenységek részletes bemutatása a következő alfejezetben, az eredmények a tanulmány későbbi fejezeteiben található).

A 2018. januártól októberig terjedő időszakban megkezdődött a szakmai megvalósítási tevékenység, mely során első lépésként kiválasztásra kerültek a szakmai- és projektmegvalósításért felelős személyek, belépésük sorrendjében (**feladataik az intézményi háttér című fejezetben kerültek bemutatásra**):

- **tevékenységvezető,**
- **projektmenedzser, projekt pénzügyi menedzser,**
- **szakmai vezető**
- **tagiskolai tevékenységvezetők,**
- **tagiskolai koordinátorok,**
- **szakmai asszisztensek,**
- **a projekt kezdetén SZC szintű (NSZFH) szakértő és SZC szintű munkacsoporttagok,**
- **szakmai munkacsoportok vezetői és tagjai (2018 júniustól és augusztustól),**
- **tanulócsoportot vezetők/segítők (2018 októbertől).**

A projekt első négy hónapjában az SZC szintű munkacsoport tagok (65 fő) a GINOP-6.2.2 által kiadott dokumentumok alapján felmérték az iskolákat. Az eredmények alapján 10 fő NSZFH szakértő elkészítette a helyi intézkedési terveket, melyek mentén elkészült az SZC szintű Intézkedési terv, majd erre épülve a Cselekvési terv (1. mérföldkő). A Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal 2018. július 23-án jóváhagyta a kidolgozott **Helyzetértékelést és Cselekvési tervet**.

A projekt keretében az alábbi **munkacsoportok** alakultak meg, melyhez kapcsolódóan 2018. június -augusztus között kerültek kiválasztásra a vezetőik, illetve a munkacsoport tagok (szakmai tevékenységük az intézményi háttér című fejezetben került bemutatásra):

- Drogprevenciós, egészség-megőrző, mentálhigiénés, szexuális felvilágosító tevékenységek munkacsoport (továbbiakban: Drogprevenció munkacsoport): 3 fő
- Mérés – értékelés munkacsoport: 5 fő
- Roma mentori munkacsoport (továbbiakban: Esélyegyenlőségi munkacsoport): 3 fő
- Oktatás módszertan munkacsoport: 7 fő
- Tanulói életpálya-építést szolgáló intézkedések munkacsoport (továbbiakban: Pályaorientációs munkacsoport): 7 fő
- A szabadidő hasznos eltöltését támogató, iskolai kötődést motiváló, tanulást támogató programok szervezése munkacsoport (továbbiakban: Szabadidő tervezés munkacsoport): 5 fő

A 2019/2020. tanévben módosult négy munkacsoport létszáma:

- Mérés – értékelés munkacsoport: 4 fő,
- Oktatás módszertan munkacsoport: 4 fő,
- Pályaorientációs munkacsoport: 5 fő,
- Szabadidő tervezés munkacsoport: 4 fő.

A 2020/2021. tanévben további változások történtek:

- Drogprevenció munkacsoport: 1 fő,
- Esélyegyenlőségi munkacsoport: megszűnt,
- Pályaorientációs munkacsoport. 1 fő,
- Szabadidő tervezés munkacsoport: 1 fő.

A Mérés – értékelés és az Oktatás módszertan munkacsoport 4 fővel működött tovább a projekt fizikai befejezéséig.

Mind a hat munkacsoportnál elkészült a munkacsoport Irányítási kézikönyve és Munkaterve. A munkacsoportok és feladataik az előző fejezetben, valamint a Felhívás szerint elvárt tevékenységekhez való kapcsolódásuk szerint a későbbiekben kerülnek bemutatásra.

2018. augusztusban lezajlott az **első akkreditált pedagógusképzések** köre:

- GEOMATECH @ Látható matematika,
- LEGO – Mobilrobotok az oktatásban.

2018. szeptemberében kiválasztásra kerültek a **DKA és a LEGO Robotika nyitott műhelyek üzemeltetői**.

A tanulócsoportok megalakításához és működéséhez kapcsolódóan az **Oktatás módszertan munkacsoport** kidolgozta a szükséges szabályozó dokumentumokat:

- Kézikönyv tanulócsoportot vezető/segítő pedagógusok számára,
- Tanulócsoport napló minta (és a tanulócsoportok nyomon követesét szolgáló dokumentumok),
- GYÍK.

Az Oktatás módszertan munkacsoport megszervezte továbbá az érintett pedagógusok felkészítő tréningjeit, a munkacsoport részéről került kidolgozásra a későbbiekben a Módszertani jógyakorlatok – Kézikönyv és mellékletei (2018. december, 2020. február).

A **tanulócsoportot vezető/segítő pedagógusok** a feladatok ellátására 2018. szeptember 12-ig önéletrajz és motivációs levél benyújtásával jelentkezhettek az iskolai koordinátoroknál.

A tanulócsoportok megalakulásának alapja a **Mérés-értékelés munkacsoport által kidolgozott Bemeneti mérés, kompetenciamérések** eredményei voltak. A 13 intézményében közel 1400 kilencedik évfolyamos diák írta meg 2018 őszén a szint-, illetve kompetenciamérő feladatsorokat matematikából és szövegértésből. A Mérés-értékelés munkacsoport által összeállított feladatsorok elsődleges célja az volt, hogy kiderüljön, kik azok a diákok, akik a nem- vagy csak kis mértékben rendelkeznek azokkal az alapvető kompetenciákkal, amelyek ahhoz szükségesek, hogy végzettséget igazoló dokumentummal zárják középfokú tanulmányaikat. Ezen eredmények, valamint a szociális kérdőív kiértékelése alapján nyílt lehetőség a tanulócsoportok kialakítására.

A tanulócsoportot vezető/segítő pedagógusok kiválasztása, a tanulócsoportok megalakulása 2018. októberében lezajlott (2. mérföldkő). A következő táblázatban bemutatott célszámok kerültek meghatározásra a bevonandó tanulók és a csoportok/pedagógusok száma tekintetében.

A tanulókkal kapcsolatos feladatok ellátása 2020/2021. 1. félév végéig folyamatos volt. A tanulócsoportok működtetése és az elért eredmények későbbi fejezetekben kerülnek bemutatásra.

3. táblázat: Bevonandó tanulók és tanulócsoportok/pedagógusok száma (2018)

Intézmény neve	bevonandó tanulók száma	csoportok / pedagógusok száma
Pécsi SZC Montenuovo Nándor Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma	5	1
Pécsi SZC Zrínyi Miklós Gimnáziuma, Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Szakiskolája	26	5
Pécsi SZC Komlói Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája, Szakiskolája és Kollégiuma	26	5
Pécsi SZC Angster József Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája, Szakiskolája és Általános Iskolája	40	8
Pécsi SZC Zsolnay Vilmos Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája	65	13
Pécsi SZC Pollack Mihály Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma	25	5
Pécsi SZC Radnóti Miklós Közgazdasági Szakgimnáziuma	15	3
Pécsi SZC Simonyi Károly Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája	36	7
Pécsi SZC Zipernowsky Károly Műszaki Szakgimnáziuma	26	5
Pécsi SZC Mohácsi Radnóti Miklós Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája	30	6
Pécsi SZC Sásdi Vendéglátóipari Szakközépiskolája	6	1
Pécsi SZC Garai Miklós Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája	11	2
Pécsi SZC II. Béla Gimnáziuma, Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma	12	2
Összesen	**323**	**63**

Forrás: Baranya Megyei Szakképzési Centrum

2019. márciustól 2020 októberéig folytatódtak a pedagógus képzések az alábbiak szerint:

- A gamifikáció (játékosítás) alkalmazási lehetőségei elektronika órán (belső képzés, 2019. március),
- Bemutató óra – Szakmai gyakorlati foglalkozások Szakképzési Hídprogramban tanuló diákokkal (belső képzés, 2019. március),
- A digitális pedagógia alkalmazása a mindennapi gyakorlatban (akkreditált képzés, 2019. június, 2 esemény),
- Személyiségfejlesztés és közösségépítés játék- és élménypedagógiával (akkreditált képzés, 2019. június, 1 esemény)
- A digitális pedagógia alkalmazása a mindennapi gyakorlatban (akkreditált képzés, 2019. augusztus, 2 esemény),
- Személyiségfejlesztés és közösségépítés játék- és élménypedagógiával (akkreditált képzés, 2019. augusztus, 1 esemény)
- LEGO robot az oktatásban (belső képzés, 2019. október),
- DKA pedagógus továbbképzés (akkreditált, 2019. október),
- DKA felhasználási lehetőségei az oktatásban (belső képzés, 2019. december, 2 esemény),
- DKA felhasználási lehetőségei az oktatásban (belső képzés, 2020. január)
- LEGO robot az oktatásban (belső képzés, 2020. február),
- Az új típusú érintőkényernyős interaktív tábla használata (akkreditált képzés, 2020. augusztus),
- WordWall3 használata (belső képzés, 2020. augusztus),
- LEGO robot az oktatásban (belső képzés, 2020. szeptember),
- Tehetséggondozás (belső képzés, 2020. szeptember),
- WordWall3 használata (belső képzés, 2020. október).

A képzéseken résztvevők létszáma, a megvalósítás eredményessége későbbi fejezetben kerül bemutatásra (3.5. és 5.2.8).

A szakmai megvalósítást támogató tevékenységek között a **tervezett programok és események** 2019. szeptembertől 2020. októberéig zajlottak. A programokon, eseményeken kísérőként, felkészítőként pedagógusok vettek részt. A programok és események szervezésében a szakmai munkacsoportok is közreműködtek. **A megvalósult programok a 3.6. fejezetben kerülnek bemutatásra**.

A projekt keretében egyéb **szakmai programok és tevékenységek** is zajlottak:

- 2019. szeptember workshop,
- 2019. szeptember GINOP-2.2.2 online kompetenciamérés,
- 2019. október DKA nyitott műhely átadása
- 2019. október Balokány-Polisz program hivatalos megnyitója – Balokány-Pepita Közösségi Tér,
- 2019. október nyílt napok (Simonyi, Pollack, Zsolnay, Sásd, Garai),
- 2019. október: Építsd a jövőt! – Pollack, Mi a pálya? – Lauber Dezső Sportcsarnok,
- 2019. november nyílt napok (Radnóti, Zrínyi, Komló, Sásd, Zipernowsky, II. Béla Pécsvárad, Angster),
- 2019. november nyílt napok (Simonyi, Mohácsi Radnóti),
- 2019. december workshop,
- 2020. január nyílt nap (Angster),
- 2020. február workshop,
- 2020. március 2-6: Pénz7: pénzügyi és vállalkozói témahét,
- 2021. március workshop,
- 2021. március Projektátadó (záró) rendezvény.

A szakmai megvalósítás 2021. februárban a **pályaválasztáshoz és drogprevencióhoz kapcsolódó** alábbi **tevékenységek** tekintetében eredményesen zárult:

- a pályaválasztást segítő mobil applikáció,
- pályaválasztási tanácsadó kiadvány,
- drogprevenciós tájékoztató tanárok, szülők, diákok részére.

2.2. A TEVÉKENYSÉGEK PÁLYÁZATI FELHÍVÁS MENTÉN TÖRTÉNŐ RÉSZLETES BEMUTATÁSA

A támogatási kérelem céljainak elérése érdekében az alábbi tevékenységek kerültek megvalósításra, a tevékenységek a Felhívás 3.1.2.1. és 3.1.2.2. pontjában meghatározott struktúra szerint kerülnek bemutatásra.

3.1.2.1. Kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységek
a) Helyzetértékelési tevékenység
aa) A Szakképzési Centrum helyzetelemzése a GINOP-6.2.2-VEKOP-15 felhívásban meghatározott elvárások, alapelvek alapján.

A GINOP-6.2.2-VEKOP-15-2016-00001 azonosító számú kiemelt projekt által kiadott módszertanok és sablonok alapján külső szolgáltató elkészítette a helyzetfelmérést és értékelést.

A helyzetértékelési tevékenységben az SZC szintű munkacsoporttagok vettek részt (az előző fejezetben leírtak szerint).

b) Cselekvési terv kidolgozása
ba) Helyi szintű cselekvési tervek elkészítése a GINOP-6.2.2-VEKOP-15 felhívásban meghatározott elvárások, alapelvek alapján.

A helyzetértékelés alapján kidolgozásra került a Cselekvési terv az NSZFH által kiadott sablonnak megfelelően. A **Cselekvési terv** a Szakképzési Centrum szintjén megfogalmazott célok elérésének terve. Az elkészített Cselekvési terv egy projektterv, amely tartalmazza a célok eléréséhez vezető utat, vagyis a feladatokat, a feladatok elvégzéséhez szükséges emberi és tárgyi erőforrásokat, a tervek megvalósításának időtartamát, a feladatok végrehajtásának felelőseit, az egyes lépésekben elvárt eredményeket.

A Cselekvési terv jóváhagyásra került a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal (továbbiakban: NSZFH) részéről.

c) Szakmai együttműködési tevékenység
ca) Együttműködés a GINOP-6.2.2-VEKOP-15 kedvezményezettjeivel
cb) Szakértői munkacsoport létrehozása a Cselekvési terv kidolgozására és megvalósításának támogatására

A projektmenedzser és a szakmai vezető szakmai egyeztetéseken vett részt a GINOP-6.2.2-VEKOP-15 és a GINOP-6.2.4-VEKOP-17 projektek kedvezményezettjeivel. A Cselekvési tervet az SZC szintű (NSZFH) szakértők hozták létre a projekt első négy hónapjában.

d) Tanulói készségek és képességek fejlesztése, a képzés hatékonyságát növelő tevékenység
da) A 2018/2019. tanévbe belépő 9. osztályos tanulók év eleji készségfelmérése és az egyedi fejlesztés mérése nyomon követése, módszertanának egyeztetése
db) Az alapkészségek fejlesztése céljából tanulócsoportok kialakítása és működtetése
dc) GINOP-6.2.2-VEKOP-15 projekt keretében kifejlesztésre kerülő tanulói készségek és képességek fejlődését nyomon követő mérési-értékelési rendszer alkalmazása
dd) Integrált neveléshez kapcsolódó intézményi felkészülés és tevékenységek

Mérés – értékelés munkacsoport vett részt az eredmények kiértékelésében, továbbá a projekt teljes hossza alatt a mérés – kiértékelési feladatokban. A csoport 5 fővel (1 fő csoportvezető, 4 fő munkacsoport tag) működött. A munkacsoport feladata egy komplex, mérés-értékelésre alapuló módszertan kidolgozása a végzettség nélküli iskolaelhagyás megelőzésének érdekében, a mutatók csökkentése, a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók megtartása, tanulási motivációjuk és hatékonyságuk növelése érdekében. A munkacsoport által ellátott tevékenységek a projekt keretében az alábbiak voltak:

- szociális helyzetre vonatkozó felmérőlapok kidolgozása, felmérés előkészítése, kiértékelése, eljárásrendek kialakítása a 9-10. évfolyamos diákokra vonatkozóan,
- egységes nyomonkövetési rendszer kialakítása és működtetése az iskolát elhagyókra vonatkozóan,
- bemeneti kompetenciamérés, készségfelmérés az NSZFH GINOP-6.2.2. programtól kapott módszertan alapján,
- problémák adaptív kezelése, felmérések, elemzések, értékelések készítése, javaslatok megfogalmazása.

A projekt indulását követően sor került a 9. évfolyam készségfelmérésére az SZC saját fejlesztésű felmérési alapján.

A felmérés eredményei alapján az alapkészségek (magyar nyelv, matematika) fejlesztése céljából tanulócsoportok alakultak az összes intézményben. A tanulócsoportokat **tanulócsoportot vezető/segítő pedagógus**ok koordinálták, az alábbi feladatok ellátásával:

- tanulócsoport kialakítása a végzettség nélküli iskolaelhagyás szempontjából veszélyeztetett tanulókból (5-6 fő),
- a tanulók hétköznapjainak nyomon követése, segítségnyújtás problémáik intézésében,
- kapcsolattartás a szülőkkel, kollégiumi nevelőkkel,
- kölcsönös jelzőrendszer kialakítása az osztályfőnökkel, közismereti és szakoktatókkal,
- tanulók tanulmányi eredményének, egyéni fejlődésének nyomon követése, szükség esetén beavatkozás, segítségnyújtás,
- szükség esetén szakemberhez irányítás,
- segítségnyújtás a beilleszkedésben, személyre szabott motiválásban, az iskolai élet szabályainak megismertetésében,
- a tanulás fontosságának megértetése, továbbtanulási lehetőségek felvázolása,
- tanulók személyiségének fejlesztése, törekvés a saját hiányosságok folyamatos pótlására,
- a tanulócsoportok és a tanulók nyomon követéséhez szükséges dokumentumok vezetése,
- a tanulók motiválása, ösztönzése a közösségi programokon történő részvételre.

4. táblázat: Tanulócsoportok száma, intézményenként (2018-2021)

Intézmény neve	Tanulócsoport szám 2018/2019. tanévben	Tanulócsoport szám 2019/2020. tanévben	Tanulócsoport szám 2020/2021. tanévben
Pécsi SZC Montenuovo Nándor Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma	1	1	
Pécsi SZC Zrínyi Miklós Gimnáziuma, Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Szakiskolája	5	5	5
Pécsi SZC Komlói Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája, Szakiskolája és Kollégiuma	5	5	5
Pécsi SZC Angster József Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája, Szakiskolája és Általános Iskolája	8	8	5
Pécsi SZC Zsolnay Vilmos Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája	13	13	13
Pécsi SZC Pollack Mihály Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma	5	5	5
Pécsi SZC Radnóti Miklós Közgazdasági Szakgimnáziuma	3	3	3
Pécsi SZC Simonyi Károly Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája	7	7	7
Pécsi SZC Zipernowsky Károly Műszaki Szakgimnáziuma	5	5	5
Pécsi SZC Mohácsi Radnóti Miklós Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája	6	6	6
Pécsi SZC Sásdi Vendéglátóipari Szakközépiskolája	1	1	1
Pécsi SZC Garai Miklós Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája	2	2	2
Pécsi SZC II. Béla Gimnáziuma, Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma	2	2	2

Forrás: Baranya Megyei Szakképzési Centrum

A tanulói készségek és képességek terén a módszereinkben is megújulás tapasztalható, mivel csak így növelhető a képzés hatékonysága. E célt szolgálták az **Oktatás módszertan munkacsoport tevékenysége, a belső képzések, tananyagfejlesztés**, valamint a **tanulócsoportot vezető/segítő pedagógusok** tevékenysége (mely tevékenységek más, a Pályázati Felhívás szerinti elváráshoz is kapcsolódnak, bemutatásuk nem kerül itt megismétlésre), továbbá a **pedagógus képzések**, a beszerzett **interaktív táblák**, valamint a **DKA-terem** és a **Robotika műhel**y eszközei.

Az oktatás módszertan munkacsoport 7 fővel (1 fő csoportvezető, 6 fő munkacsoport tag), a 2019/2020. tanévtől 4 fővel működött. Az oktatási folyamatok fejlesztésére szükség volt, mivel kiemelt szerepet kapnak a multimédiás tartalmak bevonása, a multitasking, és az információmegosztás új formái. A munkacsoport tagjai a projekt keretében az alábbi feladatokat látták el:

- az iskolák módszertani kultúrájának felmérésére vonatkozó kérdőívek kidolgozása,
- módszertani jó gyakorlatok összegyűjtése és megosztása, közös módszertani tudástár elkészítése,
- tananyagfejlesztés,
- alternatív pedagógiai módszerek megismerése, megismertetése, alkalmazásuk elősegítése,
- IKT eszközök, interaktív módszerek megismerése, beépítése a tanítási gyakorlatba,
- a tanulócsoportok számára feladatlapok, segédletek, útmutatók és dokumentumok (pl.: tanulócsoport napló) összeállítása,
- belső képzések lebonyolítása.

A projekt hatására az alábbi **alternatív pedagógiai eszközök, módszerek kerültek bevezetésre** az intézményeknél:

Együttműködés, közös munka: ennek a módszernek a legfőbb előnye a kiscsoportokban való tanulás, ezáltal nemcsak az ismeretek elsajátítása valósul meg, hanem a társas-, szociális készségek is fejlődnek.

Kísérletezés, kutatás, problémamegoldó magatartás: a módszer lényege a felfedező, problémamegoldó tanulás, a problémafelvetésre adott közös válasz kidolgozásának élménye. A munkamódszer eleme az információgyűjtés, az információszerzés, a saját modell megalkotása és az eredmény saját értékelése. Itt az egyéni- és a csoport teljesítmény is fontos.

Digitális Közösségi Alkotóműhely (DKA terem): ez egy olyan interakción alapuló tér, ahol a tanulók megismerkedhetnek a szakmák széles spektrumával és a jövő technológiájával. A kialakított terem biztosítja a felhőtlen szórakozást, ismeretszerzést és játszva tanulás lehetőségét. A terem nyitva áll minden érdeklődő előtt, aki szeretné kipróbálni magát egy modern, innovatív környezetben. A terem a Baranya Megyei SZC Angster József Szakképző Iskola és Szakiskola 7623 Pécs, Petőfi utcai 72. szám telephelyén került kialakításra.

Robotika műhely (LEGO Education Mindstorms EV3 robot): az innovatív módszerek és eszközök alkalmazása segíti a készségek fejlődését és tehetséggondozás fejlesztését. A robot lehetőséget biztosít arra, hogy a tanulók építsenek, programozzanak és teszteljenek olyan feladatokat, amik a valós robottechnológiából vett példák. Az EV3 Intelligens tégla egy programozható számítógép, amely lehetővé teszi a felépített robot szenzoraiból érkező jelek feldolgozását, motorok mozgatását és ezek programozott megvalósítását. A LEGO robot segítségével egy adott problémára közösen keressenek megoldást, mely közös tervezés, fejlesztés, tesztelés és értékelés révén érhető el, mivel egy ilyen projekt összetett, a tanulók a feladat megvalósítása során egymást segítik, korrigálják és ellenőrzik.

A probléma megoldása közös siker. A LEGO robot a Baranya Megyei SZC Zipernowsky Károly Műszaki Technikum intézményben került üzembe helyezésre.

Interaktív monitor: összesen 18 db eszköz került üzembe helyezésre az intézményekben és a Centrumban. Az eszköz előnye, hogy a pedagógusok könnyen integrálhatják az innovatív technológiát a hagyományos tanítási és tanulási módszerekbe. A monitor segítségével a pedagógusok és a tanulók zökkenőmentesen kutathatnak, alkothatnak és működhetnek együtt a digitális világban. Az intézmények pedagógusainak visszajelzései alapján a tanulók kedvelik ezt a technikát, valamint sokszínűbb, érdekesebb, kreatívabb formában megy az oktatás, a tananyag átadás.

e) Tanulói életpálya-építést szolgáló intézkedések, továbbá az intézményi szintű pályaorientációs tevékenység bevezetését és működtetése
ea) A pályaválasztási tanácsadás, a pályaszocializáció és helyi, intézményi szintű pályaorientációs rendszerek kialakítása
eb) Helyi, intézményi szintű pályaválasztási, pályaorientációs programok megvalósítása
ec) Tanulói pályaorientációt és életpálya-építést szolgáló tevékenység eredményes megvalósítása képzett szakemberállomány, szakértői team együttműködésével

A feladat ellátásában a **pályaorientációs munkacsoport** vett részt. A csoport 7 fővel (1 fő csoportvezető, 6 fő munkacsoport tag) működött. A csoport feladata az életpályaépítés, pályaválasztási- és pályaorientációs programok megvalósítása volt, melyhez az alábbi tevékenységek társultak:

- tanulói életpálya utak feltérképezése,
- tájékoztató kiadványok készítése,
- tájékoztatók és pályaválasztási, pályaorientációs programok tartása az intézményekben,
- cégbemutatók, üzemlátogatások, műhelylátogatások szervezése
- Workshop-ok keretében jó gyakorlatok kommunikálása.

1. kép: Ifjúsági előadás - esetfeldolgozás

A **Janus Egyetemi Színház** együttműködésével valósult meg az „Ifjúsági előadás, esetfeldolgozás" program. Az előadás kifejezetten a 15 – 19 éves korosztály számára íródott, az ő érdeklődési körüknek megfelelő tartalommal. A „Biztonsági sáv" című darab egy szakmunkásképzőbe járó fiatalember problémáit mutatja be olyan tragikumokon keresztül, mint az alkoholista szülő vagy éppen az erőszak különböző formái. Az előadás beszélgetésekből, improvizációkból tevődött össze. A főszereplő, az összezavarodott kamasz fiú fő célja kitörni a panel falai közül, a feszült otthoni légkörből. Ezt a tanulás rovására teszi, hiszen hamis igazolásokkal hiányzik az iskolából azért, hogy munkát vállaljon, pedig még tanköteles korban van. Az osztályfőnöke átlátja a helyzetet és segíteni szeretne a fiún. Jelzi és kifejti a tanulás melletti érveit, dicséri a fiú képességeit a műszaki rajzhoz. Az iskolai pszichológus is közreműködik a fiú problémáinak megoldásában. Az előadásban felmerülnek fontos társadalmi kérdések, mint az egészséges szülő-gyermek kapcsolat, a tanulás fontossága, az alkoholizmus, a védelmező külső személyek, iskolai pszichológus fontossága, és a korai útkeresés, pályaválasztás fontossága. Az előadás megtekintését követően a résztvevő diákok a színészek vezetésével esetmegbeszéléseken dolgozták fel az előadás tartalmát, a szituációkat, a párbeszédeket, a történéseket és az élményeiket.

A munkacsoport a Digistar Kft-vel együttműködve részt vett az **informatikai program (mobil applikáció)** készítésének folyamatába. Az applikáció célja, hogy segítse a tanulók pályaválasztását. A szoftver biztosítja az önismereti elemek és pályaismereti elemek teljes körű figyelembevételével a megfelelő szakma kiválasztását. Az applikáció fejlesztésekor kiemelt szempont volt, hogy a rendszer megfeleljen a pályaválasztás előtt állók igényeinek, életkori sajátosságainak. A szoftvert úgy alkotta meg az SZC, hogy az ajánlott szakmacsoport és az azon belül megtalált szakmával a tanuló képes legyen azonosulni, szakmai énképe megalapozásra kerüljön, önismerete, személyisége, szakmai képessége, kulcskompetenciái fejlesztésre kerüljenek.

f) Intézményfejlesztési tevékenység
fa) A Cselekvési terv alapján intézményfejlesztési tevékenységek kidolgozása és végrehajtása
fb) A GINOP-6.2.2-VEKOP-15 konstrukció keretében kidolgozott módszertanok adaptálása, helyi, szervezeti szintű bevezetése
fc) Az intézményfejlesztési tevékenységek intézményi és centrumszintű monitorozása, együttműködés a fenntartói szintű monitoring terén

Az intézményfejlesztés keretében az alábbi belső **szabályozó dokumentumok felülvizsgálata** nem történt meg, mivel a 2020/2021. tanévtől új szakképzésről szóló törvény lépett hatályba.

- Munkatervek
- Minőségterv készítése és elfogadása
- Esélyegyenlőségi terv törvény szerinti rendelkezésre állása
- Környezettudatos irányelv készítése.

A 2020/2021. tanévtől a szakképzésbe belépő tanulók már az új jogi szabályozás alapján kezdték meg tanulmányaikat. A szakképző intézményeknek 2 fő típusa lett: az 5 vagy 6 éves, érettségire és szakmai vizsgára felkészítő technikum és a 3 éves, szakmára felkészítő szakképző iskola. A jogszabály változás miatt a felsorolt dokumentumok esetén nem felülvizsgálat, hanem új dokumentumok elkészítése történt meg, mind a Szakképzési Centrum esetében, mind az intézmények vonatkozásában (új dokumentumok készültek, projekttől függetlenül).

Az oktatásban szükségessé vált szemléletváltás és módszertani megújulás. A szakképzésben is a kompetencia, a tevékenység alapú oktatás került előtérbe. Így a munkacsoport készített egy „Kompetencia alapú képzésre fejlesztett tananyag és módszertana" elnevezésű dokumentumot. A tananyagfejlesztés során nem a tananyagot kell kvázi fejleszteni,

hanem a tanagyag, a tudás tanulókhoz való eljuttatásának módjait. Olyan módszereket kell előtérbe helyezni, amelyek segítik az érdeklődés felkeltését, a figyelem fenntartását és akár nem tudatos módon is az alapvető tartalmak megértését, beágyazódását, elsajátítását. A jó gyakorlatokról egy 2 kötetes „Módszertani Jó Gyakorlatok" készült, amely a Centrum és az intézmények összes kollégája által hozzáférhető. A dokumentumok a módszereken túl a szervezéshez segítséget nyújtó információkat is tartalmaznak.

A módszertani megújulás érdekében **tudásátadás** valósult meg, **151 fő vett részt belső képzéseken**.

A jó gyakorlatokról, a projekt előrehaladásáról és eredményeiről **4 alkalommal workshop** keretében számoltak be a projektben résztvevők. Az első workshop 2018. december 13-án, a második 2019. szeptember 5-én Pécsen, a harmadik 2020. február 4-én Komlón került megrendezésre, a negyedikre pedig 2021. március 3-án online formában került sor.

Valamennyi, a projektben résztvevő partnerrel **együttműködési megállapodás** került megkötésre. Kiemelt együttműködés zajlott a GINOP-6.2.2-VEKOP-15 és a GINOP-6.2.4-VEKOP-17 projektek kedvezményezettjeivel, továbbá köznevelési intézményekkel, pedagógiai szakszolgálatokkal, felsőoktatási mentorhálózattal, roma szakkollégiummal, egyházi-, ifjúságügyi-, egészségügyi-, családügyi-, kulturális- intézményekkel, bűnmegelőzési szervekkel, helyi gazdasági társaságokkal, civil szervezetekkel, önkormányzatokkal, kamarákkal.

g) Pedagógus továbbképzések
ga) A célok eléréséhez szükséges humánerőforrás terv és továbbképzési terv kialakítása
gb) Folyamatos szakmai fejlődést biztosító pedagógus továbbképzések

A projekt megvalósítása során 295 fő pedagógus vett részt szakmai képzésen. A projekt keretében az alábbi szakmai fejlődést biztosító pedagógus továbbképzéseken vehettek részt pedagógusaink:

- Akkreditált, módszertani pedagógus továbbképzés (123 fő)
- Akkreditált "Az új típusú érintőkényernyős interaktív tábla használata" képzés (15 fő)
- Akkreditált Matematikai kompetencia fejlesztés - GEOMATECH pedagógus továbbképzés (60 óra, 2 fő)
- Akkreditált Digitális közösségi alkotóműhely - DKA pedagógus továbbképzés (90 óra, 2 fő)
- Akkreditált Programozás és robotika - LEGO pedagógus továbbképzés (30 óra, 2 fő)
- DKA felhasználási lehetőségei az oktatásban (belső képzés 6 órában – 66 fő)
- LEGO robot az oktatásban (belső képzés 6 órában – 36 fő)
- Tehetséggondozás (belső képzés 6 órában – 14 fő)
- WordWall3 használata (belső képzés 6 órában – 8 fő)
- A gamifikáció (játékosítás) alkalmazási lehetőségei elektronika órán (belső képzés 6 órában – 12 fő)
- Érzékenyítés – Szakmai gyakorlati foglalkozások Szakképzési Hídprogramban tanuló diákokkal (belső képzés 6 órában – 15 fő)

A belső képzéseket az oktatás módszertan munkacsoport szervezte meg és bonyolította le.

h) Eszköz- és infrastruktúrafejlesztés
ha) A célok eléréséhez szükséges infrastrukturális és eszközfejlesztések megvalósítása
hb) Informatikai eszközök beszerzése

A projekt keretében olyan tárgyi eszközök beszerzése valósult meg, melyek közvetlenül kapcsolódtak a projekt szakmai tevékenységének ellátásához, a projekt céljainak eléréséhez:

- 2+2 db mobiltelefon a projektmenedzsment és a szakmai megvalósítók részére,
- 251 db asztali számítógép tartozékokkal, monitorral, operációs rendszerrel,
- 18 db interaktív monitor (1 db a tantermi oktatásra alkalmas robotkészlet csomaghoz, 1 db a matematikai kompetencia fejlesztéshez, 16 db az intézményekbe),
- 20 db laptop + operációs rendszer a szakmai megvalósítók részére,
- 2 db laptop + operációs rendszer LEGO robothoz oktatói + tanulói laptop,
- 36 db tanulói laptop + operációs rendszer (3 Kollégium), a közösségi tér kialakításához,
- 1-1 db tanulószoba kialakítása 3 kollégiumban: 140 x 220 cm ovális alakú asztal, 14 db szék, 1 polcos szekrény, 2 zárható szekrény kollégiumonként, szintén a közösségi tér kialakításához,
- LEGO Education Mindstorms EV3 robot csomag (6 db EV3 alapcsomag, 1 db "Space foglalkoztató" készlet, 1 db LEGO Sumo versenypálya, 1 db FLL / WRO robot versenyasztal, LabVIEW for Education 10SL programozó szoftver),
- 1-1 Tanulószoba kialakítása 3 kollégiumban: 3 db Cisco WAP321 Access Point beszerzése,
- Irodabútorok beszerzése: íróasztal 5 db, szék 5 db, konténer 5 db, íróasztal kiegészítő negyedcikk 5 db, polcos szekrény 2 db, zárható szekrény 2 db, vegyes szekrény 2 db, tárgyalóasztal 160*80 cm 1 db, szék 8 db,
- Digitális Közösségi Alkotóműhely kialakítása,
- Pályaválasztási mobil applikáció.

2. kép: Eszközbeszerzések

Okostelefon

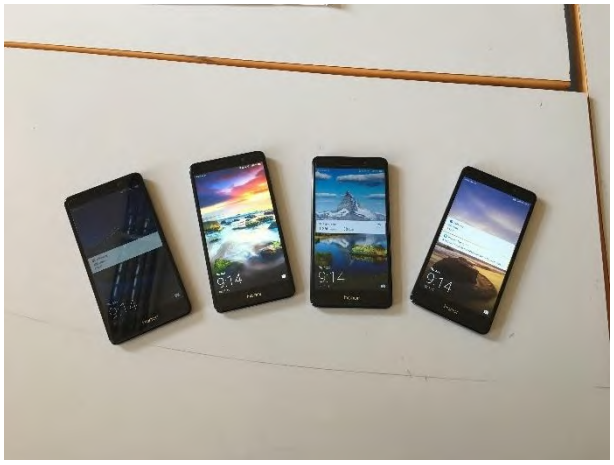

Asztali számítógépek és perifériák

Interaktív monitor

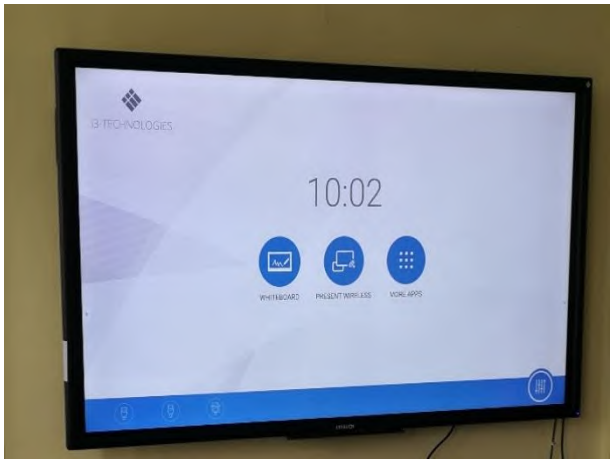

Kollégiumi bútorok

Lego Robotika Nyitott műhely

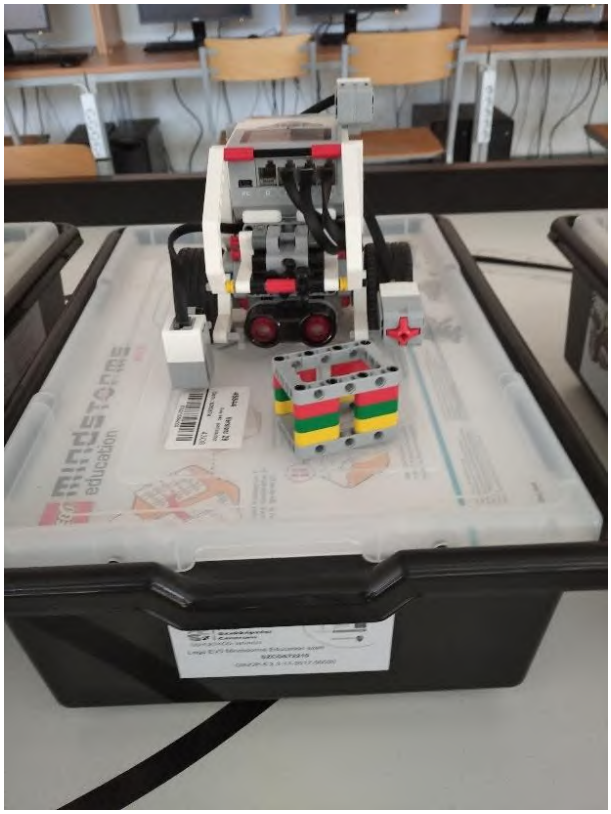

DKA Nyitott műhely

i) Projekt előkészítési tevékenységek
ia) Megvalósíthatósági tanulmány készítése
ib) Rendelkezésre álló humán és tárgyi infrastruktúra minőségi és mennyiségi felmérése a fejlesztési igények meghatározása céljából
ic) közbeszerzéssel kapcsolatos tevékenységek

A projekt előkészítése során elkészült a Megvalósíthatósági tanulmány a Felhívás 2. számú mellékleteként közzétett sablon alapján.

A projekt előkészítése korán közbeszerzési terv készült, melynek folyamatos felülvizsgálata mellett kerültek lebonyolításra a közbeszerzési eljárások, felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadói szolgáltatás igénybevételével (a megvalósítási időszakban, azonban a Felhívással összhangban a megvalósítást előkészítő tevékenységnek minősül).

j) Projekt menedzsmentjével kapcsolatos tevékenységek
ja) Projektmenedzser, pénzügyi menedzser alkalmazása
jb) Adminisztrációs munkatársak alkalmazása
jc) Projektmenedzsmenti feladatok ellátásához szükséges beszerzések, bérleti díjak és adminisztrációt támogató tevékenységek

A Szakképzési Centrum a projekt sikeres megvalósítása érdekében a projekt teljes időszaka alatt biztosította a megfelelő végzettséggel és releváns szakmai tapasztalattal rendelkező humánerőforrást. A menedzsment stáb tagjai a projektmenedzser, a pénzügyi menedzser és a szakmai vezető volt.

A **projektmenedzser** heti 40 órás munkaviszony keretében az alábbi feladatokat látta el:

- a projekt szakmai és pénzügyi munkatársainak koordinálása,
- a projekt megvalósítására vonatkozó ütemtervek nyomon követése, aktualizálása,
- projekt számára szükséges külső erőforrások biztosítása, részletes szabályozó rendszer kialakítása,
- részvétel a projektet érintő Hatóságok által kezdeményezett megbeszéléseken, esetleges ellenőrzéseken,
- együttműködés a projektben közreműködő partnerekkel,
- a projekt számára szükséges külső erőforrások biztosítása, részletes szabályozó rendszer kialakítása, projektmegbeszélések szervezése, koordinálása és lebonyolítása,
- közbeszerzési- és beszerzési folyamatok segítése,
- a Támogatási Szerződésben foglaltak esetleges módosításának menedzselése, módosítási igények benyújtása, az európai alapelvek érvényesítésének (esélyegyenlőség, környezetvédelem) biztosítása,
- a megvalósításban közreműködő szereplők közötti kommunikáció támogatása,
- jelentéstételi kötelezettségek, adatszolgáltatások teljesítése.

A projekt **pénzügyi vezető**je feladatait heti 40 órás munkaviszonyban látta el, mely feladatok az alábbiak voltak:

- a projekt költségei alakulásának nyomon követése, költségvetés aktualizálása,
- a kifizetési kérelmek összeállítása és benyújtása,
- a számviteli rend és a projekt pénzügyi előírásainak betartásának ellenőrzése,
- pénzügyi dokumentumok ellenőrzése, elszámolhatóság szempontjából a dokumentumok formai-tartalmi követelményeinek meghatározása, meglétük ellenőrzése,
- szerződések és számlák kezelési, nyilvántartási rendszerének kialakítása és vezetése,
- együttműködés a projektben közreműködő partnerekkel,
- részvétel a projektet érintő megbeszéléseken, esetleges ellenőrzéseken,
- elkülönített könyvelés és számviteli nyilvántartás biztosítása,
- vásárolt eszközök nyilvántartásba vételének biztosítása, beruházás aktiválása, a megvalósult projekt pénzügyi lezárása.

A **szakmai vezető** a projektmegvalósítás során az alábbi feladatokat látta el:

- felelős a projekt szakmai tevékenységeinek lebonyolításáért,
- megtervezi, ütemezi és aktualizálja a szakmai tevékenységeket,
- koordinálja, szervezi, irányítja a szakmai megvalósítók munkáját,
- szakmai kérdésekben kapcsolatot tart az Irányító Hatósággal, a tagintézmények munkatársaival, valamint az NSZFH illetékes kollégáival,
- koordinálja és támogatja a szakmai megvalósítók, tagiskola koordinátorok munkáját,
- biztosítja a Támogatási Szerződésben meghatározott indikátorszámok teljesítését,
- dokumentálja, értékeli és elemzi a projekt eseményeit és eredményeit,

- elkészíti a projektre vonatkozó szakmai beszámolókat,
- részt vesz a projektet érintő belső és külső ellenőrzéseken, monitoring látogatásokon, helyszíni ellenőrzéseken és ezek előkészítésében.

Külső szakmai szakértő segítségével valósult meg a Szakképzési Centrum és intézményeinek **minőségbiztosítása**. A tevékenység során a korai iskola elhagyás mutatójának csökkentése érdekében megvalósuló helyi szintű intézkedések és eredmények rendszeres támogató kontrollja történt meg a hatékonyság növelése érdekében. A támogató monitoring keretében intézményi látogatások kerültek megszervezésre és lebonyolításra, valamint szükség esetén javaslatok kerültek kidolgozásra, a monitoring látogatások során feltárt problémák megoldására.

k) Egyéb, a projekt megvalósításával összefüggő általános tevékenységek
ka) Kötelező nyilvánosság biztosítása

A kommunikációs tevékenységek a vonatkozó jogszabályok, valamint a Kedvezményezettek tájékoztatási kötelezettségeiről szóló útmutató és a Széchenyi 2020 Kedvezményezettek tájékoztatási kötelezettségei útmutató és arculati kézikönyv előírásainak figyelembevételével történt.

A kötelező kommunikáció keretében a Széchenyi 2020 „Kedvezményezettek tájékoztatási kötelezettségei" útmutató és arculati kézikönyv (KTK 2020) szerinti egyéb fejlesztés 500 millió Ft feletti támogatási összegű projektekre vonatkozó kommunikációs csomagban meghatározott elemek kerültek megvalósításra:

- kommunikációs terv elkészítése,
- működő honlapon a projekthez kapcsolódó tájékoztató aloldal létrehozása,
- sajtóközlemény kiküldése a projekt indításáról,
- „B" típusú tájékoztató tábla kihelyezése az intézményeknél és a Szakképzési Centrum székhelyén,
- kommunikációs célra alkalmas fotódokumentáció elkészítése,
- sajtónyilvános ünnepélyes projektátadó rendezvény szervezése (COVID miatt elmarad),
- sajtóközlemény kiküldése a projekt zárásáról,
- eredménykommunikációs információs anyagok, kiadványok készítése,
- TÉRKÉPTÉR feltöltése,
- „D" típusú emlékeztető tábla kihelyezése az intézményeknél és a Szakképzési Centrum székhelyén.

A kötelező tájékoztatási és nyilvánossági feladatokon felül 4 alkalommal workshop került megrendezésre. Ezek célja a jó gyakorlatok kialakítása, tapasztalatcsere lehetőségeinek kialakítása, a projekt eredményeinek bemutatása.

3.1.2.2. Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek (kizárólag a választott tevékenységek megjelölésével)
a) A szakmai megvalósítást támogató egyéb tevékenységek
ae) drogprevenciós, egészség-megőrző, mentálhigiénés, szexuális felvilágosító tevékenységek
aj) a szabadidő hasznos eltöltését támogató, iskolai kötődést motiváló, tanulást támogató programok szervezése és megvalósítása
ak) kollégiumok közösségépítést, tehetséggondozást és hátránykompenzációt szolgáló tevékenységek biztosításához kapcsolódó eszközbeszerzése

A projekt végrehajtása során keletkező változások (pl.: külső szolgáltató kiválasztó közbeszerzési eljárás elhúzódása) miatt valamennyi munkacsoportra a tervezettnél több feladat hárult.

A **Drogprevenció munkacsoport** 3 fővel (1 fő csoportvezető, 2 fő munkacsoport tag) működött. A munkacsoport célja egy komplex egészségfejlesztési program kidolgozása és megvalósítása volt a Centrum intézményeiben, és olyan, a prevenciós munkát támogató dokumentumok, eljárásrendek kialakítása, amelyek segítik az intézményekben dolgozó pedagógusok munkáját, továbbá olyan programok megvalósítása, megerősítése, amelyek fenntarthatóak és hasznosnak bizonyulnak az intézmények számára. A célok megvalósulását az alábbi tevékenységek szolgálták:

- A Centrumon belül elérhető szakember erőforrás feltérképezése (drogkoordinátor, egészségfejlesztő-pedagógus, ifjúságvédelmi felelős, iskolarendőr, iskolai segítő, pszichológus, iskolaorvos, mentálhigiénikus, szociális munkás, szociálpedagógus, védőnő stb.).
- Kapcsolat kiépítése, megerősítése a megyében működő prevencióval, egészségfejlesztéssel, szexuális neveléssel foglalkozó szervezetekkel.
- Prevenciós, egészség-megőrző foglalkozások szervezése a devianciák (szenvedélybetegség, bűnözés), iskolai zaklatás, családi életre nevelés, szexuális felvilágosítás témaköreiben, tematikus foglalkozások szervezése.
- Közösségfejlesztő iskolai- és kollégiumi rendezvények szervezése: iskolai egészségnapok szervezése, a programkínálat bővítésében, lebonyolításban való segítségnyújtás.
- Iskolák közötti „egészségnevelési-vetélkedő” szervezése és lebonyolítása.
- Szülői fórum létrehozása.
- A témához kapcsolódó pedagógus érzékenyítő foglalkozások szervezése, tájékoztatás nyújtása.

3. kép: Tantestületi érzékenyítő előadás

- A szerhasználattal kapcsolatos eljárásrend kidolgozásának elősegítése az intézményekben, amely megkönnyíti a felismerés, a korai kezelésbe vétel, illetve a delegálás lehetőségét.

Esélyegyenlőségi munkacsoport 3 fővel (1 fő csoportvezető, 2 fő munkacsoport tag) működött. A csoport fő feladata az oktatási egyenlőtlenségek feltérképezése, javaslatok kidolgozása volt. A feladat a következő tevékenységek által valósult meg:

- a Szakképzési Centrum és az intézmények híd szerepének elősegítése a család és a társadalom között,
- szakmai bemutatók tartása, befogadó szemléletű előadások szervezése,
- egyéni és családi mentorálás, folyamatos kapcsolattartás a diákokkal, szülőkkel.

Az **esélyegyenlőségi- és a drogprevenció munkacsoport** az alábbi programok szervezésében és lebonyolításában vett részt:

- drogprevenciós foglalkozások 79 csoport részére, összesen 1.998 fő részvételével,
- interaktív esély- és egészségnapok a Drogprevenciós Munkacsoport Egyesület közreműködésével,
- tantestületi érzékenyítő foglalkozás 12 alkalommal: témák - iskolai agresszió, konfliktusok, veszélyeztetettség,
- egészségfejlesztési vetélkedő 33 tanuló részvételével,
- iskolapszichológussal való közös munka: csoport foglalkozások, tájékoztató előadások, esetmegbeszélés,
- egészségfejlesztő program iskolánként 12 fős csoporttal, összesen 297 fő bevonás.

4. kép: Esély- és egészségnapok

Szabadidő tervezés munkacsoport 5 fővel (1 fő csoportvezető, 4 fő munkacsoport tag) működött, feladata a szabadidő hasznos eltöltését támogató, iskolai kötődést motiváló, tanulást támogató programok tervezése, szervezése volt. A munkacsoport az alábbiakat végezte el a megvalósítási időszakban:

- 2 éves programterv kidolgozása a szabadidő hasznos eltöltésére vonatkozóan,
- ajánlások megfogalmazása az iskolai diákélet felpezsdítésére, iskolai közösségi programok szervezésére, a diákönkormányzatok mozgósítására vonatkozóan,
- A szabadidő tervezés munkacsoport az alábbi programok megvalósításában vett részt:
    - sportversenyek – tollas, pingpong és teremlabdarúgás,
    - úszás foglalkozások,
    - kollégiumi kirándulások, kollégiumi főzőverseny,
    - színházlátogatások.

Tanulói életpálya-építést szolgáló intézkedések munkacsoport és a Pályaorientációs munkacsoport a kapcsolódó tevékenységeknél korábban bemutatásra került.

5. kép: Szabadidő tervezés munkacsoport – szervezett programok

Színházlátogatás

Uszodalátogatás

Focikupa

Pécsi Szakképzési Centrum

OKLEVÉL

a

Pécsi SzC Pollack Mihály Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma

csapata részére

a GINOP 6.2.3-17 „A szakképzési intézményrendszer átfogó fejlesztése" c. program 623-45-01 (a szabadidő hasznos eltöltését támogató, iskolai kötődést motiváló, tanulást támogató programok)

SzC szintű teremlabdarúgó bajnokságán

fiú kategóriában elért

II. helyezésért.

Pécs, 2020. március 11.

igazgató

PSzC Simonyi Károly Szakgimnáziu Szakközépiskolája

Kollégiumi kirándulások

Kollégiumi főzőverseny

Kollégiumi főzőverseny

3. A PROJEKT SZAKMAI MEGVALÓSÍTÁSA

Az előző fejezetben összefoglalt, megvalósult szakmai tevékenységek a Pályázati Felhívás szerinti felépítést követve kerültek bemutatásra.

A szakmai tevékenységek konkrét megvalósítása, célokhoz rendelése és a projekt megvalósítására kialakított személyi feltételek mellett, ezen adottságok figyelembevételével egy projektszintű Cselekvési tervben, valamint intézményi intézkedési tervekben, a szakmai munkacsoportok működéséhez létrehozott Irányítási kézikönyvekben és munkatervekben, egyéb belső dokumentumokban (útmutatások, szabályzatok, célfeladatelrendelők, megállapodások többletfeladat ellátásáról) kerültek rögzítésre. A dokumentumokban minden tevékenység elvárt eredménye is rögzítésre került. **A projekt keretében minden feladat, folyamat előre rögzített, átlátható módon zajlott, a feladatokhoz hozzárendelésre került a kitűzött cél és az elvárt eredmény. A projektmegvalósítás során ezen dokumentumoknak megfelelően valamennyi tevékenység, cél és eredmény dokumentálásra került.**

A következő fejezetben az egyes, Cselekvési tervben, intézkedési tervekben megfogalmazott problémakörök, célok és a megvalósítás eszközei kerültek összefoglalásra. Mindemellett a célok elérése érdekében végzett munkacsoport, tanulócsoport és programszervezés gyakorlati megvalósulása, tapasztalatai is bemutatásra kerülnek.

3.1. CSELEKVÉSI TERVBEN RÖGZÍTETT CÉLOK MEGVALÓSULÁSA

A Cselekvési terv 2018. július 24-én került véglegesítésre, melynek alapja az SZC szintű intézkedési terv, illetve a helyi intézményi intézkedési tervek voltak. A projektmegvalósítás során rendszeres monitoring és ellenőrzés mellett zajlottak a tevékenységek és a dokumentálás. **A Cselekvési terv megvalósítása rendszeresen áttekintésre és felülvizsgálatra került, végső felülvizsgálatot az NSZFH fogadta el 2021. február 11-én.**

Az alábbiakban a Cselekvési tervben rögzített főbb problémakörök, célok és megvalósítási eszközök kerülnek rövidített formában összefoglalásra.

Problémakör1: végzettség nélküli iskolaelhagyással veszélyeztetett diákok késői felismerése, nyomon követése	
Beavatkozási célterület	**Megvalósítás eszközei**
korai jelzőrendszer bevezetése, alkalmazása, elhagyás okainak és céljainak feltárása, képzőhellyel való szorosabb kommunikáció, hiányzások csökkentése	**felmérőlapok, eljárásrendek, nyomon követési rendszer kialakítása, kommunikációs csatornák fejlesztése (elérhetőségek összegyűjtése), jelzések-visszajelzések gyakoribbá tétele, iskolaőr, rendvédelmi szervek, kollégiumi vezetők bevonása**

Problémakör2: tanulói kompetenciák hiánya	
Beavatkozási célterület	**Megvalósítás eszközei**
tanulói alapképesség fejlesztés, kompetenciafejlesztés	kompetenciafejlesztés tanórákon, **kompetenciafejlesztés tanulócsoportokon, személyes mentorálás, kollégiumi nevelés megerősítése, pedagógus továbbképzések**

Problémakör3: tanulói elkötelezettség, motiváció hiánya, szülői részvétel hiánya, deviáns viselkedés, szenvedélybetegségek elterjedése, szocializáció hiányosságai, tanulási technikák hiányosságai, leterheltség	
Beavatkozási célterület	**Megvalósítás eszközei**
érdeklődés felkeltése, motiválás, családokkal való szorosabb együttműködés, kapcsolattartás, devianciák kezelése, szocializáció segítése, tanulási technikák javítása	**üzemlátogatások, szakmai bemutatók, programok szervezése, családokkal rendszeres kommunikáció, szociális háttér felmérése, életpályaépítés, oktatás, tanácsadás, pályaorientációs rendezvények, mentorálás, szocializáció segítése, közösségi programok, prevenciós programok, egészséges életmódra nevelés, sport-, szabadidős foglalkozás, kulturális programok, kollégiumi elhelyezés népszerűsítése**

Problémakör4: intézményi dokumentumok hiányosságai, humánerőforrás terv, továbbképzési terv, pedagógiai módszertani fejlesztések, tudásmenedzsment	
Beavatkozási célterület	**Megvalósítás eszközei**
intézményi dokumentumokban nem szerepel a végzettség nélküli iskolaelhagyás problémája, pedagógusok fejlesztése (készségek, digitális, robotika ismeretek), módszertan fejlesztése	**szabályozó dokumentumok módosítása, továbbképzések szervezése, érzékenyítés, előadások, jó gyakorlatok összegyűjtése, belső képzések, jól működő programok adaptálása, az SZC intézményei közötti tudásmegosztás, értékelési módszerek fejlesztése**

Problémakör5: intézményi infrastruktúra hiányosságai	
Beavatkozási célterület	**Megvalósítás eszközei**
oktatástechnikai eszközök kollégiumi feltételek	**tanszerek kiosztása a tanulócsoport tagok részére, LEGO, GEOMATECH, DKA továbbképzések és nyitott műhelyek kialakítása, gyakorlati oktatáshoz kapcsolódó eszközök beszerzése, interaktív táblák beszerzése, számítógépek, laptopok beszerzése**

Problémakör6: Szakmai együttműködések hiánya	
Beavatkozási célterület	**Megvalósítás eszközei**
helyi szervezetekkel való kapcsolatépítés, pedagógusok együttműködésének fejlesztése, gyakorlati képzőhelyekkel való együttműködés erősítése	**együttműködési megállapodások helyi civil, egyházi, kulturális, munkaügyi, gyermekjóléti, rendfenntartó szervekkel, pedagógusi esetmegbeszélések, csapat építések, tréningek, képzőhellyel szorosabb és rendszeres kommunikáció**

Az NSZFH által kiadott jóváhagyó nyilatkozat szerint a **Cselekvési terv felülvizsgálata, valamint a megvalósítás szöveges értékelés a pályázati felhívás előírásainak megfelelő szakmai minőségben elkészült**.

A szakmai tartalom a vezetői összefoglalóban került bemutatásra, a műszaki-szakmai elvárások megvalósulását az alábbi leírás részletezi.

1. A korai iskolaelhagyás mutatójában vállalt csökkentés mértéke a Szakképzési Centrum és intézményei szintjén a 2019/2020-as tanév végéig

A végzettségi nélküli iskolaelhagyás csökkenésének vállalt értéke 2,1 százalékpont, mely sikeresen teljesült a projektben. A centrumszintű érték: 2,46 százalékpont. A részletes adatokat az 5.2.2.3 és az 5.2.2.4 fejezetek tartalmazzák.

2. A korai jelzőrendszer bevezetésének, alkalmazásának eljárásai, módszerei

2018-ban elkészültek a **szociális felmérőlapok**, amiket azóta minden évfolyamon használ a Szakképzési Centrum, hogy képet alkothassanak a bejövő diákok helyzetéről. Emellett minden 9. évfolyam részt vett a **matematikai és magyar kompetenciákat** vizsgáló felméréseken a projekt kezdete óta. Ezek segítségével az osztályfőnökök és a szaktanárok időben kaptak információkat az iskolát kezdő diákokról, így célirányosabban tudnak/tudtak segíteni ott, ahol szükséges.

A mérés-értékelési munkacsoport kialakított egy **lemorzsolódást folyamatosan nyomon követő online rendszer**t, mely segíti, az iskolát elhagyó diákok jelenlegi és jövőbeli státuszának figyelemmel kísérését (milyen végzettséggel megy el, hova megy, mi a távozás oka).

Folyamatos a kapcsolat a pedagógiai szakszolgálatokkal is, hiszen gyökeresen átalakul a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési-tanulási-magatartási nehézséggel küzdő tanulókkal kapcsolatos ellátási rendszer.

A **hiányzások és az igazolatlan hiányzások száma csökkenést mutat**, de a járványhelyzet miatt, csak a korábban mért adatok lehetnek relevánsak. A **képzőhelyekkel való kapcsolattartás** az oszályfőnökök, a szaktanárok és a gyakorlati oktatásvezetők részéről folyamatos.

3. Az alapkészség-fejlesztés intézményi szintű megoldási terve

A **bementi kompetencia mérések** megvalósultak a Mérés-értékelés munkacsoport által kidolgozott **saját módszertannak megfelelően**. Az Oktatás módszertani munkacsoport segítségével felkészítés zajlott a kollégák körében és folyamatos rendelkezésre állás mellett módszertani vagy egyéb problémák, kérdések támogatása biztosított volt. Összeállításra került **módszertani segédanyag**, Módszertani Jó gyakorlatok gyűjteménye, majd módszertani tananyag is kidolgozásra került „Kompetencia alapú képzésre fejlesztett tananyag és módszertana" elnevezéssel, melynek egyes részeit **belső tudásmegosztás/továbbképzés** formájában kerültek továbbadásra az érdeklődő pedagógusoknak. Emellett a projekt elemeként is megvalósultak pedagógus továbbképzések. A **digitális kompetenciák** fejlesztése is szerepet kapott a Cselekvési terv elkészítése során és a digitális/online oktatás bevezetésével aktuálissá is vált. A pandémia miatti korlátozások bevezetése teljesen új helyzet elé állította a diákokat és a pedagósokat, ráadásul nem volt felkészülési idő, ráhangolódás, begyakorlás, hanem egyik napról a másikra kellett a jelenléti oktatásról a digitális oktatásra váltani. A nehézségek ellenére a csoportok sikerrel vették az akadályokat és a diákokat szinte hiánytalanul sikerült megtartani. Itt kerültek bevonásra a kollégiumi nevelők is, akik tisztában voltak a programba bevont diákokkal és ők is folyamatosan figyelemmel kísérték tanulmányaikat, szükség esetén beavatkoztak.

4. Javaslatok a szükséges módosításokra az intézményi szabályozó dokumentumokban

Az iskolai és SZC szintű dokumentumok áttekintésre, szükség esetén módosításra, kiegészítésre kerültek. A helyzetet bonyolította, hogy az új szakképzési törvény megjelenésével új dokumentumok kidolgozására került sor.

5. Célcsoportok, illetve problématerületek szerinti intézkedések

Az intézkedések köre a következő elemekből épült fel:

5.1. **Szakmai rendezvények** (pályaorientáció, életpályaépítés és tanácsadás). A diákok sok szakmai programon vettek részt, amelyeken élményekkel gazdagodhattak. Az üzemlátogatások, gyárlátogatások mellett pályaorientációs és egyéb szakmai rendezvények is megrendezésre kerültek. A tájékoztató kiadványok elkészültek, a honlapokon folyamatosan jelentek meg az információk. A pandémia helyzet miatt az iskolák online tájékoztatókat is tartottak és kisfilmeket készítettek szakmáik, iskolájuk bemutatására. A program végére elkészült egy továbbtanulást segítő applikáció, ami a Baranya Megyei Szakképzési Centrum által kínált képzésekre orientálja a tanulókat – érdeklődési körüknek megfelelően.

5.2. **Család és szűkebb társadalmi környezet bevonása**. A mai világban a közösségi eszközök használata sokat segítette a szülőkkel/törvényes képviselőkkel való kapcsolattartást, az interakciók száma sokkal gyakoribb. Az online bonyolított fogadóórákon, szülői értekezleteken magasabb a részvétel, mint amikor személyes megjelenésre volt szükség. A program megvalósításának első szakaszában sor került családlátogatásra is. Az iskolák mindent elkövetnek, hogy a szülőket bevonják az iskola életébe, de legalábbis tájékoztassák őket az aktuális információkról. Ezt segítik a honlapok, facebook oldalak és a Kréta napló.

5.3. **Deviáns magatartási formák**. A diákok számára külön foglalkozások kerültek megszervezésre a szakértő szervezetek bevonásával, valamint egy előadás is készült, ami a témával foglalkozik. Az előadás után a színészek és a diákok együtt beszélték meg a történetet – nagy sikere volt a programsorozatnak. A projekt végére tájékoztató kiadványok készültek a témában diákoknak, szülőknek és tanároknak.

5.4. **Tanulástechnika**. A terveknek megfelelően az iskolai helyi tantervekbe beépítésre került a diákok tanulásmódszertani fejlesztése. Ez megvalósult egyrészt az induló 9. osztályokban az első héten, másrészt tanórákon, harmadrészt a tanulócsoportokban.

5.5. **Sport-, szabadidős- és kulturális programok szervezése**. Sportversenyek, kirándulások, színházlátogatások valósultak meg. A diákok örömmel vettek részt a programokon és a korlátozás időszakában ez hiányzott nekik a legjobban.

5.6. **Kollégiumi elhelyezés**. A nehéz helyzetben lévő diákokat sok esetben segíti a kollégiumi elhelyezés, ami rendszeres napirendet, folyamatos nevelői felügyeletet és támogatás biztosít, valamint az utazással/bejárással eltöltött idő hasznosabbá tételét is lehetővé teszi. A kollégiumok népszerűsítése folyamatos volt, a nehéz körülmények közt lévő diákok körében minden esetben felajánlásra kerül ez a lehetőség.

6-7. Humánerőforrás terv, továbbképzési terv

A program során több akkreditált pedagógus továbbképzésre került sor, az előzetes igényfelmérés után. Összességében 144 fő továbbképzése valósult meg különböző témákban, de elsősorban módszertani fejlesztéseken vettek részt a tanárok.

8. Infrastrukturális fejlesztések

Az új eszközök beszerzése 2019-ben megtörtént (iskolákban, kollégiumokban), valamint kialakításra került a DKA és a Robotika műhely. A program befejezéséig további infrastrukturális fejlesztések várhatóak.

9. Komplex pedagógiai-módszertani fejlesztések

Módszertani segédanyag és jó gyakorlat gyűjtemény készült, majd egy módszertani tananyag, amihez kapcsolódóan belső továbbképzések valósultak meg. Minden meghirdetett továbbképzés – akkreditált, belső tudásmegosztás – célközönsége a teljes tanári kar volt, illetve témához kapcsolódóan a szaktanárok.

10. Szakterületi együttműködések bővítése, elmélyítése

Nőtt a szakterületi együttműködések száma, több segítő szervezettel létrejött együttműködési megállapodás, akik segítették az egészség- és esélynapok szervezését, lebonyolítását. Elmélyült a kapcsolat a Baranya Megyei Rendőr-főkapitánysággal, az iskolarendőrök mellett megjelentek az iskolákban az iskolaőrök, akik a fiatalokkal való kapcsolatkialakítás mellett felhívják figyelmüket a rájuk leselkedő veszélyekre, tájékoztatják őket tetteik lehetséges következményeiről és segítik az iskolán belüli erőszakos cselekmények megelőzését (szükség esetén rendezését).

11. Roma mentori hálózat működtetésének terve

A tanulócsoportokban részt vettek roma tanulók, az esélynapokon is szerepelt témaként. Külön mentori hálózat kialakítására nem volt igény az iskolák részéről.

12. Tudásmenedzsment tevékenység

Az iskolák jó gyakorlatainak összegyűjtése és megosztása több témában is megvalósult. A belső képzések kiváló műhelymunkát, módszertani megbeszéléseket eredményeztek, sok tapasztalatot tudtak egymással megbeszélni és megosztani a résztvevő kollégák. A belső képzéseken 151 fő vett részt.

13. Tanulói készségek és képességek fejlesztése, a képzés hatékonyságát növelő támogatások nyújtása

Kiválasztásra kerültek a tanulócsoportot vezető/segítő pedagógusok, majd az alapkompetencia és szociális felmérések elkészítése után megalakult 63 tanulócsoport, 323 (később 324) diák bevonásával. A módszertani-fejlesztő munka támogatását az Oktatás módszertani munkacsoport látta el. Felkészítő foglalkozást szerveztek a pedagógusoknak, elkészítették a szükséges nyomtatványokat, módszertani felmérést végeztek, ami alapján megszervezésre kerültek a továbbképzések. Szakmai-módszertani jógyakorlat gyűjteményt készítettek, melyet

megosztottak az iskolák pedagógusaival. Módszertani tananyag készült „Kompetencia alapú képzésre fejlesztett tananyag és módszertana” elnevezéssel**,** amit belső képzések során ismertettek meg a kollégákkal. A munkacsoport elsődleges feladata volt a tanulócsoportokat segítő pedagógusok szakmai/módszertani munkájának segítése, támogatása, szükség esetén számukra konzultációk, megbeszélések szervezése, a tanulócsoportokban folyó munka és eredmények nyomon követése, szükség esetén beavatkozás.

14. Digitális Közösségi Alkotóműhely (DKA tanterem) kialakítása, működtetése pályázati felhívásban meghatározott feltételek alapján

A Nyitott Műhelyek koncepció keretében DKA terem a Baranya Megyei SZC Angster József Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája, Szakiskolája és Általános Iskolájában, míg a Robotika terem a Baranya Megyei Szakképzési Centrum Zipernowsky Károly Műszaki Technikumban került kialakításra. A nyitott műhelyek lehetőséget adhatnak a Szakképzési Centrum valamennyi intézménye számára a műhelyek működtetőjével történő előzetes egyeztetést és bejelentkezést követő foglalkozások megtartására az alábbi témakörökben:

1. Életpálya módosítással kapcsolatos feladatok, ezen belül az oktatás világából a munka világába való hatékony és eredményes átlépés támogatása a **pályaválasztási tanácsadás, a pályaszocializáció** és helyi, intézményi szintű **pályaorientációs** rendszerek kialakítása,

2. **Szakmai együttműködések kialakítása** a Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara (PBKIK) által szervezett pályaválasztási fórumokon a műhelyek bemutatásával, közös marketingstratégia megvalósítása.

3. A **Nyitott Műhely rendszerének beépítése** a Baranya Megyei SZC oktatási rendszerébe a projekt egyik fontos célkitűzése volt a módszertani megújulást szolgálva. E cél elemeként jelent meg a Nyitott Műhelyek bemutatása, rendszeres használata a pedagógiai gyakorlatban, mely egyben elvárásként is jelen van, hogy minél több tantárgy tanmenetében jelenjenek meg a nyitott műhelyekben tartandó órák. Több **belső képzés** került megszervezésre, ahol megismerhették az intézmények képviselői a **Robotika labor** és a **Digitális Közösségi Alkotóműhely** működését, felhasználási lehetőségeit. A megszerzett ismeret birtokában az iskolai közösségek maguk döntöttek arról, mely tantárgyak tananyagába építik be a műhelyek használatát. **Jó gyakorlatok** keretében összegyűjtésre és megosztásra kerültek az elkészített tanmenetek. A **termek működési rendje** tartalmazza, hogy a műhelyeknek nyitottnak és könnyen elérhetőnek kell lenni az intézményen belüli és az intézményen kívülről érkező tanulók számára tanórai és tanórán kívüli foglalkozások, szakkörök, versenyek megvalósítására, tanulócsoportok foglalkoztatására; valamint oktatási és ismeretterjesztési céllal nyitottnak kell lennie a helyi vállalkozások, partnerek, felsőoktatási intézmények számára. Ennek keretén belül valósult meg a **Tabuk nélkül** című **gyermek- és ifjúságvédelmi műhely**, a **Baranya Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnmegelőzési Osztálya** bemutató foglalkozásokat szervezett a laborokban. A **PBKIK Klaszter szervezetei számára információ átadás** történt a DKA és a Robotika labor által biztosított lehetőségekről. A **Pályaorientációs Napok** szervezésénél az SZC iskolái beépítették a rendszerbe a Műhelyek által biztosított lehetőségeket.

Összességében elmondható, hogy a **Cselekvési terv feladatait maradéktalanul sikerült végrehajtani**, sőt a nehézségek ellenére **több feladatot és programot teljesített** a Baranya Megyei Szakképzési Centrum, **mint amennyit** az eredeti pályázatban **vállalt**. A projektet mind a bevont **diákok**, mind a résztvevő **tanárok pozitívan értékelték**, **a megvalósított elemek egy része** már most **beépült a napi gyakorlatba**. A pályázati célkitűzésben szereplő **indikátorok teljesítése megvalósult**, a **végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkent**, **a diákok tanulmányi eredménye javult**. Az adott körülmények között a projekt minden résztvevője elkötelezetten törekedett a kitűzött célok megvalósítására, ennek következtében zárhatjuk projektünket eredményesen.

3.2. INTÉZKEDÉSI TERVBEN RÖGZÍTETT BEAVATKOZÁSI TERÜLETEK MEGVALÓSULÁSA

Az intézményi intézkedési tervek tekintetében a megvalósítás során két alkalommal, kijelölt szakmai megvalósítók szóbeli beszámolót tartottak annak megvalósulásáról a minőségbiztosításban résztvevő külső szakértő részére:

- 2019. tavaszán (2018. őszi félév és a 2019. tavaszi félév megkezdését követően)
- 2019. év végén (2019. tavaszi félév befejezését és a 2019. őszi félév részbeni tapasztalatai).

A tevékenységek dokumentálása folyamatos volt, a beszámolók idején megállapítható volt, hogy az intézményekben megfogalmazott mely problémakörök esetében nyújt megoldást jelen projekt, mely problémakörök azok, amelyek hosszútávú célok, ezáltal projekten kívül szükséges megtalálni a megoldást. **A Cselekvési terv projekt végi NSZFH jóváhagyásával az intézményi intézkedési tervek megvalósulása is igazolt. Az időközi beszámolók visszajelzési és visszaellenőrzési pontok voltak az esetleges korrekciós, pontosítási igények, folyamatok közben felmerülő javaslatok feltárása érdekében.**

Az intézkedési tervek megvalósításával kapcsolatban az **alábbi megállapításokat foglaljuk össze**.

A szóbeli beszámolókra a COVID-19 járvány előtt két alkalommal került sor. A projektben vállalt **tevékenységek megvalósulása, célok elérése** az időközi beszámolók alapján **megállapítható** volt. A tevékenységek a COVID-19 járvány intézkedései mellett folytatódtak a 2019/2020, illetve a 2020/2021 tanévben, így a projektben vállalt egyes **eredményeket, célértékeket a Baranya Megyei Szakképzési Centrum túlteljesítette**. Összességében megállapítható, hogy a **projektet követő fenntartás biztosítható** a munkaköri leírások szerint, míg a programok, kirándulások tekintetében intézményi, alapítványi vagy szülői hozzájárulásból folytatható a tanulók fejlesztése, szemléletformálása. Az intézmények ezen lehetőségek felkutatása és mérlegelése tekintetében nyitottak a jó gyakorlatok, új módszerek, népszerű programok és eredményes tevékenységek további megvalósítására. A képzéseken, érzékenyítésen, ismeretátadásokon résztvevő oktatók tudásukat a későbbiekben is kamatoztatják.

INTÉZKEDÉSI TERV - Pécsi SZC Montenuovo Nándor Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma

Az intézmény részéről megfogalmazott problémakörök és beavatkozási célterületek, megvalósítás eszközei az alábbiak szerint foglalhatók össze. **A projektet követő fenntartás nem releváns, mivel az intézmény** megszűnt 2020. június 30-án**. A tevékenységek a többi intézmény esetében természetesen folytatódnak.**

Problémakör1: a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók késői beazonosítása, gyenge alapkompetencia, magatartási problémák, motiváció hiánya, devianciák megléte	
Beavatkozási célterület	**Megvalósítás eszközei**
korai jelzőrendszer megtervezése, kiépítése, bevezetése	**év eleji felmérők, bemeneti mérés**, HHH-s dokumentumok, KRÉTA hiányzások és eredmények nyomonkövetése, egy osztályban tanítók értekezlete, szülői értekezleten problémák jelzése
fejlesztő foglalkozások tartása	**GINOP-tanulócsoportok kialakítása, Robotika- nyitott műhely látogatásának megszervezése, tanulmányi kirándulás megszervezése, élménypedagógia**

prevenció erősítése	**együttműködés erősítése a partnerszervezetekkel, prevenciós előadások szervezése**
szociális kompetenciák fejlesztése	**segítő szakemberek bevonása** (szociális munkás**, iskolapszichológus, mentortanár), esetfeldolgozás, szülőkkel való kapcsolat javítása**

Problémakör2: hiányos IKT eszközpark, tananyagok, iskolai pedagógiai módszertan hiányosságai	
Beavatkozási célterület	**Megvalósítás eszközei**
IKT eszközök és tananyagok fejlesztése	informatikai eszközök beszerzése, alkalmazható tananyagok felkutatása, műhelymunka
iskolai pedagógiai módszertan hiányosságai	továbbképzések, személyes és társas kompetenciákat erősítő szabadidős foglalkozások (színház, mozi, városnézés, kirándulás), közösségfejlesztő kollégiumi programok megnyitása az iskola többi tanulója és a tanárok számára

INTÉZKEDÉSI TERV - Baranya Megyei SZC Zrínyi Miklós Gimnázium és Szakképző Iskola

Az intézmény távlati intézkedéseket is megfogalmazott, melyek jelen projekt keretében nem valósíthatóak meg (pl. szakemberhiány csökkentése, pedagógus átképzések révén, új szakképzettség megszerzésével).

Problémakör1: tanulói létszám csökkenése, tanulási nehézségek, romló tanulmányi eredmények, nem megfelelő szociális helyzet, motiválatlanság, egyészségtudatosság hiánya, szülői részvétel hiánya, bejáró tanulók integrációjának hiánya, roma integráció	
Beavatkozási célterület	**Megvalósítás eszközei**
tanulói létszám csökkenése	**nyílt napok, iskolaválasztási hét, szülői tájékoztatók**
tanulási nehézségek, romló tanulmányi eredmények, motiválatlanság, egészségtudatosság hiánya, melyek a lemorzsolódás irányába hatnak	**tanulócsoportok létrehozása révén fejlesztés, motivációt javító tanulmányi kirándulások, programok, szakmák éjszakája, prevenciós programok**
szociális helyzet, szülői részévétel hiánya, bejáró tanulók integrációja, roma integráció	szülőkkel való együttműködés, **közösségfejlesztő programok (úszás, színház, vetélkedők, kirándulások), iskolapszichológus, esélynapok**

Problémakör2: elavult eszközpark, szaktanárok hiánya	
Beavatkozási célterület	**Megvalósítás eszközei**
IKT eszközök és tananyagok fejlesztése	**informatikai eszközök beszerzése,** informatikai eszközök használatához kapcsolódóan **pedagógusok felkészítése, digitális tanításban való felzárkózás,** alkalmazható tananyagok felkutatása, műhelymunka
iskolai pedagógiai módszertan hiányosságai	**érzékenyítés, attitűdformálás, együttműködés fejlesztés a tanulócsoport vezetők révén**

INTÉZKEDÉSI TERV - Pécsi SZC Komlói Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája, Szakiskolája és Kollégiuma

Az intézmény a tanári leterheltség problémakörét is megfogalmazta, melyre jelen projekt keretében nem volt mód megoldási lehetőséget adni (pl. óraszervezés, adminisztráció kérdésköre). A megfogalmazott problémakörökön kívül infrastrukturális fejlesztés és kollégiumi fejlesztés valósult meg a pályázat keretében, a felmért tárgyi hiányosságok csökkentése céljából.

Problémakör1: tanulói kompetenciák hiánya, leterheltség	
Beavatkozási célterület	**Megvalósítás eszközei**
kompetenciafejlesztés	**kompetenciamérés, kiértékelés, kompetenciafejlesztés fejlesztőcsoportokban, tanulócsoportok létrehozása, kollégiumi nevelőtanárok bevonásával**
tanulói leterheltség csökkentése	**kollégiumi programok révén a bentlakás népszerűsítése (utazási idő csökken)**
szociális helyzet, szülői részvétel hiánya, bejáró tanulók integrációja, roma integráció	szülőkkel való együttműködés, **közösségfejlesztő programok (úszás, színház, vetélkedők, kirándulások), iskolapszichológus, esélynapok**

Problémakör2: pedagógusi módszertani elégtelenség	
Beavatkozási célterület	**Megvalósítás eszközei**
szakmai-módszertani megújulás	**érzékenyítés**, **hatékony kompetenciafejlesztés elsajátítása, külső és belső pedagógus továbbképzések**

INTÉZKEDÉSI TERV - Baranya Megyei SZC Angster József Szakképző Iskola és Szakiskola

A megfogalmazott hiányosságok mellett a pályázat infrastrukturális fejlesztést biztosított az intézmény számára, kiemelt, szakmaspecifikus fejlesztés a DKA műhely, továbbá két darab 3D nyomtató az Angster József Szakképző Iskola és Szakiskola Rét utcai telephelyén.

Problémakör1: tanulói kompetenciák hiánya, rossz tanulmányi eredmények, rossz szociális helyzet, beilleszkedési és szocializációs problémák, motivációhiány, egészségtudatosság hiánya	
Beavatkozási célterület	**Megvalósítás eszközei**
tanulói kompetenciák, tanulmányi eredmények, motivációs és egészségtudatosság fejlesztése	**kompetenciamérés, kiértékelés, tanulócsoportok létrehozása kompetenciafejlesztés és tanulmányi eredmények javítása céljából, egyéni fejlesztés biztosítása, motivációt javító programok, kirándulások, üzemlátogatások, élménypedagógia, prevenciós és felvilágosító programok**
szociális helyzet, beilleszkedési és szocializációs problémák javítása	**kapcsolattartás szülőkkel, szociális munkásokkal, iskolapszichológus foglalkoztatása, kollégiumi férőhelyek biztosítása,**

Problémakör2: pedagógusi módszertani elégtelenség	
Beavatkozási célterület	**Megvalósítás eszközei**
pedagógusi módszertan fejlesztése	**érzékenyítés**, **külső és belső pedagógus továbbképzések,** **élménypedagógia**

INTÉZKEDÉSI TERV - Baranya Megyei SZC Zsolnay Vilmos Technikum és Szakképző Iskola

Az intézmény részéről megfogalmazott problémakörök és beavatkozási célterületek, megvalósítás eszközei az alábbiak szerint foglalhatók össze. A megfogalmazott, tanulói részvételt erősítő tevékenységeken kívül az intézmény infrastrukturális fejlesztésben is részesült a felmért hiányosságok csökkentése érdekében.

Problémakör1: tanulói kompetenciák hiánya, szocializációs problémák, kommunikációs csatornák hiánya	
Beavatkozási célterület	**Megvalósítás eszközei**
tanulói kompetenciák fejlesztése	**kompetenciamérés, kiértékelés,** **tanulócsoportok létrehozása kompetenciafejlesztés és tanulmányi eredmények javítása céljából, egyéni fejlesztés biztosítása,** **személyes mentorálás (tanulócsoport vezetőn keresztül)**
szocializációs problémák javítása	**esetfeldolgozások, pszichodrámai módszerek alkalmazása**

Problémakör2: módszertani hiányosságok	
Beavatkozási célterület	**Megvalósítás eszközei**
pedagógusi módszertan fejlesztése	**érzékenyítés**, **külső és belső pedagógus továbbképzések,** **tananyagfejlesztés, interaktív technikák és fejlesztő programok biztosítása**

INTÉZKEDÉSI TERV - Baranya Megyei SZC Pollack Mihály Technikum és Kollégium

A megfogalmazott, tanulói részvételt erősítő tevékenységeken kívül az intézmény infrastrukturális fejlesztésben is részesült a felmért hiányosságok csökkentése érdekében.

Problémakör1: alapkompetenciák és tanulói kompetenciák hiánya, motivációhiány, diákélet visszaszorulása, kollégisták lemorzsolódása, rossz szociális háttér	
Beavatkozási célterület	**Megvalósítás eszközei**
tanulói kompetenciák fejlesztése, motiváció erősítése, diákélet fejlesztése	**kompetenciamérés, kiértékelés,** **tanulócsoportok létrehozása,** **személyes mentorálás (tanulócsoport vezetőn keresztül),** **közösségi programok, kirándulások, üzemlátogatások, színház szervezése**
szocializációs problémák javítása	**esetfeldolgozások, pszichodrámai módszerek alkalmazása,** **iskolapszichológus,** **kollégiumi programok,** szülői munkaközösség visszaállítása, családokkal és tanodákkal, gyermekjóléti szolgálattal kapcsolattartás, kommunikáció,

Problémakör2: alkalmazott tanári módszertan hiányosságai	
Beavatkozási célterület	**Megvalósítás eszközei**
pedagógusi módszertan fejlesztése	**érzékenyítés**, **külső és belső pedagógus továbbképzések,** **módszertani továbbképzés, megújulás,** adminisztrációs fegyelem, **pedagógusi közösség építése, kommunikáció javítása**

INTÉZKEDÉSI TERV - Baranya Megyei SZC Radnóti Miklós Közgazdasági Technikum

Az intézmény szintén részesült infrastrukturális fejlesztésben, a pedagógiai módszertan a modern kornak megfelelően kiszélesedhet az interaktív tábla, az új számítógépek használata révén.

Problémakör1: tanulói kompetenciahiány, lemorzsolódás veszélyének késői felismerése, iskolai légkör javítása és diákközösség kialakítása, motivációhiány, rossz szociális háttér, anyagi problémák, devianciák	
Beavatkozási célterület	**Megvalósítás eszközei**
tanulói kompetenciahiány, lemorzsolódás veszélyének késői felismerése, iskolai légkör javítása és diákközösség kialakítása, motivációhiány, rossz szociális háttér, anyagi problémák	**kompetenciamérés, kiértékelés,** **tanulócsoportok létrehozása,** **tanulásmódszertani segítség,** **személyes korrepetálás és mentorálás (tanulócsoport vezetőn keresztül),** **közösségi programok, kirándulások, üzemlátogatások, színház szervezése,** **kapcsolattartás a szülőkkel, szociális munkással** pályázatok és alapítványi támogatás lehetőségének segítése
devianciák	**egészségre nevelés, prevenciós programok,** **magatartási problémák javítása, szocializáció segítése,** **esélyprogramok,** **iskolapszichológus**

Problémakör2: alkalmazott tanári módszertan hiányosságai	
Beavatkozási célterület	**Megvalósítás eszközei**
pedagógusi módszertan fejlesztése	**érzékenyítés**, **külső és belső pedagógus továbbképzések,** **tananyagfejlesztés, foglalkoztatási tervek kidolgozása,**

INTÉZKEDÉSI TERV - Baranya Megyei SZC Simonyi Károly Technikum és Szakképző Iskola

Az intézmény több olyan nehézséget fogalmazott meg, mely jelen projekt keretein belül közvetlenül nem orvosolható (pl. oktatás adminisztrációja, tanárok leterheltsége), közvetve viszont a helyzet javítható volt, valamint számos problémakor megoldása megvalósult.

Problémakör1: gyenge tanulási képességek, rossz tanulmányi eredmény, alapkompetenciák hiánya, beilleszkedési nehézségek, motivációhiány, nem megfelelő szociális háttér, devianciák	
Beavatkozási célterület	**Megvalósítás eszközei**
szociális háttérből eredő problémák megoldásának segítése	**közösségi programok, kirándulások, üzemlátogatások, színház szervezése,** **kapcsolattartás a szülőkkel**

tanulói kompetenciák fejlesztése, beilleszkedés segítése, motiválás	**kompetenciamérés, kiértékelés, tanulócsoportok létrehozása, tanulásmódszertani segítség, személyes korrepetálás és mentorálás (tanulócsoport vezetőn keresztül), rendszeres tanári konzultáció és gyors visszacsatolási rendszer probléma esetén**
devianciák	**prevenciós programok, szülők bevonása**

Problémakör2: alkalmazott tanári módszertan hiányosságai, IKT hiányosságok	
Beavatkozási célterület	**Megvalósítás eszközei**
pedagógusi módszertan fejlesztése	**érzékenyítés, külső és belső pedagógus továbbképzések, tananyagfejlesztés, foglalkoztatási tervek kidolgozása**
IKT hiányosságok	**interaktív lehetőségek biztosítása, számítógépek beszerzése**

INTÉZKEDÉSI TERV - Baranya Megyei SZC Zipernowsky Károly Műszaki Technikum

Az intézmény részéről megfogalmazott problémakörök és beavatkozási célterületek, megvalósítás eszközei az alábbiak szerint foglalhatók össze.

Problémakör1: gyenge tanulási képességek, alapképességek hiányosságai, motivációhiány, nem megfelelő szociális háttér, devianciák	
Beavatkozási célterület	Megvalósítás eszközei
tanulói kompetenciák fejlesztése, motiválás, szociális háttérből eredő problémák megoldása	**kompetenciamérés, kiértékelés, tanulócsoportok létrehozása, tanulásmódszertani segítség, személyes korrepetálás és mentorálás (tanulócsoport vezetőn keresztül), rendszeres tanári konzultáció és gyors visszacsatolási rendszer probléma esetén, közösségi programok, kirándulások, üzemlátogatások, színház, vetélkedők, szervezése, kapcsolattartás a szülőkkel**
devianciák	**prevenciós programok, szülők bevonása, önismeretet és egymás megismerését, elfogadását segítő programok**

Problémakör2: alkalmazott tanári módszertan hiányosságai, IKT hiányosságok	
Beavatkozási célterület	**Megvalósítás eszközei**
pedagógusi módszertan fejlesztése	**érzékenyítés, külső és belső pedagógus továbbképzések, workshopok, jó gyakorlatok elsajátítása, tananyagfejlesztés, foglalkoztatási tervek kidolgozása**
IKT hiányosságok	**interaktív lehetőségek biztosítása, számítógépek beszerzése**

INTÉZKEDÉSI TERV - Baranya Megyei SZC Mohácsi Radnóti Miklós Technikum és Szakképző Iskola

Az intézmény több olyan beavatkozási területet is feltüntetett, melyre a GINOP-6.2.3 projekt nem adhat választ (pl. az intézményi pozitív kép kialakítása PR tevékenység révén), a projekt az alábbi területeken viszont segítséget nyújt a hátrányos helyzetű, vagy lemorzsolódással fenyegetett tanulók oktatása tekintetében.

Problémakör1: gyenge tanulási képességek, rossz tanulmányi eredmény, alapkompetenciák hiánya, beilleszkedési nehézségek, motivációhiány, nem megfelelő szociális háttér, devianciák	
Beavatkozási célterület	**Megvalósítás eszközei**
tanulói kompetenciák fejlesztése, beilleszkedés segítése, motiválás, szociális háttérből eredő problémák megoldásának segítése	**kompetenciamérés, kiértékelés, tanulócsoportok létrehozása, tanulásmódszertani segítség, személyes korrepetálás és mentorálás (tanulócsoport vezetőn keresztül), közösségi programok, kirándulások, üzemlátogatások, tanulmányi kirándulások, kamarai rendezvények, szakmák éjszakája, kapcsolattartás a szülőkkel**
devianciák	**prevenciós programok, önismereti játékok, iskolapszichológus, esetmegbeszélések, szülők bevonása**

Problémakör2: alkalmazott tanári módszertan hiányosságai, IKT hiányosságok	
Beavatkozási célterület	**Megvalósítás eszközei**
pedagógusi módszertan fejlesztése	**érzékenyítés, külső és belső pedagógus továbbképzések, tananyagfejlesztés, foglalkoztatási tervek kidolgozása, workshopok, bemutató órák**

INTÉZKEDÉSI TERV - Baranya Megyei SZC Sásdi Vendéglátóipari Szakképző Iskola

Az intézmény által megfogalmazott beavatkozások mellett az infrastruktúra is bővült interaktív táblával, informatikai eszközökkel.

Problémakör1: gyenge tanulási képességek, motiváció- és elkötelezettség hiánya, nem megfelelő szociális háttér, devianciák	
Beavatkozási célterület	**Megvalósítás eszközei**
gyenge tanulási képességek, motivációhiány, szociális háttér problémái	**kompetenciamérés, kiértékelés, tanulócsoportok létrehozása, tanulásmódszertani segítség, személyes korrepetálás és mentorálás (tanulócsoport vezetőn keresztül), közösségi programok, kirándulások, üzemlátogatások, színház szervezése, kapcsolattartás és együttműködés a szülőkkel, pályázati lehetőségek felkutatása és támogató benyújtása**
devianciák	**prevenciós programok, előadások szervezése, szülők bevonása**

Problémakör2: alkalmazott tanári módszertan hiányosságai	
Beavatkozási célterület	**Megvalósítás eszközei**
pedagógusi módszertan fejlesztése	**érzékenyítés, külső és belső pedagógus továbbképzések, tananyagfejlesztés**

INTÉZKEDÉSI TERV - Baranya Megyei SZC Garai Miklós Technikum és Szakképző Iskola

Az intézmény által megfogalmazott beavatkozások mellett az infrastruktúra is bővült interaktív táblával, informatikai eszközökkel.

Problémakör1: lemorzsolódás veszélyének felismerése, tanulási kompetenciák hiánya, szocializációs problémák	
Beavatkozási célterület	**Megvalósítás eszközei**
lemorzsolódás veszélyének felismerése, tanulási kompetenciák hiánya, szocializációs problémák	**kompetenciamérés, kiértékelés, tanulócsoportok létrehozása, tanulásmódszertani segítség, személyes korrepetálás és mentorálás (tanulócsoport vezetőn keresztül), közösségi programok, kirándulások, üzemlátogatások, színház szervezése, szülőkkel, külső szakemberekkel való közös segítségnyújtás**

Problémakör2: alkalmazott tanári módszertan hiányosságai	
Beavatkozási célterület	**Megvalósítás eszközei**
pedagógusi módszertan fejlesztése	**érzékenyítés**, **külső és belső pedagógus továbbképzések**

INTÉZKEDÉSI TERV - Baranya Megyei SZC II. Béla Technikum és Kollégium

Az intézmény által megfogalmazott beavatkozások mellett az infrastruktúra is bővült interaktív táblával, informatikai eszközökkel.

Problémakör1: alapkompetenciák és tanulási kompetenciák hiánya, nem megfelelő szociális háttér, devianciák	
Beavatkozási célterület	**Megvalósítás eszközei**
alapkompetenciák és tanulási kompetenciák hiánya, nem megfelelő szociális háttér	**kompetenciamérés, kiértékelés, tanulócsoportok létrehozása, tanulásmódszertani segítség, személyes korrepetálás és mentorálás (tanulócsoport vezetőn keresztül), közösségi programok, kirándulások, üzemlátogatások, színház szervezése, kapcsolattartás és együttműködés a szülőkkel, pályázati lehetőségek felkutatása és támogató benyújtása**
devianciák	**prevenciós programok, előadások szervezése**

Problémakör2: alkalmazott tanári módszertan hiányosságai	
Beavatkozási célterület	**Megvalósítás eszközei**
pedagógusi módszertan fejlesztése	**érzékenyítés**, **külső és belső pedagógus továbbképzések, tananyagfejlesztés, interaktív és digitális tananyagok beszerzése, bevezetése**

3.3. MUNKACSOPORTOK MEGVALÓSULT TEVÉKENYSÉGEI

A programvégrehajtás során valamennyi munkacsoportvezető és munkacsoport tag havi beszámolóban foglalta össze az elvégzett tevékenységeket, elért eredményeket. A projekt alatt **egy alkalommal átfogó, a munkacsoportok munkatervére vonatkozó szóbeli beszámoló, valamint írásos beszámoló alapján felülvizsgálat** is történt. A szóbeli beszámoló alkalmával az elvégzett tevékenységek, azok dokumentálása, az eredmények kerültek összefoglalásra. Mindemellett feltérképezésre került azon vállalások köre melyek teljesítése még folyamatban volt, illetve a munkatervhez képest korrekcióval valósulhatott meg.

A munkacsoportok tagjainak száma, a munkacsoportok összetétele többször változott a feladatok előrehaladásának megfelelően. Az alábbiakban a munkacsoporttagok és feladatkörök változása nem kerül bemutatásra, a munkatervek megvalósulása, az elvégzett tevékenységek kerülnek összefoglalásra.

Valamennyi munkacsoport rendelkezett az alábbi dokumentumokkal:

- munkaterv,
- irányítási kézikönyv,
- feladatleírás,
- munkacsoport vezető célfeladat, többletfeladat kijelölése (mely meghatározza a munkakörében ellátandó feladatokat),
- munkacsoport tagok célfeladat, többletfeladat kijelölése (mely meghatározza a munkakörében ellátandó feladatokat).

A munkacsoportok tagjainak kiválasztása a szakmai orientáció mellett minden esetben követte azt az elvet, hogy egy-egy munkacsoportban lehetőség szerint valamennyi tag más intézményből kerüljön ki. Ezáltal biztosítva az intézményi sajátosságok figyelembevételét, a széleskörű szemléletmód alkalmazását.

MUNKATERV megvalósulása - Drogprevenciós, egészség-megőrző, mentálhigiénés, szexuális felvilágosító tevékenységek munkacsoport (továbbiakban: Drogprevenció munkacsoport)

A szakmai munkacsoport tevékenységei	Megvalósulás
A Centrum intézményeiben a jó gyakorlatok összegyűjtése, összegzése	Az összegyűjtött jógyakorlatok egyes saját szervezésű programok keretében beépítésre kerültek.
Szakmai együttműködések kialakítása, erősítése a megyében működő, egészségfejlesztéssel foglalkozó szervezetekkel, intézményekkel	Együttműködések kialakításra kerültek (tanulmány külön fejezetében kerül bemutatásra) Folyamatos kapcsolat: – Baranya Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztálya – Speciál Pécs Alapítvány – Pécsi Orvostanhallgatók Egyesülete – Baranya Megyei Rendőrkapitányság – Magyar Vöröskereszt Baranya Megyei szervezete – Bulisegély Szolgálat – Drogprevenciós Munkacsoport Egyesület – Családsegítő Központok – Nyitott Bíróságok program

A szakmai munkacsoport tevékenységei	Megvalósulás
Tanulók számára prevenciós foglalkozások szervezése tanórai keretek között	79 csoport 2 alkalommal vett részt drogprevenciós foglalkozáson (2*3 óra), szenvedélybetegségek, iskolai agresszió, közösségépítés, személyiségfejlesztés témakörök, INDIT Közalapítvány bevonásával. Iskolapszichológus biztosítása összesen 25 eseményen.
Iskolai egészségnapok szervezése, egészségfejlesztési programok lebonyolítása	Megvalósult: Esély- és Egészségnap 9 iskolában.
Egészségfejlesztő programok megvalósítása (projekthosszabbítás időszakában)	Iskolánként 12 fős csoport 2 alkalommal vett részt egészségfejlesztő programon, 2*3 órában.
"Egészségfejlesztési-vetélkedő" a Szakképzési Centrum iskolái között	Megvalósult összesen 90 diák részvételével, 3 fős csapatokkal, személyes döntővel.
Tantestületek számára érzékenyítő foglalkozás, tájékoztatás	Saját teljesítésként megvalósult: 12 foglalkozás a 12 intézményben, témák: – a droghasználat kialakulása, az iskola, mint protektív tényező – az iskolai agresszió jelensége, megoldások – veszélyeztetettség, belső jelzőrendszer működtetése, segítségnyújtás
Eljárásrendek, cselekvési terv kidolgozása a probléma észlelése és a korai kezelésbe vétel, delegálás érdekében	Kidolgozásra került.
Szóróanyagok, tájékoztatók készítése tanulóknak, pedagógusoknak, szülőknek	Szakmai anyagok összegyűjtése mellett a szóróanyagok kidolgozása megtörtént.
Szülői fórum megszervezése, lebonyolítása	A szülői együttműködés fejlesztése megvalósult, tanulócsoportot vezetők/ segítők bekapcsolódásával.

MUNKATERV megvalósulása - Mérés – értékelés munkacsoport

A szakmai munkacsoport tevékenységei	Megvalósulás
Szociális kérdőív kidolgozása, kiküldése az intézményeknek	Elkészültek, kitöltésre kerültek a beiratkozás során, és kiértékelésre került, mely segítette a tanulócsoportok tanulóinak kiválasztását.
A szociális kérdőívre beérkeztet adatok feldolgozása	Megtörtént, minden intézmény a sajátját megkapta, mely alapján tanulócsoportok kialakíthatóak.
Kompetencia méréshez kapcsolódó felmérési anyag összeállítása, véglegesítése	Megtörtént, féléves és év végi mérésekkor más szakmai tartalom, de ugyanaz a struktúra és nehézségi szint, saját fejlesztésben valósult meg a tanulócsoportok kialakításakor.
Kompetencia mérési folyamat lebonyolítása	Bemeneti, féléves, év végi, 2020. januárban digitális kompetencia mérés került kidolgozásra, lebonyolításra és kiértékelésre.
Kompetencia mérési adatok feldolgozása, eredmények kimutatása, értékelés	Összesítés a munkacsoporton belül, intézményi és Centrum szinten.
Nyomon követési rendszer kialakítása	Online webes felületen működik, működtetése folyamatos, havi értékelések és lekérdezések. A diákok adatait az intézmények rögzítették.
Nyomon követési rendszer működtetése	Intézmények számára elérhető, jelszavas belépéssel.
Összegzések, tapasztalatok megosztása	Az intézmények online módon le tudták kérdezni, workshopokon, koordinátori megbeszéléseken a tapasztalatok megosztásra kerültek.
FIT alapján a korábbi 8-os mérési anyagok feldolgozása és beépítése a saját rendszerbe	A nyolcadikos kompetenciafelmérés adatainak összevetése a saját a felmérésekkel, értékelő rendszer került kialakításra.

A szakmai munkacsoport tevékenységei	Megvalósulás
Mérési eredmények feldolgozása, kimutatások készítése, dokumentálás	A munkacsoport részéről minden tanítási félév végén megtörtént az eredmények feldolgozása, értékelése.
Éves eredmény értékelése, változtatások előkészítése, új anyagok összeállítása	Felmérés átlagok alakulására vonatkozóan rendelkezésre áll. Korábbi eredmények és feldolgozott adatok rendelkezésre állnak.
Elért eredmények összegzése	Az összegzések, eredmények értekezleten kerültek ismertetésre.

A Mérés-értékelés munkacsoport által készített értékelés az eredmények fejezetben kerül bemutatásra (5.2.2., 5.2.4).

MUNKATERV megvalósulása - Roma mentori munkacsoport (továbbiakban: Esélyegyenlőségi munkacsoport)

A szakmai munkacsoport tevékenységei	Megvalósulás
Megyei Esélynap	Sásdon megrendezésre került, a munkacsoport közreműködésével.
Esélyórák, esélynapok szervezése a tagiskolákban	Esélynapok szervezése az intézményekben, nonprofit együttműködő partnerek bevonásával.
Tantestületi érzékenyítő foglalkozások (roma, fogyatékossággal élő, Sociopoly)	Az együttműködő partnerek segítségével megvalósuló előadások szervezetten 2019 ősztől valósultak meg a drogprevenciós munkacsoport bevonásával.
Tanulói érzékenyítő foglalkozások (roma, Sociopoly)	Esélynapokon belül valósult meg.
Mindenki másképp egyforma projektnapok	Esélynapokon belül valósult meg.
Esélyegyenlőségi kézikönyv munkálatai	Az esélynapok előadóinak dokumentumait és elérhetőségeit tartalmazza.
Iskolai zaklatással kapcsolatos prevenció (BRFK)	Esélynapokon belül valósult meg.

MUNKATERV megvalósulása - Oktatás módszertan munkacsoport

A szakmai munkacsoport tevékenységei	Megvalósulás
Alapkompetenciák fejlesztése	Minta tanmenetek és minta óratervek összegyűjtésre kerültek.
Érzékenyítés új pedagógus modell elsajátítására	Valamennyi intézmény tantestülete részére érzékenyítő tréning került megszervezésre.
Készségfejlesztésre épülő matematika oktatás bevezetése az intézményekben	Bemutató órák szervezése és pedagógusok beiskolázása megtörtént (akkreditált képzések, tudás átadás, belső képzés, tananyagok alkalmazását célzó képzések).
Nyitott műhely rendjének kialakítása	LEGO-robotika műhely rendjének kialakítása, oktatók számára képzés tartása.
DKA műhely rendjének kialakítása	DKA műhely rendjének kialakítása, oktatók számára képzés tartása.
Pedagógusok módszertani továbbképzése, a tanulási folyamat élményszerűvé tétele	Bemutató órák szervezése és pedagógusok beiskolázása megtörtént (akkreditált képzések, tudás átadás, belső képzés, tananyagok alkalmazását célzó képzések).
Jó gyakorlatok (az egyes intézményekben működő szabadidős, szakmai, módszertani programok megosztása, támogató háttérként működtetése)	Jó gyakorlat és élménypedagógiai módszertár kialakítása, frissítése.

A szakmai munkacsoport tevékenységei	Megvalósulás
A tanulócsoportokat vezető/segítő pedagógusok szakmai/módszertani munkájának segítése, támogatása, szükség esetén számukra konzultációk, megbeszélések szervezése	Tanulócsoportot vezetők/segítők kiválasztása, felkészítése, tanulócsoportok létrehozásának koordinálása, folyamatos tudásmegosztás szervezése, problématár és megoldások kezelése, értékelések, online oktatás támogatása, segédanyagok készítése.
A tanulócsoportok nyomon követését szolgáló dokumentumok elkészítése. Csoportnapló, Egyéni fejlődési terv dokumentumok elkészítése.	Csoportnaplók kialakítása, beszámolók folyamatos nyomonkövetése, pókhálóábrák, mérési eredmények rögzítésének folyamatos koordinációja, segítése, ellenőrzése.

MUNKATERV megvalósulása - Tanulói életpálya-építést szolgáló intézkedések munkacsoport (továbbiakban: Pályaorientációs munkacsoport)

A szakmai munkacsoport tevékenységei	Megvalósulás
Tanulói lehetséges életpálya utak feltérképezése a Szakképzési Centrumon belül.	Szakmaszerkezeti táblázat készült, mely a munkacsoport részéről frissítésre került a szakképzésre vonatkozó törvény változása miatt. A táblázat az adott szakmák elvégzéséhez kívánatos tulajdonságokat (pl. nem félek a magasban), tartalmazza. A táblázat az alapja a kiadványkészítésnek és a mobil applikációnak, szakmák éjszakájának (a diák könnyebben választ iskolát).
Tájékoztató kiadványok, közös szakmai anyagok készítése nemcsak az oktatott szakmákról	Megvalósult.
Az általános iskolákban a pályaválasztási, pályaorientációs programokon, valamint az osztályfőnöki órákon tájékoztatók tartásának elősegítése	A szükséges informálás a szakképzési törvény változása mellett is folyamatos volt.
Honlapok folyamatos frissítése az aktuális információkkal.	Honlapok frissítése a szakmaszerkezeti alaptáblázat szerint zajlott.
Információk összegyűjtése a tájékoztató kiadványokhoz és a honlapok frissítéséhez	Megvalósult.
Az általános iskolák pályaválasztási, karrier tervezési tevékenységének segítése tájékoztatás formájában az SZC intézményeiben megrendezésre kerülő nyíltnapokról	Megvalósult.
Segítő és szervező tevékenység az általános iskolák igazgatóinak, pályaválasztással és karriertervezéssel foglalkozó pedagógusainak meghívásában az SZC intézményeit, szakmaszerkezetét bemutató, tájékoztató fórummal kapcsolatban.	Centrumon belül szerveződött, 5 helyszínen, 110 fő általános iskolai igazgató és pályaválasztási munkatárs részére.
Koordináló tevékenység az SZC intézményeiben megrendezésre kerülő pályaválasztási napon, ahol a tanulók motiválása az elhelyezkedési lehetőségek bemutatásával, pozitív minták kialakításának elősegítése szakelőadók bevonásával történik.	Nyílt napok keretében valósult meg, diákok bevonásával. JESZ: ifjúsági előadás, rendezői találkozó, ötletek a diákoktól, próbákon való részvétel és ötletelés, premier 2020.02.25-én. Előadások után esetfeldolgozás a diákokkal, színészek vezetésével. DKA labor diákok számára előadások. LEGO és DKA propagálása az általános iskolások felé.
Informatikai program készítésének segítése.	Mobil applikáció készítése külső szakértő bevonásával.

A szakmai munkacsoport tevékenységei	Megvalósulás
Közös fórum szervezése az SZC intézményeinek bevonásával, a pályaválasztással, pályaorientációval, pályamódosítással kapcsolatos tevékenység során felmerülő problémák és kérdések, tapasztalatok megosztására, megbeszélésére.	Megvalósult, a szakképzés törvény változása mellett.
Cégbemutatók, üzemlátogatások, műhelylátogatások szervezése.	A munkacsoport irányításával történtek az időpontegyeztetések, a buszok szervezése. összesen 588 diák részévételével.

MUNKATERV megvalósulása - A szabadidő hasznos eltöltését támogató, iskolai kötődést motiváló, tanulást támogató programok szervezése munkacsoport (továbbiakban: Szabadidő tervezés munkacsoport)

A szakmai munkacsoport tevékenységei	Megvalósulás
Úszás megszervezése, lebonyolítása, dokumentálása	Tanulócsoport vezetőkkel, intézményvezetőkkel, koordinátorokkal együttesen megszervezésre került, összesen 520 diák részvételével, 6 intézmény esetében 5 hónapon keresztül, kísérőtanárokkal.
Színházlátogatás megszervezése, lebonyolítása, dokumentálása	Tanulócsoport vezetőkkel, intézményvezetőkkel, koordinátorokkal együttesen megszervezésre került, buszbérléssel, 4 előadás, összesen 852 fő részvételével.
Intézmények közötti sportversenyek megszervezése, lebonyolítása, dokumentálása	Megvalósításra került, tanulócsoport vezetőkkel, intézményvezetőkkel, koordinátorokkal együttesen, focikupa 12 iskolából összesen 208 diák.
Kollégiumi program - Túrázás, tájékozódás megszervezése, Mecsek Extrém Park, Pécsi állatkert, Balaton	Megvalósításra került, tanulócsoport vezetőkkel, intézményvezetőkkel, koordinátorokkal együttesen, kísérőtanárokkal, összesen 3 kirándulás, 109 diák részvételével.
Intézményi tollaslabda, pingpong verseny, személyiségfejlesztő játékok szervezése	Megvalósításra került, tanulócsoport vezetőkkel, intézményvezetőkkel, koordinátorokkal együttesen, a pingpong és tollas vetélkedőn 12 iskolából 121 diák vett részt.
Kollégiumok közötti főzőverseny megszervezése, lebonyolítása, dokumentálása	3 kollégiumban 1-1 alkalommal megszervezésre került, összesen 42 diák részvételével.

3.4. TANULÓCSOPORTOK MŰKÖDTETÉSE

A projekt tevékenységeinek **elsődleges célcsoportja a végzettség nélküli iskolaelhagyás szempontjából veszélyeztetett tanulók** voltak. A lemorzsolódás, a végzettség nélküli iskolaelhagyás megakadályozása érdekében tanulócsoportok kerültek kialakításra a projekt keretében, minden tanulócsoport 5-6 tanulóval működött. Összesen 324 tanuló, 63 tanulócsoportban került bevonásra a projekt kezdetén (a bólyi intézmény megszűnésével, tanulói ki- és beléptetésekkel a tanulók száma nem változott, a tanulócsoportok száma igen).

A tanulócsoportokat **tanulócsoport vezetők** hozták létre és vezették a projekt megvalósítása alatt 2018. októbertől 2021. januárig. A tanulócsoportok vezetői számára egységes **kézikönyv**, **feladatleírás** került kialakításra az elvégzendő feladatok meghatározása céljából. **Tanulócsoport napló** (részeként pókhálóábra) és beszámoló sablon szintén kidolgozásra került a munkafolyamatok, eredmények azonos módszertan szerinti dokumentálása érekében.

Kiválasztásra kerültek a bevonandó tanulók, a 9. évfolyamosok köréből, saját fejlesztésű **matematikai és szövegértési kompetenciafelmérés, továbbá szociális felmérés alapján**.

A tanulócsoportot vezető/segítő pedagógusok a tanulók hétköznapjainak nyomon követése és mindennapi teendőik segítése mellett a beilleszkedésben, motiválásban, személyiségfejlesztésben, tanulási kompetenciák elsajátításában vettek részt. A tanulócsoport vezető kapcsolatot tartott a szülőkkel, kollégiumi vezetőkkel, osztályfőnökkel és szaktanárokkal a tanulmányok, magatartási kérdések tekintetében. A tanulócsoportvezető segített a **házifeladat elkészítésében, korrepetálás**t tartott, vagy szaktanárhoz irányította a diákot, továbbá folyamatos, mindennapi és **közvetlen kapcsolatot, biztonságot nyújtott a sérült szociális háttérrel rendelkezők részére**.

A COVID-19 világjárvány gyors terjedése és a bevezetett intézkedések miatt a pályázat megvalósításában a megváltozott körülményekre reagálni kellett. A 2020. március 16. és 2020. június 15., valamint a 2020. november 11-et követő időszakban a középiskolák átálltak a digitális oktatása. A tanulócsoportot vezető/segítő pedagógusok mentálisan és módszertanilag támogatták a diákokat ezen időszakban. Az eszköz- és internet-ellátottság problémái mellett az otthoni napirendbe illesztett önálló tanulás is kihívás elé állította a diákokat, pedagógusokat, szülőket. A digitális platformok hiánya, a digitális kompetenciák hiányossága, a tanulásmódszertani nehézségek a tanulócsoportokban résztvevő tanulók esetében nehézségeket okozott. A tanulócsoportot vezető/segítő pedagógusok segítettek a digitális felületek használatával kapcsolatos nehézségek leküzdésében, időbeosztás és tanulásmódszertani területen, motiválták és fenntartották a diákok érdeklődését, együttműködtek a szülőkkel, a tanulócsoporton belüli együttműködést segítették. A tanulócsoportok fő kapcsolattartási formája Messenger, Facebook, Google Classroom, telefon és e-mail volt.

Mindamellett, hogy valamennyi **tanulócsoport vezető havi beszámolót írt és tanulócsoport naplót vezetett** a munka során, valamennyi intézményben **2019. októberében szóbeli beszámoló történt** arról, hogy a tanulócsoportok működése a gyakorlatban jellemzően mikor, hogyan zajlik, hogyan kerül összehívásra, mivel foglalkoznak az adott alkalmakon, milyen módon kerülnek meghatározásra a foglalkozások témái. **Az időközi beszámoló célja az esetleges, működés közben felmerülő javaslatok meghallgatása, beépítésről történő döntés előkészítése volt.**

A szakmai beszámolókat az alábbiakban foglaljuk össze:

Intézmény neve	Tanulócsoportok működtetésének időközi szakmai beszámolója
Pécsi SZC Montenuovo Nándor Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma	Gyakorlati oktatás mellett az egy hét gyakorlat, egy hét elméleti oktatás rendszerében állandó időpontot nehéz volt kitűzni a heti csoportfoglalkozás megtartására. A csoportnapon nagyszünetben közös teázás, jegyek ellenőrzése, tantárgyi problémák megbeszélése zajlott. Fő témák a tantárgyi problémák, szakmai tárgyak, magánéleti gondok.
Baranya Megyei SZC Zrínyi Miklós Gimnázium és Szakképző Iskola	A tanulócsoport vezetők a tanulócsoport foglalkozásokat heti rendszerességgel vagy eseti jelleggel szervezték meg tanítási órák előtt vagy után, illetve lyukas órákban. A tanulócsoporttagok nem egy osztályból kerültek kiválasztásra, emiatt nem volt lehetőség arra, hogy a tanítási órák után, délután foglalkozás keretében a teljes munkacsoport részére egyidőben történjen meg a foglalkozás megtartása. A foglalkozások időtartama változó, igény szerinti. A tanulócsoport vezetők osztályfőnökökkel, szaktanárokkal tartottak fenn kapcsolatot a tanulócsoport tagokról történő napi visszajelzések végett. A foglalkozások témái a problémák tisztázásai, a közelmúlt eseményeinek átbeszélései, azokra történő reagálással.

Intézmény neve	Tanulócsoportok működtetésének időközi szakmai beszámolója
Baranya Megyei SZC Komlói Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	A tanulócsoportok rendszeresen kerültek összehívásra, csoportosan történt a foglalkozások megtartása. Közös programként az összes tanulócsoport egy időben is összehívásra került, ahol a foglakozás keretében az összes tanulócsoport esetében felmerülő azonos tématerületekről a tanulócsoport vezetők interaktív beszélgetést kezdeményeztek a tanulókkal. A közös foglalkozás előkészítéseként a tanulócsoportok tagjai körében kérdőíves igényfelmérés került kitöltésre. A tanulócsoport foglakozások fő tématerületei a pszichológiai tanácsadás, hiányzások, orvosi problémák átbeszélése, illetve szabadon választható témakör. Igény esetén szaktanár felé történt a tanuló irányítása, aki plusz tantárgyi feladatok feladásával és azok kijavításával támogatta a felzárkózást.
Baranya Megyei SZC Angster József Szakképző Iskola és Szakiskola	A tanulócsoport foglalkozások rendszeresen, viszont adott helyzethez történő szükségszerű reagálás szerint szerveződtek. Rendszeresség alatt azt értik, hogy egy hónap során minden tanulócsoport tag részt vett legalább egy foglalkozáson. A tanulócsoport vezetők a tagokat napi rendszerességgel figyelemmel kísérték, napi kapcsolatot tartottak fenn az osztályfőnökökkel. A tanulócsoport tagokra jellemző, hogy alulmotiváltak, nem megfelelő családi háttérrel rendelkeznek, ezért a foglalkozások témái közül a szociális támogatás kiemelkedő volt. Tantárgyi fejlesztés esetén szaktanár felé történő irányítással valósult meg a korrepetálás. A bizalmi kapcsolatot a tanulócsoport vezetők kialakították a tagokkal, melyet igazolt, hogy probléma esetén felkeresték önállóan a tanulócsoportvezetőt a tanulók.
Baranya Megyei SZC Zsolnay Vilmos Technikum és Szakképző Iskola	A tanárok a saját tanulócsoportjuk diákjaival tanórákon is találkoztak, ott beszélték meg az időpontokat. Fix időpont nem volt. 13 csoport működött, a foglalkozások tartalma a gyerekekhez igazodott, felzárkóztatás, beszélgetés, beilleszkedést, közösségi szocializációt segítő egyéb program (pl. fagyizás). Az egyéb programokat a vidéki gyerekekkel nehezebb összeegyeztetni. Facebookon voltak tanulócsoportos csoportok, ahol egymást segítették a tagok.
Baranya Megyei SZC Pollack Mihály Technikum és Kollégium	A tanulócsoportokba bevont diákok hat napot vannak iskolában, utána 4 napot gyakorlaton, ami nehezíti a kapcsolattartást. Heti fix alkalom nem volt, változó időpontban történtek a csoporttalálkozók. A projekt keretében szervezett programok előtt mindig volt tanulócsoport foglalkozás. A tanulócsoportok vezetői figyelték a diákjaik tanulmányi eredményeit. Történt családlátogatás is. A gyerekek bizalmi viszonyt építettek ki a tanulócsoport vezetőkkel, keresték őket a problémáikkal.
Baranya Megyei SZC Radnóti Miklós Közgazdasági Technikum	A tanulócsoportok a meghatározott eljárásrendnek megfelelően működtek, rendszeres találkozók, folyamatos kapcsolattartás mellett. Szaktanári korrepetáció, további szaktanárok bevonása, illetve életvezetési tanácsadás, rendelkezésre állás, segítségnyújtás zajlott.
Baranya Megyei SZC Simonyi Károly Technikum és Szakképző Iskola	Előzetes egyeztetés szerint vagy rendszeres időpontokban kerültek megszervezésre a tanulócsoport foglalkozások lyukas órákban, tanítási órákat megelőzően vagy azokat követően. Rendkívüli helyzetekben eseti egyéni foglalkozásra is sor került. A tanulócsoportok összehívása a kommunikációs csatornákon keresztül történt: osztályfőnökök, Facebook csoport. A foglalkozások témái: tanulás módszertan kiemelkedően, tantárgyi korrepetálás, ügyintézésben segítségnyújtás, egyéni, személyes problémák átbeszélése, szabadidős programok. A foglalkozások időtartama függött a felmerülő problémák időigényétől, elvégzett feladatok mennyiségétől.
Baranya Megyei SZC Zipernowsky Károly Műszaki Technikum	Hét tanuló távozott a program kezdetekor összeállított tanulócsoportokból. A távozó diákok nem estek ki az iskolarendszerből, másik iskolát választottak. A tanulócsoportot vezetők segítették őket az iskolaváltásban. A gyerekek tehernek élték meg a tagságot, a szülők örültek a lehetőségnek. Heti egy találkozó fix időpontban történt. Problémák felmérése, megosztása zajlott, ha kellett, segített a tanár. A tanulócsoportot vezetők a szülőkkel is tartották a kapcsolatot. Az igazgató is egyértelművé tette a diákoknak, hogy őt is bármikor bátran kereshetik. A tanulócsoportot vezetők a heti egy fix találkozón felül is szerveztek programokat (pl. városnézés).

Intézmény neve	Tanulócsoportok működtetésének időközi szakmai beszámolója
Baranya Megyei SZC Mohácsi Radnóti Miklós Technikum és Szakképző Iskola	Tanítás előtt, lyukasórák, óraközi szünetekben, tanórákon vagy egyedi időpontokban került sor a foglalkozásokra, egyéni vagy csoportos formában. A kapcsolattartás iskolán kívül a közösségi oldalakon történt. A foglalkozások témái: tanulási gondok, tanulmányi eredmények, korrepetálás szükségessége, szabadidő, tanácsadás, jövőkép, pályaválasztás, hiányzások, otthoni események, iskolától független problémák.
Baranya Megyei SZC Sásdi Vendéglátóipari Szakképző Iskola	A tanulócsoportok a lyukas órákban, eseti jelleggel kerültek összehívásra. A tanítást követő délutáni foglalkozások megtartása nem megoldható az intézmény részéről a környező kistelepülések és Sásd közötti közösségi közlekedési rendszer járathiányosságai miatt. A tanulócsoport vezető osztályfőnökként is dolgozott az intézményben, a tanulócsoport tagok a saját osztályából kerültek kiválasztásra. A tanulócsoport vezető napi szintű kapcsolatban állt a tanulócsoport tagokkal, a tanulók hétköznapjait nyomon követte.
Baranya Megyei SZC Garai Miklós Technikum és Szakképző Iskola	Nincs kötelező heti 1 órás csoportos foglalkozás. Havonta 2 óra jut egy tanulóra. A tantárgyi segítés, életvezetési tanácsadás, felzárkóztatás, pályaorientáció a fő téma.
Baranya Megyei SZC II. Béla Technikum és Kollégium	A tanulócsoportok heti szinten találkoznak (osztályfőnöki órán, közös programokon, feladatlapok kitöltésekor), igény szerint egyéni foglalkozásokra is sor kerül. Az alábbi témákkal foglalkoznak a tanulócsoportok: tanulás, szülőkkel való kapcsolat, technika témák (pl.: telefon feltöltés), érzékenyítés, tehetségfelmérés, iskolapszichológus, közösségi szolgálat.

Az időközi szakmai beszámolót követően a tanulócsoportok a fenti körülmények mellett működtek tovább, **fokozottan figyelve arra, hogy a tanulócsoportvezetők a tanulmányi eredmények figyelemmel kísérése mellett rendszeresen keresték a tanulókat, illetve minden körülmény között biztos kapcsolati pontként álltak rendelkezésükre kérdések és kérések esetén.**

A tanulócsoportok munkájáról az utolsó félévet követően, 2021. februárban is készült szakmai beszámoló az Oktatás-módszertan munkacsoport vezetője részéről, mely az 5.2.1. Tanulócsoportok eredményei című fejezetben kerül összefoglalásra.

3.5. KÉPZÉSEK MEGVALÓSULÁSA

A projekt keretében **humánerőforrás terv és továbbképzési terv** készült. Az előzetes igényfelmérésnek megfelelően elsősorban módszertani fejlesztésben részesültek a résztvevők. A megvalósítás során összesen 295 pedagógus szerzett tanúsítványt akkreditált képzéseken és belső képzéseken.

5. táblázat: Akkreditált pedagógusképzések és résztvevők száma

Képzés			Képzéseken tanúsítványt szerzők száma	Nemek szerinti bontása		
			Összesen	Férfi	Nő	Össz.
Megnevezés	**Helyszíne**	**Időpontja**	144	43	101	**144**
A digitális pedagógia alkalmazása a mindennapi gyakorlatban	Pécs	2019. június 19-21.	17	5	12	**123**
	Komló	2019. június 24-26.	19	2	17	
	Komló	2019. augusztus 21-23.	18	8	10	
	Mohács	2019. augusztus 21-23.	21	7	14	

Képzés			Képzéseken tanúsítványt szerzők száma	Nemek szerinti bontása		
			Összesen	Férfi	Nő	Össz.
Megnevezés	**Helyszíne**	**Időpontja**	144	43	101	**144**
Személyiségfejlesztés és közösségépítés játék- és élménypedagógiával	Pécs	2019. június 25-27.	19	7	12	
	Pécs	2019. augusztus 21-23.	29	5	24	
Az interaktív táblák és a WordWall3 feladatszerkesztő program használata a 21. század alapú oktatásában	Pécs	2020. augusztus 26-28.	15	5	10	**15**
Bevezetés az alkotópedagógiai módszertanba, alkotó eszközök a gyakorlati oktatásban, makerspace környezetben - DKA	Budapest	2019. október 03-05., október 10-12.	2	2		**6**
GEOMATECH@ látható matematika	Siófok	2018. augusztus 21-31.	2		2	
Mobilrobotok az oktatásban - LEGO	Siófok	2018. augusztus 21-23.	2	2		

Forrás: Baranya Megyei Szakképzési Centrum

6. táblázat: Belső pedagógusképzések és résztvevők száma

Képzés			Képzéseken tanúsítványt szerzők száma	Nemek szerinti bontása		
			Összesen	Férfi	Nő	Össz.
Megnevezés	**Helyszíne**	**Időpontja**	**151**	**46**	**105**	**151**
A DKA felhasználási lehetőségei az oktatásban	Pécsi SZC **Angster** József Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája, Szakiskolája és Általános Iskolája **Petőfi utcai telephelye**	2019.12.05	25	8	17	**66**
		2019.12.09	10	4	6	
		2020.01.13	31	10	21	
A gamifikáció (játékosítás) alkalmazási lehetőségei elektronika órán	Pécsi SZC **Zipernowsky** Károly Műszaki Szakgimnáziuma	2019.03.27	12	2	10	**12**

Képzés			Képzéseken tanúsítványt szerzők száma	Nemek szerinti bontása		
			Összesen	Férfi	Nő	Össz.
Megnevezés	**Helyszíne**	**Időpontja**	**151**	**46**	**105**	**151**
Bemutató óra - érzékenyítés: Saláták készítése – műveletek, technológia gyakorlása	Pécsi SZC **Angster** József Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája, Szakiskolája és Általános Iskolája **Petőfi utcai telephelye**	2019.04.29	15	1	14	**12**
LEGO Robot az oktatásban	Pécsi SZC **Zipernowsky** Károly Műszaki Szakgimnáziuma	2019.10.21	7	0	7	**36**
		2020.02.27	13	10	3	
		2020.09.25	16	7	9	
Tehetséggondozás	Pécsi SZC **Zipernowsky** Károly Műszaki Szakgimnáziuma	2020.09.21	14	2	12	**14**
WordWall3 használata	Baranya Megyei SZC **Angster** József Szakképző Iskola és Szakiskola **Petőfi utcai épülete**	2020.10.06	8	2	6	**8**

Forrás: Baranya Megyei Szakképzési Centrum

A **Kompetencia alapú képzésekre fejlesztett tananyag és módszertana** című dokumentum 2020-ban készült el (112 oldal, kilenc fejezet), **rövid tartalma az 5.2.7. fejezetben megtalálható.** A **pedagógusképzések eredményessége** a pedagógusok körében lefolytatott **kérdőíves elemzéssel is mérésre** került, mely **a tanulmány 5.2.8. fejezetében tekinthető át**.

3.6. PROGRAMOK MEGVALÓSÍTÁSA

A projekt keretében **számos program került megrendezésre saját teljesítésben, illetve külső szakértők, szolgáltatók, együttműködő szervezetek bevonásával**. A tanulók motivációjának javítása a tanulócsoport vezetők feladata volt. **A lemorzsolódáshoz** nagyban **hozzájárul a szocializáció hiánya, a motiváció hiánya, a nem megfelelő közösségben való lét, alapvető kompetenciák, viselkedési normák hiánya**. A projekt keretében megvalósításra kerülő **programok ezen hiányosságok megszüntetésére irányultak**, így fontos feladata volt a tanulócsoport vezetőknek, tagiskolai tevékenységvezetőknek és koordinátoroknak, hogy a diákokat mozgósítsák, bevonják a tanításon kívüli programokba is. **A kezdeti nehézségek végül megoldódtak**, például egy-egy színházi előadás vagy szabadidős sporttevékenység után a társaik élménybeszámolója motiválta a többieket.

A programok szervezésében részt vettek az illetékes munkacsoport vezetők és tagok, a bevont kísérők is, valamennyi, a szervezésben résztvevő személy beszámolót készített, ugyanakkor **2019. októberében időközi szóbeli beszámoló történt** arról, hogy a **megvalósításra kerülő programokkal kapcsolatban az intézmény részéről miként történtek az előkészületek**, miként toborozták a tanulókat, mit tettek azért, hogy a tanulók jól érezzék magukat az egyes eseményeken.

Az időközi beszámoló kérésének oka az volt, hogy a szakmai megvalósításra vonatkozó visszajelzések mentén esetleges továbbfejlesztések, pontosítások történhessenek. Valamennyi beszámoló a program előrehaladásának pozitív megítélését támasztotta alá.

A szakmai beszámolókat az alábbiakban foglaljuk össze:

Intézmény neve	Programok megvalósításához kapcsolódó motiváló tevékenységek időközi szakmai beszámolója
Pécsi SZC Montenuovo Nándor Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma	A programok esetén az elsődleges célcsoport a tanulócsoport diákjai. A színházra nehéz volt a toborzás, mert azokon a napokon a 10. évfolyam tanulói gyakorlaton voltak, nehézkes a kikérésük. Az első színházra ezért csak 13 főt sikerült toborozni. A pécsváradi októberi sportrendezvényen sem tudtak részt venni, mert nem sikerült 2 csapatot összeállítani, minden igyekezet ellenére sem. Az iskola eleve kisebb tanulói létszámú volt, mint a többi intézmény. A tanulók élvezték a programokat, mindig pozitív volt a visszajelzésük.
Baranya Megyei SZC Zrínyi Miklós Gimnázium és Szakképző Iskola	Az osztályfőnökök tájékoztatják osztályfőnöki órák keretében az osztályaikat a megszervezésre kerülő programokról, ahonnan visszajelzéseket adtak a tanulócsoportvezetők részére az érdeklődésről. A tanulócsoportok rendelkeznek belső Facebook csoporttal, ahol szintén kihirdetésre kerülnek a programokkal kapcsolatos információk. Az egyes programokról készült plakátok az intézmény hirdetőtábláin, bejárati ajtaján kifüggesztésre kerültek. A sportrendezvények között voltak népszerűbb sportok (foci), amelyek esetében könnyebb volt a részvételre buzdítás.
Baranya Megyei SZC Komlói Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	A rendezvényekről történő informálás az osztályfőnökökön, tanulócsoportvezetőkön, iskolai gyűléseken keresztül történt. Sportrendezvények kapcsán a testnevelő szaktanár is részt vett a tanulók motiválásában a rendezvényen való részvétel érdekében. Prioritásban részesültek a tanulócsoport tagok, a többi tanulóval szemben. A 2019.10.02-án megszervezésre került Mecsextrém Park rendezvény során a hátrányos helyzetet szem előtt tartva kerültek kiválasztásra a kollégisták, akiktől pozitív visszajelzést kapott a tanulócsoport vezető. A tanulócsoport vezető tájékoztatása szerint a színházlátogatás előkészítése során tapasztaltak a tanulók részéről idegenkedést. A kezdeti hangulati állapot és a tanulók véleménye pozitívan változott a színházlátogatást követően.
Baranya Megyei SZC Angster József Szakképző Iskola és Szakiskola	A rendezvényekről az osztályfőnökök és a kísérő pedagógusok adtak a tanulók felé tájékoztatást. Pl. színházzal kapcsolatban a színdarabok témái átbeszélésre kerültek a diákokkal. Sportrendezvényeken történő részvétel kapcsán a koordinátor beszámolt arról, hogy a tanulóik sikerorientáltak, szeretnek egymással versenyezni, ezért a motiválás nem jelent gondot e program tekintetben az intézménynek.
Baranya Megyei SZC Zsolnay Vilmos Technikum és Szakképző Iskola	Sport-, egészség- és esélynap: tanításmentes munkanap a diákoknak, malomvölgyi parkerdőben, játékok, elsősegélynyújtás, társasjáték, előadások. A diákok élvezték, a jelentkezés excel táblában történt, miután a tanárok személyesen megkérdezték a diákokat. Színház: könnyű volt feltölteni, nagy volt az érdeklődés és a diákok jól is érezték magukat. Tollas, pingpong: megvalósult.
Baranya Megyei SZC Pollack Mihály Technikum és Kollégium	Mecsextrém Park: elsődlegesen tanulócsoportokból toboroztak, kollégiumi rendezvény, ezért főként kollégistákat. Jól érezték magukat a gyerekek. Egészségvetélkedő: 2 csapat döntőbe jutott, jutalmat kaptak az iskolától. Színház: tanulócsoporton kívüli diákoknak is maradt hely, mindamellett, hogy elsődleges célcsoport a tanulócsoportok tagjai voltak.
Baranya Megyei SZC Radnóti Miklós Közgazdasági Technikum	Meghirdetett programokat az osztályfőnökök, tanulócsoport vezetők népszerűsítették, a résztvevők elsősorban a tanulócsoportok tagjai voltak, a fennmaradó helyet feltöltötték további érdeklődő diákokkal.

Intézmény neve	Programok megvalósításához kapcsolódó motiváló tevékenységek időközi szakmai beszámolója
Baranya Megyei SZC Simonyi Károly Technikum és Szakképző Iskola	A színházi előadásokra a tanulók fokozottan érdeklődtek, a jelentkezők száma meghaladta a betölthető helyek számát. A tanulócsoport tagok prioritásban részesültek a részvétel során. Sportrendezvényeken csak a tanulócsoport tagok vettek részt. A tanulókat aszerint motiválták, hogy nem a verseny megnyerése az intézmény célja, hanem a programban való pozitív részvétel, az élmények megszerzése. A tanmenetekben rögzítésre kerültek a tanulmányi kirándulások és az üzemlátogatások.
Baranya Megyei SZC Zipernowsky Károly Műszaki Technikum	Drogprevenciós munkacsoport egészségvetélkedő: 2 csapat indult, egyik bejutott a döntőbe és 2. helyezést ért el. A tanulókat a tanulócsoport vezető pedagógusok kísérték, bíztatták. Színházlátogatás: vidéki gyerekeknél nehezen megoldható a délutáni időpont miatt. Kevés érdeklődő volt. A 15 látogató kisötösért tarthatott beszámolót magyar órán – ezzel motiválva a többieket. Sportnap: a gyerekek örültek neki, pozitív visszajelzések voltak.
Baranya Megyei SZC Mohácsi Radnóti Miklós Technikum és Szakképző Iskola	A programok elsődleges célcsoportja a tanulócsoportba járó 30 tanuló, másodlagos célcsoport az évfolyam többi tanulója volt. A toborzás osztályfőnöki órák keretében, személyes megkeresés, Facebook-on keresztül történt. A tanulók tájékoztatásra kerültek a programról, az esemény előnyeiről. A tanulócsoport vezetők és a diákok között közvetlen kapcsolat alakult ki, így könnyű volt a tanulókat motiválni.
Baranya Megyei SZC Sásdi Vendéglátóipari Szakképző Iskola	Az egyes rendezvényekkel kapcsolatban a tanulócsoport vezető igényfelmérést végzett a diákok körében. A rendezvényeken történő részvétel során prioritásba helyezték a tanulócsoportok tagjait. A sportversenyek szervezése során a testnevelő tanár támogatást nyújtott a tanulócsoport vezetőnek a programok kihirdetésében és a tanulók motiválásában. Az egyes rendezvények kihirdetésre kerültek az osztályfőnöki órákon. Minden osztály rendelkezik belsős Facebook csoporttal, ahol további információkat osztottak meg a tanulókkal a rendezvényekkel kapcsolatban. További kommunikációs csatornaként az egyes rendezvények (pl. nyílt nap) hirdetményei megjelentek az intézmény weboldalán.
Baranya Megyei SZC Garai Miklós Technikum és Szakképző Iskola	Az iskola éves munkatervébe a GINOP-6.2.3 programok beépítésre kerültek. Folyamatos egyeztetés volt a munkacsoport vezetőkkel, a tanulócsoport vezetőkkel, a koordinátorral és a tevékenység vezetővel. A nevelőtestület tájékoztatásra került a programokkal kapcsolatban a nevelőtestületi értekezleteken. A kollégák e-mailen is tájékoztatót kaptak. A célcsoport az alábbiak szerint került meghatározásra: 1. kör: tanulócsoportok diákjai, 2. kör: korcsoport (osztálytáras, évfolyamtársak), 3. kör: az iskola többi diákja. Szülői beleegyező nyilatkozat nélkül a tanuló nem vehetett részt a programokon.
Baranya Megyei SZC II. Béla Technikum és Kollégium	Mind az iskolai, mind a kollégiumi programok esetében a tanulócsoport diákjai voltak az elsődleges célcsoport. A toborzás könnyen ment, jelentkező mindig volt. A faliújság hirdetőn mindig kint volt a program, a kollégák is hirdették a tanulók körében. Csak aláírt szülői hozzájárulással lehetett részt venni az egyes eseményeken, amelyek néha nehézkésen és megviselt állapotban kerülnek vissza a pedagógushoz. A megfelelő előkészítés céljából több megbeszélés történt a tanulócsoport vezetők, a munkacsoport vezető, a koordinátor és a tevékenységvezető között. A tanulók pozitív visszajelzést adtak például a színházi előadással kapcsolatban.

A projekt során **megvalósult események, programok** az alábbiakban kerülnek összefoglalásra.

7. táblázat: Megvalósult programok, események

Tevékenység	Program, esemény	Megvalósult (iskola, csoport, tantestület, esemény száma)	Résztvevők létszáma
Drogprevenciós, egészség-megőrző, mentálhigiénés, szexuális felvilágosító tevékenységek	drogprevenciós foglalkozás	44 csoport - 2 alkalommal	1128
	drogprevenciós foglalkozás	35 csoport - 2 alkalommal	870
	Esély- és Egészségnap	9 iskola	2692
	tantestületi érzékenyítő foglalkozás	12 foglalkozás	473
	egészségfejlesztési vetélkedő	1 döntő	33
	egészségfejlesztési vetélkedő		57
	iskolapszichológus	19 alkalom	247
	iskolapszichológus	6 esemény	53
	egészségfejlesztő program	iskolánként egy 12 fős csoport - 2 alkalommal	297
	Összesen		**5850**
Tanulói életpálya-építést szolgáló intézkedések	tanulmányi kirándulás, üzemlátogatás	6 iskola	221
	tanulmányi kirándulás, üzemlátogatás	12 iskola	367
	tájékoztató fórum	3 esemény	150
	személyiségformálás - interaktív foglalkozás	4 iskola	182
	személyiségformálás - interaktív foglalkozás	8 iskola	208
	Összesen		**1128**
Szabadidő hasznos eltöltését támogató, iskolai kötődést motiváló, tanulást támogató programok szervezése	úszás	6x 5 iskola/hónap	520
	színház	4 előadás	852
	sportversenyek	pingpong, tolla - 12 iskola	121
	sportversenyek	foci - 12 iskola	106
	sportversenyek	foci - 12 iskola	102
	kollégiumi kirándulások	2 kirándulás	84
	kollégiumi kirándulások	1 kirándulás 1 kollégium	25
	kollégiumi főzőverseny	3 kollégium - 1 alkalom	42
	Összesen		**1852**
Mindösszesen			**8830**

Forrás: Baranya Megyei Szakképzési Centrum

Az egyes eseményeken, programokon résztvevők számának elemzése az 5.5.3. fejezetben kerül kifejtésre.

4. MEGVALÓSULT EGYÜTTMŰKÖDÉSEK BEMUTATÁSA

A Szakképzési Centrum kiterjedt szakmai kapcsolatrendszerrel rendelkezik. A duális képzőhelyeken túl kiemelt partner a Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, a Baranya Megyei Kormányhivatal, települési önkormányzatok, nemzetiségi önkormányzatok, a régió általános iskolái, testvériskolák, Oktatási Hivatal, civil szervezetek, szakmai érdekképviseleti szervek. A projekt sikeres megvalósítása érdekében megtörtént azon szakmai együttműködők feltérképezése, akik a célok megvalósulását szolgálták. A megvalósítás során az alábbi szervezetekkel történt együttműködés:

- a GINOP-6.2.2-VEKOP/15 „A szakképzést végzettség nélkül elhagyók számának csökkentése" című kiemelt projekt szakemberei (kötelező együttműködő partner),
- a GINOP 6.2.4-VEKOP/16 „A 21. századi szakképzés és felnőttképzés minőségének,
- Baranya Megyei Pedagógiai Szakszolgálat,
- Pedagógiai Oktatási Központok,
- Pécsi Tudományegyetem Romológia és Nevelésszociológiai Tanszék,
- Pécsi Tudományegyetem Wlislocki Henrik Szakkollégium,
- Special Pécs Fogyatékosokért Alapítvány,
- Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségért Közhasznú Nonprofit Kft.,
- Pécsi Székesegyház Nagycsaládos Egyesület,
- Baranya Megyei Rendőr-főkapitányság.

A Drogprevenció munkacsoport a projekt megvalósítása során szakmai kapcsolatban állt a következő szervezetekkel: Nemzeti Népegészségügyi Központ, BÁZIS Addiktológiai Szolgálat, Baranya Megyei Rendőrkapitányság Bűnmegelőzési Osztály, Büntetés végrehajtási Intézet, Gyermekjóléti Szolgálatok, Gyermekpszichiátriai Gondozó, INDIT Közalapítvány – Drogambulancia, Drogprevenciós Munkacsoport (FÜGE, CSAT, MIND programok), Nevelési Tanácsadó, Pécsi Orvostanhallgatók egyesület (Drog-, dohányzás-, alkohol prevenció, Obesitas prevenció, Rák prevenció, Egészségfejlesztés, AIDS és STD betegségek megelőzése).

Az Esélyegyenlőségi, etnikai munkacsoport a tevékenységeibe kortárs segítőket is bevont, a Pécsi Tudományegyetemet, a Pécsi Tudományegyetem Wlislocki Henrik Szakkollégiumot és civil szervezeteket. Együttműködések kerültek kialakításra tanodákkal, család és gyermekjóléti szolgálattal, Vöröskereszttel, Kormányhivatalok Gyámhivatali Osztályaival, Kormányhivatal Igazságügyi Osztályával, áldozatvédelmi referenssel, Egyházakkal.

A Pályaorientációs munkacsoport a térség általános iskoláival, az üzemlátogatásokkal érintett vállalkozásokkal, cégekkel alakított ki partnerségi kapcsolatokat.

Az együttműködések a projekt szakmai tevékenységeihez kapcsolódtak, a szervezetek bekapcsolódtak a projekt elemeibe, részt vettek a magvalósításban. Mindezen együttműködések segítettek a célcsoportok elérésében, a projekt céljainak megvalósításában. Szerződéses és szerződésen kívüli formában is valósultak meg együttműködések. Írásos együttműködési szerződést kötött a Baranya Megyei SZC a Special Pécs Fogyatékosokért Alapítvánnyal, a Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségért Közhasznú Nonprofit Kft-vel, a Pécsi Székesegyház Nagycsaládos Egyesülettel és a Baranya Megyei Rendőr-főkapitánysággal.

2018. augusztus 30-án lépett hatályba a Special Pécs Fogyatékosokért Alapítvánnyal megkötött Együttműködési megállapodás. Az együttműködés keretében az Alapítvány vállalta, hogy részt vesz a 2018. október 13-án tartott Esélynapon előadóként, interaktív bemutató foglalkozással.

Továbbá az Alapítvány vállalta, hogy a Szakképzési Centrum intézményeiben a célcsoportba tartozó tanulók és a tanulócsoportok diákjai részére kiscsoportos foglalkozásokat tart. A Szakképzési Centrum vállalta a tevékenységek koordinálását, a rendezvények, foglalkozások megszervezését és a helyszínek biztosítását. Az együttműködő partner 2017. szeptember óta végzi szolgáltatásit a régióban. Többek között a szervezet családsegítéssel, neveléssel, képesség és készségfejlesztéssel, ismeretterjesztéssel, tanácsadással, érdekképviselettel, érdekvédelemmel foglalkozik. Ezen felül együttműködik állami, non-profit és for-profit szféra képviselőivel a célcsoport érdekeit szolgálva.

Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségért Közhasznú Nonprofit Kft-vel 2019. április 2-án köttetett megállapodás. Az együttműködés kiterjedt a jelen projektre és az EFOP-1.9.2-VEKOP-16-2016-00001 kódszámú projektre. A két projekt közös célcsoportjai érdekében működtek együtt a partnerek. Az EFOP pályázat keretében egy országos lefedettségű fogyatékosügyi tanácsadói hálózat alakult meg, valamint kiépítésre került a beszéd- és nyelvi fogyatékos személyek részére egy logopédiai hálózat. A két projekt közti kapcsolódás az esélyegyenlőség érvényesülésének biztosítása, a sajátos nevelési igényű, beilleszkedési-, tanulási-, magatartási problémákkal küzdő és fogyatékossággal küzdő tanulók segítése. Az együttműködés keretében a Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségért Közhasznú Nonprofit Kft. vállalta, hogy folyamatosan tájékoztatja a Szakképzési Centrumot a fogyatékosügyi tanácsadási szolgáltatás előrehaladásáról és információkkal látja el a Centrumot a tanácsadói szolgáltatásról, valamint logopédia ellátásról, autizmussal kapcsolatos szolgáltatásról, augmentatív és alternatív kommunikációs szolgáltatással kapcsolatban. A kialakított fogyatékosságügyi tanácsadói hálózaton keresztül tájékoztatja a részt vevőket a Szakképzési Centrum tevékenységéről, elérhetőségéről. A Nonprofit Kft. együttműködik a helyi szakemberekkel a közös rendezvények, tájékoztató előadások megszervezésében és lebonyolításában. A Baranya Megyei Szakképzési Centrum az együttműködés keretében vállalta, hogy tájékoztatja partnereit a fogyatékosügyi tanácsadói szolgálatról és segít a kapcsolatteremtésben, továbbá intézményeiben és székhelyén kihelyezi az EFOP projekt kommunikációs kiadványait, szórólapjait. A fogyatékosságügyi tanácsadók munkáját támogatja információkkal, adatokkal. A közös rendezvények, előadások szervezésében és lebonyolításában rész vesz. A Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségért Közhasznú Nonprofit Kft. 2012. januárja óta látja el feladatait a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének, társadalmi integrációjának és komplex (re)habilitációjának elősegítése érdekében.

A Pécsi Székesegyház Nagycsaládos Egyesülettel 2018. szeptember 27-én lépett hatályba az együttműködés. Az Egyesület által működtetett Baranya megyei Család,- Esélyteremtő és Önkéntes Ház vállalta, hogy a 2018. november 30-án megrendezésre került II. Megyei Esélynap rendezvényébe bevonja a Centrum Sásdi Vendéglátóipari Szakképző Iskola tanulóit és pedagógusait. Továbbá vállalta, hogy részt vesz szakmai segítőként a Szakképzési Centrum többi intézményében megrendezésre kerülő „Esélynap", Esélyórák" eseményeken. A Szakképzési Centrum vállalta a tevékenységek koordinálását, a rendezvények, foglalkozások megszervezését és a helyszínek biztosítását. Az Egyesület 1993. áprilisában alakult meg, célja az élet-, az anyaság- és a család védelme, a nagycsaládos értékek felmutatása, közösség szervezése, érdekvédelem.

A Baranya Megyei Rendőr-főkapitánysággal évek óta együttműködésben áll a Szakképzési Centrum. A jelen projekthez kapcsolódóan megkötésre került a 02000-129/3/2019 számú együttműködési megállapodás, amely 2019. január 29-én lépett hatályba. A Főkapitányság az együttműködés keretében vállalta, hogy tájékoztató előadásokat, felkészítéseket tart az intézményeknél tanulók és a pedagógusok számára. Továbbá részt vesz a projekt keretében megvalósuló prevenciós, bűnmegelőzési kiadványok, szóróanyagok előkészítésében.

A Főkapitányság által vállaltakat a Bűnmegelőzési Osztály hajtotta végre. A szakképzési Centrum vállalta, hogy a megállapodásban foglalt tevékenységek végrehajtásához szükséges feladatokat koordinálja, biztosítja az információáramlást. Továbbá gondoskodik a rendezvények, előadások előkészítéséről, megszervezéséről, biztosítja a helyszínt és az infrastruktúrát.

5. EREDMÉNYEK BEMUTATÁSA

Az eredmények bemutatása a megvalósult szakmai tevékenységek eredményességének elemzésén alapul. Az elemzés számszerű és szubejktív (interjúk, beszámolók) információk mentén került összeállításra.

5.1. BENCHMARKING MÓDSZERTAN

A projekt megvalósítása során kutatási terv, benchmarking terv készült, melyben rögzítésre került:

- a benchmarking elemzés célja, módszerei,
- a benchmarking munkacsoport felállítása, tagjainak kijelölése, munkacsoport működtetése,
- adatgyűjtés módszere,
- eredmények elemzése és értékelése.

5.1.1. A benchmarking elemzés célja, módszerei

A benchmarking célja a projektben megvalósuló fejlesztések eredményességének, a projekt hatékonyságának vizsgálata. A benchmarking elemzés során elemzésre került a Baranya Megyei Szakképzési Centrum teljes intézményrendszerében alkalmazott **új, modern didaktikai, pedagógiai és a szocializációs folyamatokat támogató módszerek és eszközök bevezetése**, **melyek leginkább hozzájárultak a projekt által elvárt alábbi célok megvalósulásához:**

- A végzettség nélküli iskolaelhagyók számának csökkenése.
- A tanulási eredmények javulása, a bukások számának csökkenése.
- A pedagógusok módszertani megújulása. A szakképző intézmények kulcskompetencia-fejlesztő kapacitásainak megerősítése, az alapkészségek fejlesztésére alkalmas eszközrendszer fejlesztése, a szakképzés eredményesebbé tételéhez, az iskolai teljesítmény növeléséhez, valamint az egész életen át tartó tanulásra való felkészítés.

A benchmarking kutatás módszerei az alábbiakban kerülnek bemutatásra:

A szakképző intézmények korábbi és folyamatban lévő projektjei, a bevezetett jó gyakorlatok, valamint a projekt során létrehozott munkacsoportok eredményeinek áttekintése

A vizsgálat során a bevezetett jó gyakorlatok és azok eredményessége került áttekintésre az elsődleges célok teljesülésének függvényében. A vizsgálatok során információkat gyűjtött a benchmarking tevékenységet végző külső szakértő:

- módszertani jó gyakorlatok elsajátítására, használatára és az azokkal elért hatékonyság megállapítására,
- a projekt során kialakított Robotika műhely kihasználtságának, működésének, eredményeinek összesítésére,

- a projekt során kialakított Digitális Közösségi Alkotóműhely szerepének eredményére a tanulók toborzásában, megtartásában, oktatásában és a szemléletformálásában,
- a projekten belül létrehozott 6 munkacsoport munkájáról, működéséről és elért eredményeiről.

Az adatgyűjtéshez felhasznált források

- szakmai munkacsoportoktól származó adatok gyűjtése és elemzése:
  Folyamata: a félévenkénti felmérések:
  1. (a tanulói csoportokban résztvevő tanulók tanulási eredményei tendenciájának értékelései) eredményeinek hasonlítása az alapértékekhez,
  2. pedagógusok módszertani fejlődésének mérése kérdőívek segítségével,
- személyes interjúk a szakmai munkacsoport vezetőkkel (1 interjú /munkacsoport vezető),
- kérdőívezés egy ütemben:
  A kérdőív 2019. őszén került kiküldésre, kitöltetésre és kiértékelésre.
  Célcsoport: szakmai képzésben és közismereti oktatásban, valamint a projektben meghatározott szakmai továbbképzésekben résztvevő pedagógusok (123 fő).

A vizsgálatok lefolytatása, az adat- és információgyűjtés az alábbi módszerekkel zajlott:

- dokumentáció átvizsgálás („Módszertani jó gyakorlatok”, valamint a „Kompetencia alapú képzésre fejlesztett tananyag és módszertana” segédletek),
- adatelemzések (kimutatások és összefoglalások ESFL-ből, illetve a projektbe bevont diákok meghatározott időpontokban mért kompetenciaeredményeinek, valamint tanulmányi eredményeinek kiértékelései),
- kérdőívek összeállítása és kitöltetése (a pedagógus továbbképzéseken részt vett pedagógusok bevonásával),
- interjúk lefolytatása (munkacsoport vezetőkkel, a benchmarking munkacsoport tagjaival, a megbízóink munkatársaival, valamint a Baranya Megyei Szakképzési Centrumon belül a projekt megvalósításáért felelős személyekkel).

5.1.2. A Benchmarking munkacsoport működése

A **benchmarking terv** szerinti feladatok megvalósítása érdekében a bevont külső szakértő, illetve alvállalkozója az SZC által kijelölt, a szakmai megvalósításban résztvevő három fővel együtt Benchmarking munkacsoportot hozott létre.

A **Benchmarking munkacsoport** tagjai:

Baranya Megyei Szakképzési Centrum részéről:

- Dallmann Krisztina – szakmai vezető
- Gáspár Andrea – oktatás módszertan munkacsoport vezető
- Lantos Károly – mérés-értékelés munkacsoport vezető

Külső vállalkozó és alvállalkozója részéről:

- Piacsek László – Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara
- Bánné Lukácsovics Aranka – Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara
- Ömböli Mónika – MSB Zrt. (támogatás-specifikus terület)
- Bugyik Petra – MSB Zrt. (támogatás-specifikus terület)

A munkacsoport szakmai működéséért felelős csoporttagok (a támogatás-specifikus területet képviselőkön kívül) havonta tartottak személyes egyeztetéseket, melyeken kívül e-mailen és telefonon is rendszeresen módszertani egyeztetés és információcsere zajlott.

5.2. EREDMÉNYEK ELEMZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

A benchmarking elemzés megállapításai az alábbi vizsgálatok adatainak összesítéséből, és kiértékeléséből származnak:

- a szakmai munkacsoportoktól származó adatok elemzése, a projektbe bevont diákok féléves tanulmányi és hiányzási eredményeinek összefoglalója,
- a projektbe bevont diákok matematikai, szövegértési és digitális kompetenciamérési eredményeit összefoglaló kimutatás és értékelés,
- a megvalósult programok összefoglalása,
- a diákok önértékelési felmérésének eredménye,
- szakmai munkacsoport vezetői interjúk eredménye (6 munkacsoport vezetővel a 6 munkacsoport munkájáról),
- Módszertani jó gyakorlatok és kompetencia alapú képzésre fejlesztett tananyag tartalmának áttekintése,
- pedagógus képzések eredményességének vizsgálata, pedagógusok körében történt kérdőívek eredményeinek összefoglalásával.

Az alábbiakban bemutatott elemzések és kiértékelések alapján megállapításra került, hogy **a megvalósult fejlesztések, tevékenységek a projekt keretében kialakított cselekvési tervben és intézkedési tervekben kitűzött célok elérését szolgálták, a projektmegvalósítás eredményes és hatékony volt**. Nem csak a tanulmányi, illetve a lemorzsolódási mutatók javultak, de a visszajelzések alapján, mind a pedagógusok, mind a felelős munkatársak, mind a diákok pozitívan és eredményesnek értékelték a projektet és annak tevékenységeit. Az eredményesség egyik oldala a tanulmányban is bemutatott módon mérhető és elemezhető, azonban mindezeken túl a projekt további eredménye és hasznossága a diákokra való személyes odafigyelésben, támogatásban, segítésben és a mindezeken nyugvó önismereti, életminőségbeli, valamint személyközi kapcsolati és kommunikáció minőségi változásában is megmutatkozik.

A szakképzést igen magas számban választják a nyolcadik osztályt követően súlyos kompetencia hiánnyal küzdő, szociálisan hátrányos helyzetben lévő diákok. A kompetenciafejlesztés és a szakmai oktatás mellett a szakképző intézmények legfontosabb feladata a diákok motiválása, támogatása és rendszerben tartása. A projekt tanulócsoportokon keresztül zajló támogató tevékenysége egyértelműen a legfontosabbnak és az iskolák működése szempontjából a leghasznosabb tevékenységnek bizonyult. A tanulócsoportok és a diákok fejlesztése, személyes támogatása a tervezés (a programokat minden iskola betervezte az éves munkatervébe) és az oktatás-szervezés (tanmenetekben nyitott műhely órák) alapján a pedagógusok napi rutinjába beilleszkedett. Az új pedagógiai módszerek alkalmazása, valamint a kiegészítő tevékenységek, programok a kompetencia- és szakmai fejlesztésen túl a diákok motivációs szintjére, személyiségére, hozzáállására, valamint életminőségére is pozitív hatással voltak.

A **legfontosabb eredmények és jó gyakorlatok**:

- lemorzsolódás arányának csökkenése, tanulói kompetenciák javulása,
- továbbképzett pedagógusok,
- modern pedagógia módszerek elsajátítása, alkalmazása és megosztása,
- modern IKT eszközök alkalmazása,
- kompetencia alapú módszertani dokumentum és jógyakorlatok kialakítása,
- tanulócsoportok működtetése, mentorálás,
- szakszerű pályaorientációs szolgáltatások,
- kulturális tevékenységek, prevenciós programok, közösségi programok.

A tevékenységek megvalósításával **elérésre kerültek a kötelezően vállalt eredmények**, valamint **teljesültek az indikátorokhoz rendelt célértékek is. Az indikátorok tekintetében a Baranya Megyei Szakképzési Centrum az alábbi táblázatban magasabb értékeket érte el.**

Kötelező vállalás megnevezése	Vállalt célérték (projekt fizikai befejezése)	Tényleges célérték (projekt fizikai befejezése)
Alapkészség fejlesztése céljából kialakított és működtetett tanulócsoportokban résztvevő tanulók száma (fő)	323 fő	324 fő
A tanulmányi eredmények javulása a tanulócsoportok esetében	0,3	0,31
A középfokú végzettség nélküli tanulói jogviszony megszűnési számának csökkenése az adott évfolyamon belépők számához viszonyítva	2%	2,46%
Akkreditált módszertani pedagógus továbbképzésen résztvevő pedagógusok száma	122 fő	144 fő
Akkreditált módszertani pedagógus továbbképzést sikeresen elvégző pedagógusok száma	122 fő	144 fő

Indikátor neve	Vállalt célérték (projekt fizikai befejezése)	Tényleges célérték (projekt fizikai befejezése)
A kompetencia-alapú képzésekhez kidolgozott új tananyagok, módszertanok száma	1 db	1 db
A kompetencia-alapú képzésekben bevezetett új tananyagok, módszertanok száma	1 db	1 db
Tananyagok alkalmazását célzó képzéseken részt vevő szakemberek száma	122 fő	151 fő
Tananyagok alkalmazását célzó képzéseken részt vevő szakemberek száma - férfi	61 fő	46 fő
Tananyagok alkalmazását célzó képzéseken részt vevő szakemberek száma - nő	61 fő	105 fő
Tananyagok alkalmazását célzó képzéseken képesítést, tanúsítványt szerző szakemberek száma	110 fő	151 fő
Tananyagok alkalmazását célzó képzéseken képesítést, tanúsítványt szerző szakemberek száma - férfi	55 fő	46 fő
Tananyagok alkalmazását célzó képzéseken képesítést, tanúsítványt szerző szakemberek száma - nő	55 fő	105 fő

5.2.1. Tanulócsoportok eredményei

A pályázat keretében az SZC 13 intézményében közel 1400 kilencedik évfolyamos diák írta meg a **projektkezdő tanév elején a szint-, illetve kompetenciamérő feladatsorok**at (bemeneti mérés) matematikából és szövegértésből. A Mérés- értékelés munkacsoport által összeállított feladatsorok elsődleges célja az volt, hogy kiderüljön, kik azok a diákok, akik nem-, vagy csak kis mértékben rendelkeznek azokkal az alapvető kompetenciákkal, amelyek ahhoz szükségesek, hogy végzettséget igazoló dokumentummal zárják középfokú tanulmányaikat.

Ezen eredmények, valamint a **szociális kérdőív** kiértékelése alapján lehetőség nyílott a tanulócsoportok kialakítására is. A felmérők eredménye alapján az adott osztályokban tanító kollégák is visszajelzést kaphattak a diákok bemeneti kompetenciáiról, képességeikről ezzel is támogatva a felzárkóztatást, valamint a tehetséggondozást. A projekt kezdetekor **63 tanulócsoportba** 323 fő **került bevonásra**, mely 1 tanulóval bővült később **324 tanuló**ra.

A tanulócsoportok munkájáról az Oktatás módszertani munkacsoport 2021. február 4-án összegzést is készített melynek legfontosabb megállapításai az alábbiakban kerülnek összefoglalásra.

A tanulócsoportot segítő/vezető kollégák fő feladata a tanulók megsegítése volt, előtérbe helyezve a szociális, mentális támogatást. Ehhez mindenkinek **sikerült bizalmi kapcsolatot kiépítenie** a diákjaival, ami látványos sikereket eredményezett: **a tanulók megnyíltak, mertek kérni és kérdezni, motiváltabbak lettek, elmondták az iskolai és magánéleti sikereiket, kudarcaikat; elfogadták a tanácsokat, követni akarták a személyes példát**. A tanulócsoportot vezetők a tanulmányi eredményeket is folyamatosan figyelemmel kísérték, ha szükség volt rá, **szaktanári segítséget kértek vagy nyújtottak, új tanulás módszertani lehetőségekkel ismertették meg a tanulókat**. **Felkészítették** őket a pályázat által biztosított **programokra**, elkísérték őket, majd **megbeszélték a tapasztalatokat**. Részt vettek a workshopokon, akkreditált és belső továbbképzéseken, tantestületi érzékenyítésen, melyeket mindenki hasznosnak ítélt. Bepillantást nyertek más kollégák módszereibe, tapasztalatokat cseréltek. A tanulócsoportot vezetők segítették a tanulókat, és közben ők is mentoráltak voltak. Vezették a szükséges dokumentumokat, félévente értékelték a tanulókat és közös munkájukat, irányították a mérések lebonyolítását. **Szorosan együttműködtek** a pályázat szakmai segítőivel, a koordinátoraikkal, a **szülőkkel, a kollégákkal**. Az utolsó időszak munkáját jelentősen megnehezítette az online oktatás, a személyes kontaktus hiánya mindenkin érezhető volt. A tanulócsoportok működtetése egyedi formája volt a felzárkóztatásnak, a kapcsolattartásnak, összefogásnak és közös fejlődésnek.

A tanulócsoportot vezetők/segítők munkájukat mindannyian sikeresnek érzik, a néhány kudarc ellenére is. **Sikerként** élték meg **a tanulók rendszerben tartását, személyiségének fejlődését, tanulmányi eredményeinek javulását; saját szemléletváltásukat, módszertani készleteik bővülését, látószögük kiszélesedését, a kialakult új kapcsolataikat.**

A munka során felmerült **problémák** az alábbiak voltak:

- a diákok szociokulturális háttere,
- a motiváció hiánya,
- elhibázott szakmaválasztás,
- túlterheltség,
- a pandémia ideje alatt a digitális-online oktatás.

A bevont pedagógusok által **megfogalmazott javaslatok**:

- állandó iskolapszichológus biztosítása,
- adminisztrációs terhek csökkentése,
- ösztönző rendszer bevezetése,
- a tanulócsoportot vezető pedagógus lehetőség szerint a tanulócsoportba kerülő diák osztályfőnöke és/vagy szaktanára legyen,
- több iskolán kívüli szabadidős tevékenység szervezése, biztosítása a diákok számára.

A mindennapi gyakorlatba beépíthető **szakmai, módszertani elemek**:

- bizalmi környezet kialakítása a diákokkal,
- szülők bevonása,
- IKT eszközök és platformok alkalmazása,
- differenciálás,
- kooperatív és csoportos tanulás alkalmazása,
- szabadidős programok,
- felmérések eredményeinek összehasonlítása,
- egy osztályban tanító kollégák rendszeres eszmecseréje,
- rendszeres pedagógiai önreflexió.

Több figyelmet kaptak a tanulók, egyéni képességeiket kibontakoztathatták, kreativitásuk fejlődött. A diákok érezték, hogy fontosak, odafigyelnek rájuk, nyomon követik sorsukat. Különleges kötelék alakult ki tanár és diák, diák és diák között, ami a mindennapokban jól működött. A tanári segítségen kívül, egymást is hatékonyan tudták támogatni a tanulók.

A tanulócsoportok további fenntartása a későbbiekben is segítheti a szakképzés megújulását, az osztályfőnöki munka innovációját, a pályaorientációt, a szabadidő szervezését és a konfliktuskezelést. A kialakított rendszer és módszertan tudatosabb kompetenciafejlesztésként, hátránykompenzáció eszközeként is használható lenne. A tanulócsoportok működtetése elősegítené a tanulók szociális kompetenciájának és érzelmi intelligenciájának fejlődését.

5.2.2. A projektbe bevont tanulók eredményeinek elemzése

Az alábbiakban a projektbe bevont **tanulók négy féléves tanulmányi és hiányzási eredményeinek** összefoglalója, valamint a **matematikai, szövegértési és digitális kompetenciamérés eredmény**eit összefoglaló kimutatás és értékelés kerül bemutatásra a Mérés-értékelés munkacsoport által elvégzett elemzések legfontosabb mérőszámai alapján.

5.2.2.1. A projektbe bevont diákok féléves tanulmányi és hiányzási eredményeinek összefoglalója

Az elemzés 6 kritériumot vizsgált, melyek a következők: magyar, matematika érdemjegyek és tanulmányi átlagok, az egy főre jutó tantárgyi bukások, valamint az igazolt és az igazolatlan hiányzások óraszáma.

8. táblázat: A vizsgált négy félévre vonatkozó tanulmányi eredmények és megállapítások

	2018/2019 I. FÉLÉV	2018/2019 II. FÉLÉV	2019/2020 I. FÉLÉV	2019/2020 II. FÉLÉV	megállapítások
magyar	2,71	2,98	2,77	2,99	egyértelmű javulás figyelhető meg
matematika	2,43	2,44	2,50	2,71	a végére csaknem 0,3 javulás
átlag	2,94	2,89	3,14	3,25	határozott 10 % javulás
1 főre eső bukások száma	1,13	0,97	0,95	0,35	közel negyedére csökkent a bukások száma

Forrás: Baranya Megyei Szakképzési Centrum

Az igazolt és igazolatlan hiányzások értéke a kialakult járványhelyzet miatt nem releváns.

Az elemzés adataiból az alábbi megállapítások vonhatók le az egyes intézményekre vonatkozóan.

Magyar nyelv érdemjegy alakulása

Javulást ezen a területen a mohácsi, a pécsi Radnóti, a sásdi és a Zipernowsky Károly intézmények tanulói esetében észlelhetünk.

Matematika érdemjegy alakulása

Javulást ezen a területen a komlói, a sásdi és a siklósi intézmények esetében észlelhetünk.

Tanulmányi átlag alakulása

A tanulmányi eredmények terén a sásdi intézmény kivételével mindenhol javulás tapasztalható.

Az egy főre jutó tantárgyi bukásszám alakulása

Ahogy az az összefoglaló táblázatban már megállapításra is került, elmondható a tanulmányi eredményekről, hogy a Pollack és a Simonyi intézmények kivételével mindenhol javulás tapasztalható ezen a téren.

Az igazolt hiányzások alakulása

Bár a mérés eleji eredmények és a jelenleg mért adatok nagyjából azonos szinten vannak, elmondható, hogy ezen a területen is javuló tendencia mutatkozik.

Az igazolatlan hiányzások alakulása

Ahogy az az összefoglaló táblázatban már megállapításra is került, az igazolatlan hiányzások mértéke nagyjából a felére csökkent az első mérési eredményekhez képest.

5.2.2.2. A projektbe bevont diákok matematikai, szövegértési és digitális kompetenciamérési eredményeit összefoglaló kimutatás és értékelés

A Mérés-értékelés munkacsoport matematikai és szövegértési szint-, illetve kompetenciafelmérő feladatsorokat állított össze és töltetett ki az SZC diákjaival, eddig összesen 4 alkalommal. Az első felmérésre a 2018/2019-es tanév elején került sor közel 1400 kilencedikes (szakközépiskolai és szakgimnáziumi) tanuló bevonásával. A felmérés elsődleges célja annak megállapítása volt, hogy a diákok közül beazonosításra kerüljenek azok, akik nem, vagy csak csekély mértékben rendelkeznek megfelelő kompetenciákkal ahhoz, hogy önállóan, segítség nélkül képesek legyenek sikeresen elvégezni a középiskolát. A szociális hátteret felmérő kérdőív eredményei alapján kerültek meghatározásra a projekt tanulócsoportjai is.

A szövegértési feladatsor a diákok kommunikációs kompetenciáira, olvasási készségére, a szókincsére, az információ befogadási, feldolgozási, megértési folyamataira és eredményére, továbbá a figyelmükre koncentrált.

A matematika feladatsor a tanulók általános iskolában elsajátított számtani, algebrai és geometriai ismereteit vizsgálta. A tárgyi tudáson túl a feladatsor mérte a diákok alapvető matematikai, logikai és problémamegoldási kompetenciáit is.

A második felmérésre félévkor, a harmadikra a tanév végén került sor. A negyedik elvégzett felmérés, mely a 2019/2020-as tanév első félévét követően került lebonyolításra, a tanulócsoportokba tartozó diákok digitális kompetenciáin belül, 3 kérdéscsoporton keresztül, több területre fókuszált:

- Számítógép használat és területei,
- Informatika óraszámok,
- Karriercélok,
- Információ gyűjtése, felhasználása, tárolása,
- Digitális, internet alapú kommunikáció,
- Digitális tartalmak létrehozatala,
- Problémamegoldás, gyakorlati alkalmazás,
- IKT biztonság.

A felmérések eredményeinek megállapításai az elemzésből az alábbiakban kerülnek összefoglalásra.

Matematika értékelése

Az összesített kimutatások alapján megállapítható, hogy matematikából az év eleji felmérőhöz képest (18,51%) a féléves teljesítmény nagyobb mértékű (26,73%), míg az év végi kisebb mértékű javulást mutat (21,05%). Intézményekre levetítve is hasonló a helyzet, azonban akadt kiugró eltérés is pozitív és negatív irányba egyaránt. A 13 intézményből öt esetben történt fejlődés a 2018/2019-es tanév során, négy esetben stagnálás és négy esetben pedig romlás. Kimagasló javulás a Pollackban (23%-os) volt, de jelentős javulás volt tapasztalható a pécsváradi II. Bélában (16%-os) és a Simonyiban (14%-os). Kimagasló teljesítményromlás a sásdi iskolában volt (17%-os).

Szövegértés értékelése

Centrum szinten szövegértés terén változás az év eleji (68,94%) és a féléves (68,44%) szint között nem volt, azonban az év végére kismértékű javulás (70,23%) volt tapasztalható. A 13 intézményből hat esetben mutatható ki fejlődés, négy esetben stagnálás és három intézménynél romlás az év eleji felméréshez képest. A legnagyobb javulás (16%-os) a Montenuovóban, míg a legnagyobb visszaesés (22,4%-os) a sásdi intézmény diákjai mutatják.

Digitális kompetencia első körös felmérése

Digitális kompetenciák terén vannak olyan területek, amelyek még fejlesztésre szorulnak a diákok nagyobb részénél.

5.2.2.3. Lemorzsolódási mutatók elemzése

A 2018/2019 tanévi teljes lemorzsolódási számokat, százalékokat vizsgálva kimutatható, hogy 3 ütemben kiugróan magasak az értékek. Rögtön tanév elején a résztvevők 16%-a (Szakképzési Centrum átlag, szórás 1-33%) elhagyja az iskolát. Ez a bizonytalan alapokon, nem megfelelő pályaismereten, hiányos önismereten alapuló pályaorientációs döntésre vezethető vissza. A 13 intézményből csupán 3 intézménynél volt 10% alatti a lemorzsolódás. Az iskolaelhagyás második kiemelkedő üteme a november hónap volt, amikor vélhetően az igazolt hiányzások száma olyan mértékűre emelkedett, hogy az iskola kénytelen volt megszüntetni a tanulók jogviszonyát. A harmadik magas érték az első félév zárásakor, január végén mutatható ki. Ezt követően a lemorzsolódások a tanév hátralévő időszakában csökkentek, van, ahol meg is szűntek.

Évfolyam szinten vizsgálva a lemorzsolódást látható, hogy a legtöbben az első évfolyam végén hagyták el a szakközépiskolát és a szakgimnáziumot. Szakközépiskola esetében nagyon nagy a különbség a 9. és a 10. évfolyam között (négyszeres). Erősebben hat a megfelelő pályaismeret, valamint az általános iskolából hozott szükséges kompetenciák hiánya. A szakgimnázium esetén inkább a képesség valós feltérképezése okozhatja a lemorzsolódást.

3. ábra: Lemorzsolódás a szakközépiskola egyes évfolyamain (fő)

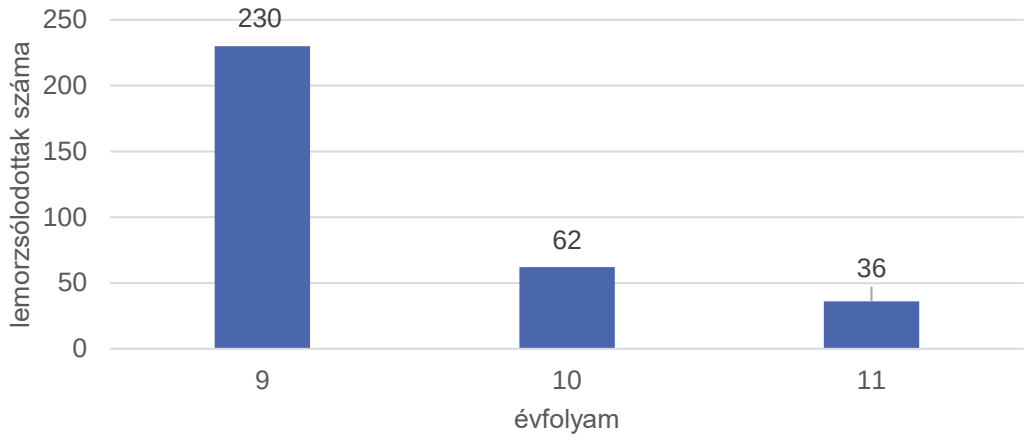

Forrás: Saját szerkesztés

4. ábra: Lemorzsolódás a szakgimnázium egyes évfolyamain (fő)

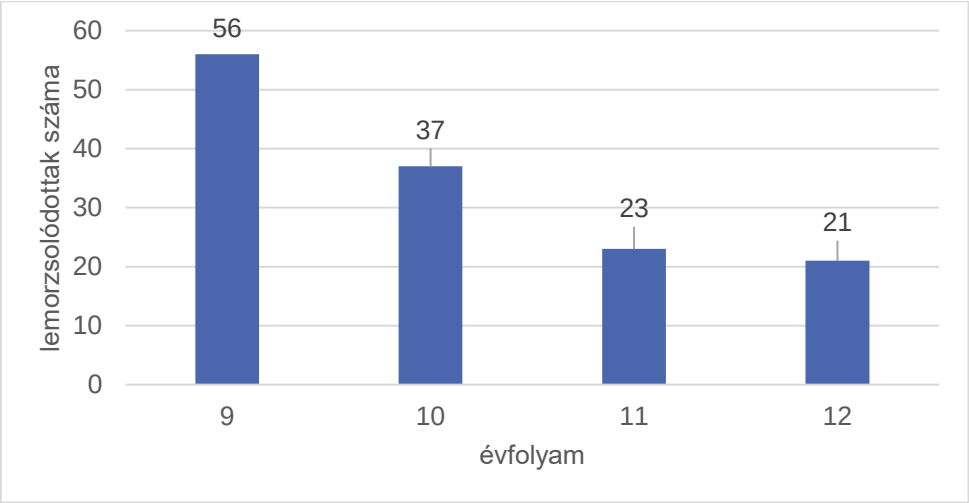

Forrás: Saját szerkesztés

5.2.2.4. A középfokú végzettség nélküli tanulói jogviszony megszűnési számának csökkenése az adott évfolyamon belépők számához viszonyítva

9. táblázat: Tanulók száma belépéskor, tanév végén, lemorzsolódás aránya (2016/2017 és 2019/2020 tanévek)

Intézménytípus	Tanulók száma (fő) *(2016. októberi oktatási statisztika)*	Tanulók száma (fő) *(2016/2017 lezárt tanév)*	Lemorzsolódás aránya (%) (2016/2017 lezárt tanév)	Tanulók száma (fő) *(2019. októberi oktatási statisztika)*	Tanulók száma (fő) *(2019/2020 lezárt tanév)*	Lemorzsolódás aránya (%) *(2019/2020 lezárt tanév)*
Gimnázium*	194	188	3,09%	117	117	0,00%
Szakgimnázium*	3074	2892	5,92%	2659	2538	4,55%
Szakközépiskola*	2337	2056	12,02%	2035	1815	10,81%
Szakiskola*	63	50	20,63%	105	88	16,19%
Összesen:	**6687**	**5964**	10,81%	**5234**	**4797**	8,35%

Forrás: Saját szerkesztés

10. táblázat: Lemorzsolódás csökkenése valós és vállalt célérték

Intézménytípus	Lemorzsolódás csökkenése – valós célérték (%)	Lemorzsolódás csökkenése – vállalt célérték (%)
Gimnázium*	3,09%	
Szakgimnázium*	1,37%	
Szakközépiskola*	1,21%	
Szakiskola*	4,44%	
Összesen:	**2,46%**	2,1%

Forrás: Saját szerkesztés

Összességében a lemorzsolódás a 2016/2017-es tanévhez képest 2019/2020-as évben csökkent 2,46% ponttal. Az iskolatípusokat vizsgálva azonban az eredmény változó. A szakgimnáziumok esetében, csekély mértékben, de csökkent az iskolaelhagyók száma a két tanév alatt. A lemorzsolódás a legtöbb szakközépiskola esetében is csökkent, **de iskolánként nagyok az eltérések**. Az eredményekből megfigyelhető, hogy azokban az iskolákban, ahol több iskola típus is van, a lemorzsolódások többnyire egyformán változik. Amennyiben csökken a szakgimnáziumban, csökken a szakközépiskolában is.

5.2.3. A projektben megvalósult tanulói programok, események összefoglalása

A drogprevenciós, egészség-megőrző, mentálhigiénés, szexuális felvilágosító foglalkozásokon a 2021-es tanév I. félévéig 5850 diák vett részt. A tantestület 12 foglalkozáson keresztül kapott tájékoztatót a témában. Drogprevenciós foglalkozáson az első évben 44, a második évben 35 csoport vett részt, összesen 1998 fő résztvevővel.

5. ábra: Drogprevenciós, egészségmegőrző, mentálhigiénés, szexuális felvilágosító foglalkozások száma

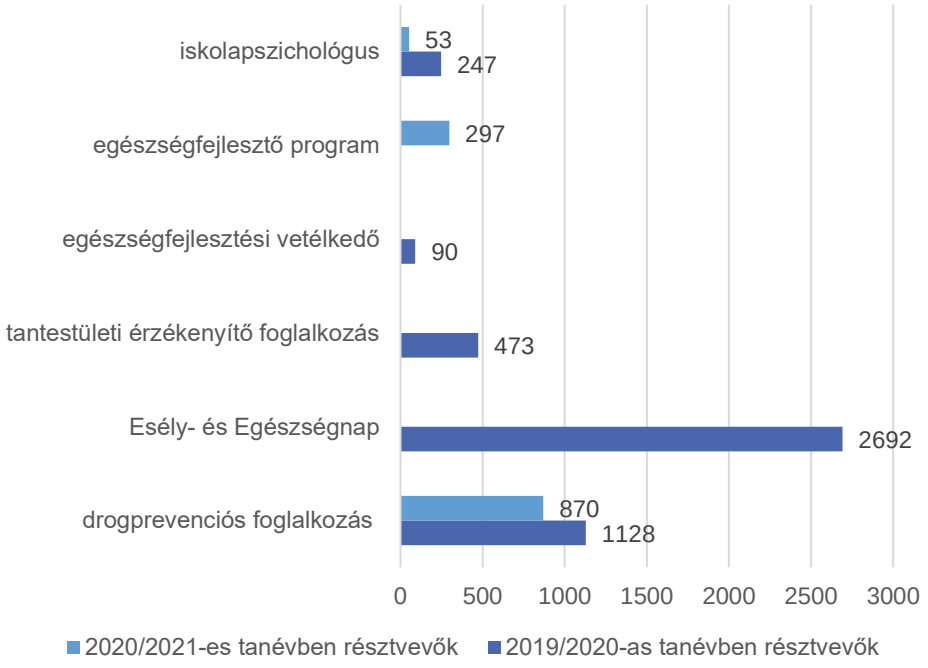

Forrás: Saját szerkesztés

Tanulói életpálya építést szolgáló foglalkozásokon a 2021-es tanév I. félévéig 1128 diák vett részt. A 2019/2020-as tanévben 3 alkalommal került megrendezésre tájékoztató fórum a témában. Tanulmányi kirándulásokon, üzemlátogatásokon 12 iskola vett részt a projekt időszaka alatt.

6. ábra: Tanulói életpálya építést szolgáló programok száma

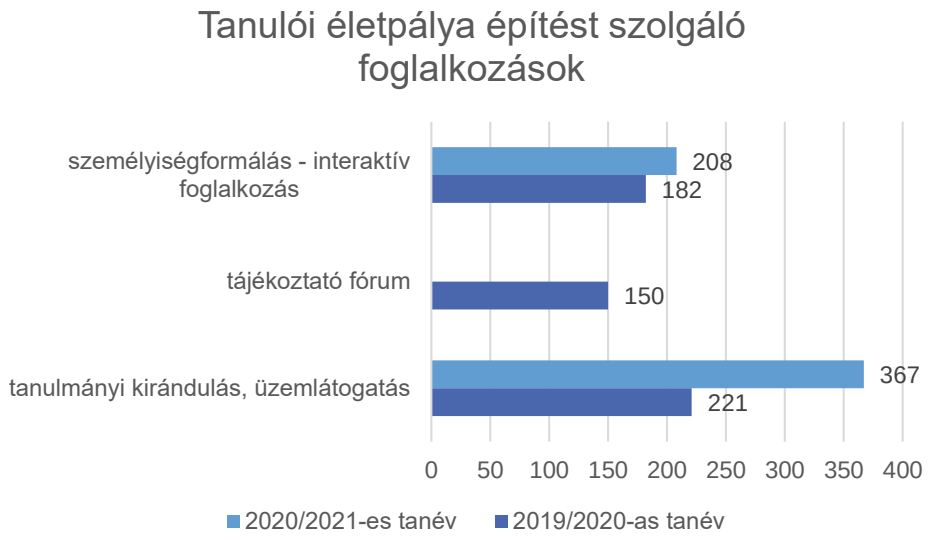

Forrás: Saját szerkesztés

Szabadidős programok között megtalálhatóak voltak a kulturális és a sportesemények is. A diákok 4 színházi előadásra jutottak el, a sportversenyek 12 iskola aktív részvételével zajlottak. A projekt időszak alatt 3 alkalommal került sor kollégiumi kirándulásra, 1 alkalommal kollégiumi főzőversenyre.

7. ábra: Szabadidős programok száma

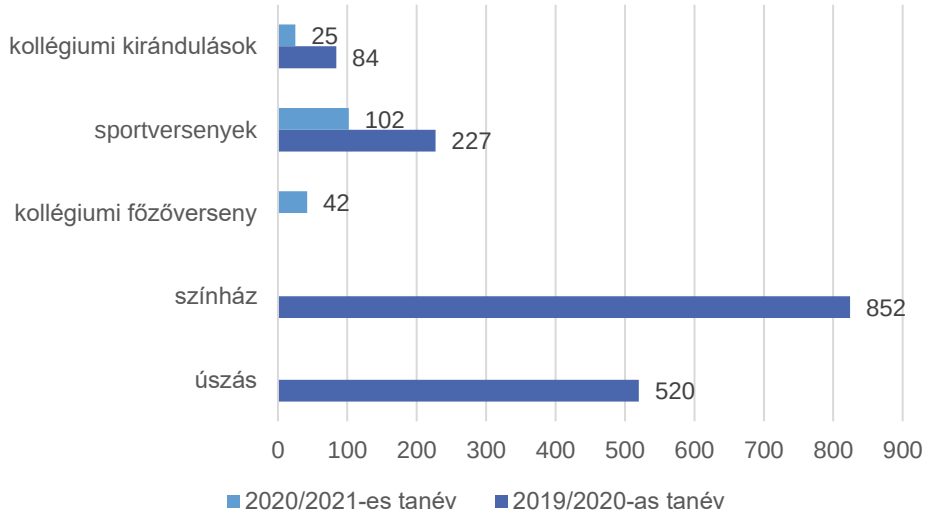

Forrás: Saját szerkesztés

A megvalósult programok magas száma biztosította a tanulók lemorzsolódásához hozzájáruló tényezők hatásának csökkentését, minimalizálását a Cselekvési tervben és az Intézkedési tervekben kijelöltek szerint.

5.2.4. Diákok önértékelési felmérésének eredménye

A program végén 269 diák töltött ki elégedettségi kérdőívet. A kérdőíven 14 kérdésre kellett válaszolniuk, az elemzéseket az ábrák szemléltetik. A programokat a megkérdezettek 81%-a eredményesnek találta.

8. ábra: A programok eredményességének tanulói értékelése

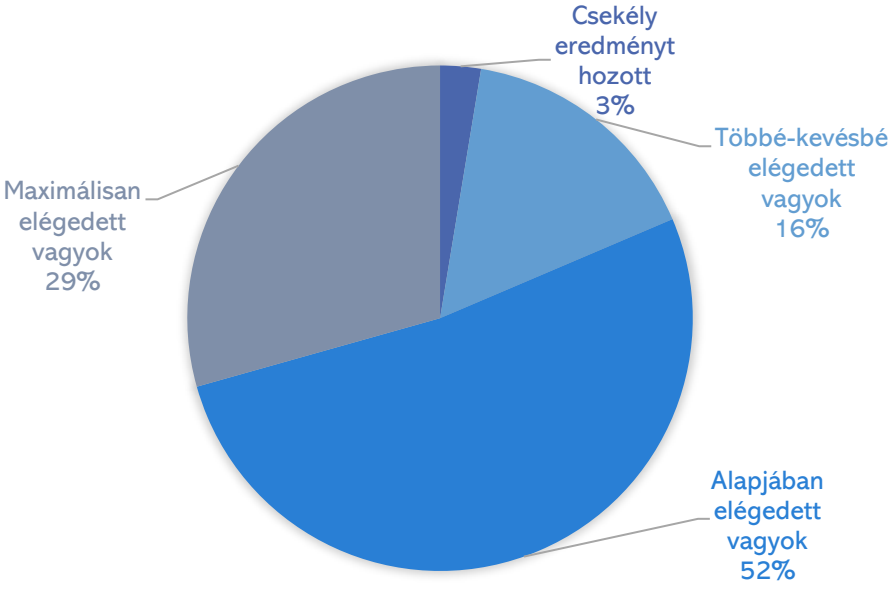

Forrás: Saját szerkesztés

A megkérdezettek 92%-a szívesen vett rész a programokban. Ők a **diáktársaiknak is ajánlották** a programokat. Azok, akik nem vettek részt szívesen a programokban, indokaik között többször szerepelt az, hogy nem érdekelte őket a lehetőség, vagy jó tanulók, nem áll szándékukban elhagyni az iskolát. Akik szívesen vettek részt a programokban, úgy nyilatkoztak, hogy azok **izgalmasak, szórakoztatóak és érdekesek** voltak. Többen kiemelték, hogy a **tanulócsoportot vezetők sokat segítettek nekik a tanulmányaikban, a sikeres évzárásban, a fejlődésben és a magánjellegű problémák megoldásában** is. A tanulók külön kiemelték a válaszaikban, hogy **probléma esetén volt kihez (tanulócsoportot vezető pedagógushoz) fordulniuk és ez pozitívan hatott a mindennapjaikra, ezáltal az egész projektre**.

9. ábra: Kompetenciamérések hatékonysága a tanulók megítélése szerint

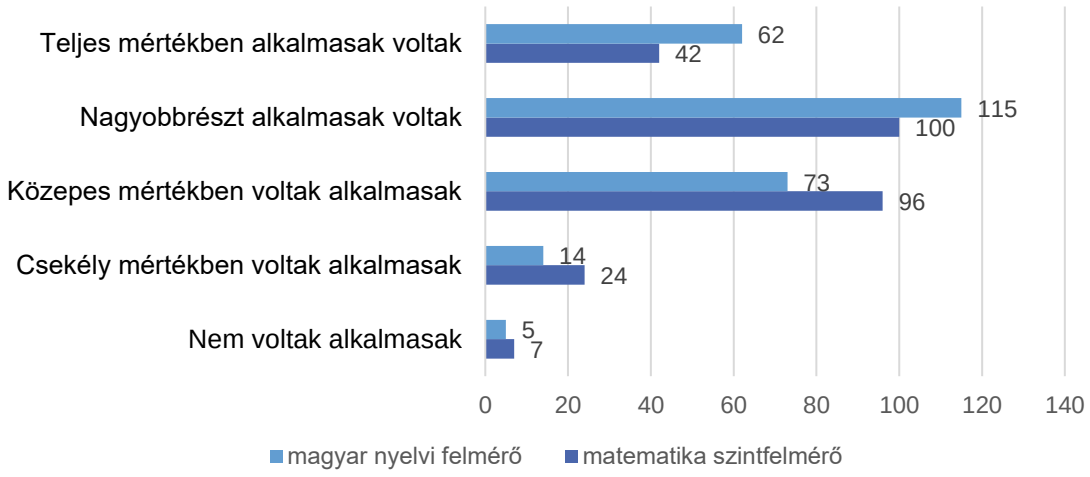

Forrás: Saját szerkesztés

A matematika és a magyar nyelvi tudásuk szintjét egy felmérő alapján térképezték fel. Arra a kérdésre, hogy a felmérők mennyire voltak hatékonyak a tudásszint megállapítására, a fenti megoszlásban válaszoltak a résztvevők.

A résztvevőknek találkozniuk kellett a tanulócsoportot vezetőkkel. A résztvevők 83%-a egy-két hetente találkozott személyesen a tanulócsoportot vezető pedagógussal. Csupán 13% nyilatkozta azt, hogy havonta, kéthavonta találkoztak. 9 diák azt jelölte be, hogy nem találkozott a tanárral. Soronként megvizsgálva ennek a kilenc tanulónak a többi kérdésre adott válaszát, kijelenthetjük, hogy figyelmetlen jelölésről lehetett szó, mert mindannyian szívesen részt vettek a programokban és tanáraik segítőkészségére is hivatkoztak.

10. ábra: A tanár-diák találkozások gyakorisága tanulói értékelés szerint

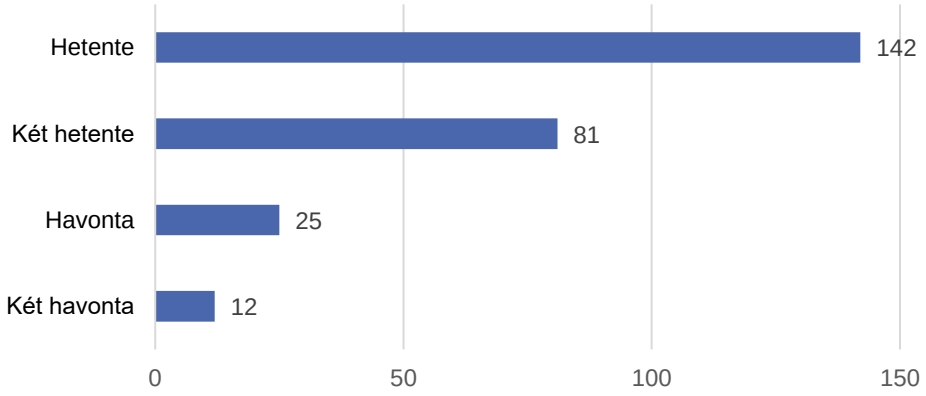

Forrás: Saját szerkesztés

A tanulócsoportot vezetők segítségnyújtási formájára is rákérdezett a kérdőív. Több válasz is jelölhető volt. Legtöbben a tanulócsoportot vezetőkkel történő személyes találkozáskor kaptak segítséget, majd az online tananyag biztosítása segítségével tudták tanulmányaikat sikeresen folytatni. A résztvevők harmada az egyéni korrepetálást is és a kiscsoportos korrepetálást is megjelölte, mint támogatást. A kapott segítséget 1-5-ig terjedő skálán kellett osztályozniuk a diákoknak. A segítség átlagosan 4,33 pontszámot kapott.

11. ábra: A tanulócsoportvezetők segítségnyújtásának módjai a tanulók nyilatkozatai szerint

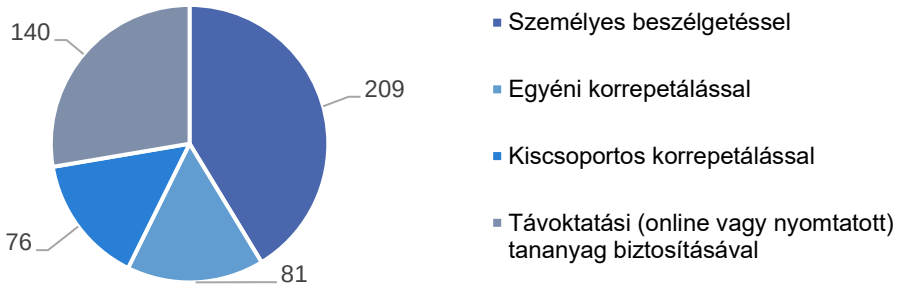

Forrás: Saját szerkesztés

Utolsó kérdésben a programot javító, a hatékonyságát növelő javaslatokat kért a kérdőív, melyet szabad fogalmazásban kellett megírniuk a diákoknak. Többségük elégedett volt a program felépítésével, javaslattal nem éltek. **Kiemelték, hogy szívesen fogadnák a kiscsoportos korrepetálás folytatását, a tanulócsoportot vezetőkkel való személyes konzultáció lehetőségét, örülnének további kulturális, színházi és sportfoglalkozásoknak, közösségi programnak.**

5.2.5. Munkacsoport vezetői interjúk alapján mért eredményesség

A benchmarking elemzés során mind a 6 munkacsoport vezetővel interjú készült, a Benchmarking munkacsoport tagjaival előre egyeztetett és meghatározott kérdések alapján. A kérdések és egyes kérdések esetében a releváns válaszok, végezetül az azok alapján tett megállapítások az alábbiakban kerülnek összefoglalásra.

A lemorzsolódás csökkentése érdekében a munkacsoportokban végzett tevékenységek, intézkedések bemutatása

Drogprevenciós, egészségmegőrző, mentálhigiénés, szexuális felvilágosító munkacsoport válaszai

Vállalt tevékenységek:

- **Prevenciós foglakozások** a bevont évfolyam számára. A foglalkozások célja az önismeret, személyiségfejlesztés mellett a védő tényezők erősítése, a közösségépítés, valamint szükség esetén a rászoruló tanuló segítő intézménybe való delegálása.
- **Egészségnapok** szervezése az intézményekben: Minden közösségi program prevenciós jellegű, ezáltal hozzájárul a közösség megtartó erejének növeléséhez, tehát a lemorzsolódás csökkentéséhez. Mindemellett a tanulóközösségek teljes számban előadásokon, csoportfoglalkozásokon, interaktív órákon vehetnek részt. A programokon a megyében, az adott településen egészségfejlesztéssel, megelőzéssel foglalkozó szervezetek vesznek részt. A cél a diákok hiteles információhoz juttatása mellett, az iskola kapcsolati hálójának növelése. Ahol pedig nem volt még ilyen program, ott a cél, hogy hagyomány legyen belőle.
- **Érzékenyítő előadások** tartása pedagógusoknak. Az előadások célja a hiteles információátadás, valamint a témákra való figyelemfelhívás, érzékenyítés. Előadásokat a gyermekvédelmi rendszerről, az iskolai agresszió jelenségéről és a függőségekről tartottak.
- **Egészségnevelési vetélkedő**: A többfordulós vetélkedő célja, hogy játékos formában tanuljanak a diákok, illetve hogy megismerkedjenek olyan weboldalakkal, ahol hiteles információkat találhatnak a prevenció, szexuális nevelés, függőségek, iskolai bántalmazás, egészségfejlesztés témakörében.

Esélyegyenlőségi, roma mentori munkacsoport válaszai

A befogadó, toleráns iskolai légkör érdekében érzékenyítő foglalkozások, esélyegyenlőségi napok tartása. Ehhez együttműködő partnerek bevonása történt.

Mérés-értékelés munkacsoport válaszai

A munkacsoport a tanulócsoportban résztvevő diákok szociális helyzetét, matematika és szövegértés, valamint digitális kompetenciáját mérte. Ennek eredményeit a munkacsoport a csoportvezetők rendelkezésére bocsátotta. A mért értékek figyelembe vételével lehetett tervezni a diákok segítését, fejlesztését.

Oktatás módszertan munkacsoport válaszai

Tanulócsoportok megalakítása; a tanulócsoportot vezetők számára kézikönyv és módszertani jó gyakorlatok gyűjteményének elkészítése; Beszámoló, tanúsítvány és dokumentációs sablonok elkészítése; Belső továbbképzés keretében bemutató órák szervezése és lebonyolítása (élménypedagógia és érzékenyítés témában); Személyes tudásmegosztás; Nyitott műhelyek bemutatása és népszerűsítése; a tanulócsoportot vezetők számára folyamatos iránymutatással módszertani segítségnyújtás; Tananyagfejlesztés.

Szabadidő szervező munkacsoport válaszai

A szabadidős tevékenységek tervezésében, szervezésében, vezetésében az alábbi fő feladatokat határozták meg:

- A különböző foglalkoztatások a tanulók pihenésének, regenerálódásának érdekében, a jó kedélyállapot és hangulat, az otthonosság, a kiegyensúlyozottság megteremtése, a mentálhigiéné gondozása.
- A változatos szabadidős tevékenységek különböző lehetőségeinek, módjának, technikáinak elsajátíttatása, sokoldalú, elmélyült tevékenykedtetés.

Tanulói életpálya építést szolgáló intézkedések munkacsoport válaszai

- Tanulmányi kirándulások szervezésében való közreműködés.
- Üzemlátogatások szervezése, lebonyolítása.
- Pályaválasztási nyílt napokon való közreműködés.
- Szakmák Éjszakáján való közreműködés.
- Kiadvány szerkesztésében való közreműködés (a Baranya Megyei SZC szakmaszerkezetének bemutatása, tanulói életút lehetőségek bemutatása).
- Elhelyezkedést segítő cég munkatársaival kapcsolattartás, iskolákban előadás szervezése.
- Ifjúsági előadás szervezése, lebonyolítás segítése.
- Mobiltelefonos applikáció készítésében való közreműködés (pályaválasztási applikáció).

Megállapítások, eredmények a munkacsoportok tevékenységei, intézkedései terén

A szakmai munkacsoportok vállalásaiból kitűnik, hogy a projekt céljainak elérését széles spektrumú tevékenységek biztosításával kívánták megvalósítani.

A vállalások egy része a diákokra, másik része a diákokat támogató és oktató pedagógusokra, illetve munkájukra irányulnak.

Az SZC a tevékenységek jelentős részét megfelelő szakértelemmel bíró külső partnerek bevonásával valósította meg, mellyel a hitelességet kívánta erősíteni.

Mely területen, területeken tudtak elérni pozitív eredményt, változást a munkacsoport kitűzött céljai közül?

Megállapítások eredményesség terén

Minden munkacsoport vezető tudott a saját területéről, a saját munkacsoportja által elvégzett feladatok alapján pozitív eredményt, eredményeket és/vagy pozitív változást bemutatni.

A munkacsoportok a vállalt feladataikat a projekt elvárásai szerint, annak mentén végezték. Ezáltal biztosítva a munkatervben, intézkedési tervekben és a projekt szintű Cselekvési tervben rögzített célok elérését.

Megítélésük szerint a pályázatban megvalósuló programok mennyire támogatták, támogatják a lemorzsolódás csökkentését?

Megállapítások a lemorzsolódás csökkentésének eredményessége terén

A válaszokból kitűnik, hogy az első négy programterület egyértelműen segíti a lemorzsolódás csökkenését. A munkacsoport vezetők ezen programok eredményessége kapcsán a két legerősebb válaszlehetőséget jelölték meg (a pozitív irányba befolyásolta és a tökéletesen illeszkednek és támogatják a pályázat célkitűzéseit).

A pályaorientációs tevékenység megvalósítását és eredményességének megítélésétét jelentősen hátráltatta a projektidőszakkal egyidőben zajló átalakulásokból adódó bizonytalanság (szakképzési rendszer törvényi és rendeleti módosításai).

A pályaorientáció és az életpálya tervezés fontossága az elmúlt évtizedben teljesen jogosan felerősödött. Ugyanakkor még mindig csak kialakulóban van ennek a hivatásnak a szakmai kódexe és modern eszközeinek kialakítása, valamint a szakmán belüli adaptálása. Leszámítva a pályaorientációs applikáció készítését, vagy a nyitott műhelyek kialakítását a program elsősorban klasszikus pályaorientációt támogató eszközökkel operált, összhangban a pályázati felhívás nyújtotta lehetőségekkel. A későbbiekben mindenképpen nagyobb hangsúlyt kell fektetni a diákok és a tanulók életkorán, személyiségén, kompetenciáin, érdeklődésén, valamint a munkaerőpiaci igényeken nyugvó modern pályaorientációs folyamatok, szolgáltatások és támogatások megalkotására és biztosítására. Ebben a Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara pályaorientációs szakembereinek tudását, tapasztalatát és kapcsolatrendszerét is igénybe vehetik a pedagógusok, illetve az intézményrendszer.

Vett részt érzékenyítő tantestületi megbeszélésen, megbeszéléseken, és ha igen, milyennek értékeli azokat (Interjú 4. kérdés), továbbá tapasztalt-e bármi pozitív változást önmagán, illetve a diákokkal kapcsolatos munkájában az érzékenyítő megbeszélések alapján (Interjú 4.1. kérdés)?

Megállapítások a tantestületi érzékenyítő előadások eredményességének terén

Minden válaszadó egyértelműen pozitívnak értékeli ezeket az alkalmakat ismeretszerzés, témákban, helyzetekben való elmélyedés, valamint a tanár-diák interakció javítása miatt. A válaszokból egyértelműen megállapítható, hogy egy-egy sokrétű, több témával foglalkozó előadás esetében minden résztvevő megtalálja a számára napi szinten nehézséget okozó szituációk kezelésére vonatkozó iránymutatást.

Vezettek-e be valamilyen jó gyakorlatot, alkalmaznak-e valamilyen modern módszert, eszközt, melyekkel eredményeket értek el a munkacsoportban?

Megállapítások a tevékenységek eredményeként kialakult jógyakorlatok bevezetése terén

A munkacsoport vezetők az együttműködést, a tudás és tapasztalat megosztást, valamint az ezeket megkönnyítő informatikai megoldásokat jegyezték meg, mint alkalmazott, bevezetett új gyakorlatokat, módszereket, melyek a csoportmunka hatékonyságát leginkább támogatják.

Ezen felül programmegvalósítás, adatok nyomon követése (korai előrejelző rendszer működtetése) a későbbiekben is a projektben kialakult hatékony módszereknek megfelelően fog működni.

A munkacsoportja munkája hogyan illeszkedik az iskolája munkafolyamataiba?

Megállapítások a projekt tevékenységeinek iskolai munkafolyamatba illesztésének eredményessége terén

A munkacsoportokban végzett munka teljes mértékben illeszkedett az iskolai munkafolyamatokba, valamint támogatta is azokat.

Értékelje a munkacsoportja munkáját, határozza meg a továbbfejlesztendő területeket!

Megállapítások a munkacsoportok tevékenységének fejlesztése területén

Néhány meghatározott fejlesztendő területtől eltekintve (együttműködés a munkacsoport tagok között, mivel a tagok különböző intézményekben dolgoznak) a munkacsoport vezetők a projekt szerint vállalt munkafolyamataik működését és működtetését, valamint az azokkal elért eredményeket pozitívan értékelték.

Van-e valamilyen tapasztalata az ESFL bevezetésével és működésével kapcsolatban?

Megállapítások az ESFL bevezetésével és működésével kapcsolatos hatékonyság terén

Az ESFL mutatószámai és jelzőrendszere, valamint a kinyerhető és statisztikai szempontból is feldolgozható adatok segítik a pedagógusok munkáját a diákok előmenetelének követésében, valamint a veszélyeztetett tanulók lemorzsolódásának megelőzésében.

Van-e valamilyen tapasztalata a HÍD programokkal kapcsolatban?

Megállapítások a HÍD programmal kapcsolatban

A HÍD programot 2020 szeptemberétől a „Dobbantó” program váltotta fel. Nagyon jó, hogy pozitív tapasztalatokat olvashattunk a két válaszadótól, de országos szinten a program sajnos nem volt sikeres. „A szakképzési HÍD programban nagy a lemorzsolódás, a diákok kevesebb, mint 20%-a szerez szakmai képesítést. Ennek elsősorban az az oka, hogy a programban azok között a klasszikus – frontális oktatásra épülő – keretek között zajlik a képzés, amiben a lemorzsolódással veszélyeztetett diákok sikertelenek voltak, amiben nem találtak sikerélményt.” Szakképzés 4.0., ITM 2019. 72. old.

Milyen tapasztalata, véleménye, javaslata van a Robotika műhely kihasználtsága, működése, eredményei tekintetében?

Megállapítások a Robotika műhely eredményessége terén

A válaszokból kiderül, hogy a Robotika műhely kihasználtságáról, működéséről, eredményeiről még nincsenek objektív adatok, információk. A szubjektív megítélés azonban a tanulmány korábbi részében leírásra került (pozitív megítélés, optimális kihasználtság).

Milyen tapasztalata, véleménye, javaslata van a Digitális Közösségi Alkotóműhely működésével kapcsolatban a tanulók toborzása, megtartása, oktatása, szemléletformálása terén?

Megállapítások a DKA nyitott műhely eredményessége terén

A munkacsoport vezetők részéről egyértelmű a pozitív megítélés, a lemorzsolódás csökkentésére pozitív hatással van, ahogy a tanulmány korábbi részében leírásra került (pozitív megítélés, optimális kihasználtság).

5.2.6. Módszertani jógyakorlatok, nyitott műhelyek működésének eredményessége

A benchmarking elvégzésének útmutatójaként a „Módszertani jó gyakorlatok" elnevezésű kiadványt vettük alapul. Egyeztetve a benchmarking munkacsoport tagjaival kiindulópontként tekintettünk azokra a módszertani ajánlásokra, melyeket ez a dokumentum tartalmaz. A kérdőívek (és kérdéseik), melyeket a projektben kulcsszerepet játszó, a pedagógiai továbbképzéseken is részt vevő pedagógusok töltöttek ki, a továbbképzéseik anyagain túl ezen módszertani kiadvány ajánlásain alapultak.

A kiadvány 6 fejezetből áll, csoportosítva módszereket, eszközöket a tanítás és a tanulás támogatására, melyek a következők:

1. **Konkrét tanítási módszertani ajánlások** (projektmódszer, differenciálás, visszacsatolás, vita, szemléltetés, kooperatív oktatási módszerek, szimuláció, a szerepjáték és a játék)

2. **Tanulási technikák** (módszerek: improve, tandem, brainstorming, problémaközpontú csoportmunka, projektoktatás, játék)

3. **Elektronikus felületek használata az oktatásban** (weblap, Moodle keretrendszer, Edmodo, Redmenta)

4. **Nem tantárgyspecifikus oldalak, alkalmazások** (szókereső generátor, learningapps, bingó készítő, Kahoot)

5. **Több tantárgyhoz is használható alkalmazások, portálok** (Zanza Tv, Sulinet Digitális Tudásbázis, Digitális témahét 2018, interaktív tananyagok tantárgyanként, fejlesztő feladatok, Pinterest, Pethőné Nagy Csilla: Módszertani kézikönyv szakközépiskolák számára)

6. **Módszertani oldalak, linkek tantárgyanként** (matematika, pályaorientáció, szakmai alapozó, tanulók felmérését segítő, természetismeret, fizika, földrajz, informatika, villamos mérés, munkavédelem, egészségvédelem, történelem, állampolgári ismeretek, társadalmi ismeretek, idegen nyelvek, magyar nyelv és irodalom, művészetek, ajánló bibliográfia)

A „Módszertani jó gyakorlatok" kiadványt valamennyi megkérdezett pedagógus a projekt olyan eredményének tekinti, mely a későbbiekben is egyértelműen hasznosítható.

A projekt keretében két nyitott műhely került létrehozásra, a Robotika műhely és a Digitális Közösségi Alkotóműhely (DKA).

A projektmegvalósítás részeként módszertani ajánlás készült a Robotika és a DKA nyitott műhelyekhez, különböző funkciók ellátására, melyek az alábbiak:

- **Pályaválasztással kapcsolatos feladatok** (általános iskolások számára: nyílt napok, Szakmák éjszakáján programok, valamint robot programozó szakkör),
- **Életpálya módosítással kapcsolatos feladatok** (életpálya módosítást segítő programok biztosítása, SZC-n belüli pályaorientációs programok, feladatok biztosítása),
- **Szakmai együttműködések kialakítása** (műhelylátogatások szervezése pedagógusoknak, együttműködés a PTE MIK-kel, a PBKIK pályaorientációs csapatával, külső szakemberek bevonása, pályaalkalmassági vizsgálatok lebonyolítása),
- **A nyitott Műhely rendszerének beépülése az SZC oktatási rendszerébe** (tantárgyak tanmenetébe beépíteni a műhelyek adta lehetőségeket).

A 2020 tavaszán bekövetkezett járványügyi helyzet miatt a Robotika Műhely és a Digitális Közösségi Alkotóműhely beindításának, kihasználtságának, működésének és eredményességének vizsgálatára közvetlenül nem volt lehetőségünk. 2020. március 24-én látogattunk volna el először személyesen a műhelyekbe, de erre a március 16-án bevezetett rendkívüli intézkedések miatt nem kerülhetett sor. A műhelyek működéséről közvetetten a munkacsoport vezetőktől, illetve a projekt felelőseitől származó szóbeli információk állnak csak a rendelkezésünkre, melyek azonban csak szubjektív vélemények. E két műhellyel kapcsolatban objektív információgyűjtésre, közvetlen tapasztalatszerzésre, a kihasználtságuk és eredményességük vizsgálatára, valamint szerepükre a lemorzsolódás csökkentésében, illetve a pályaorientációban, nem kerülhetett sor.

A szubjektív vélemények alapján **megállapíthatjuk**, hogy **a nyitott műhelyek eredményessége az alábbiak szerint foglalható össze**:

- a nyitott műhelyek kihasználtsága (a járványhelyzeti korlátozásokat figyelembe véve) a bevezetési, népszerűsítési szakaszban optimális,
- a diákok a modern technológiát örömmel fogadták, a foglalkozások hozzájárulnak a szakmák iránti elköteleződés erősítéséhez, javítják a tanulási és iskolába járási motivációt,
- újszerű szakmai tudásra tehetnek szert a tanulók,
- a pedagógusok számára biztosított belső képzések és bemutató órák megvalósultak, a pedagógusok a műhelyek iránti érdeklődést felkeltik a tanórákon átadott saját tapasztalat megosztásával.

5.2.7. Kompetencia alapú képzésre fejlesztett tananyag

A projekt keretében a kompetencia alapú képzésekre fejlesztett tananyag 2020-ban készült el **kilenc** szakértő **közreműködésével egy 112 oldalas módszertár kilenc fejezettel.** A fejezetek és szakmai tartalmuk bemutatása:

1. Konkrét tanításmódszertani ajánlások: Projektmódszer, Differenciálás, A visszacsatolás, a tanulók tevékenységének értékelése, Vita, Szemléltetés, A kooperatív oktatási módszerek, A szimuláció, a szerepjáték és a játék)

2. Tanulási technikák: Az „Improve" módszer (alkalmazott tantárgy: matematika, fizika, informatika), Tandem módszer (alkalmazott tantárgy: irodalom, nyelvtan, történelem, idegen nyelv, reál tárgyak), Brainstorming – ötletbörze módszere (alkalmazott tantárgy: irodalom, nyelvtan, történelem), A problémaközpontú csoportmunka, Projektoktatás módszer (alkalmazott tantárgy: humán tárgyak idegen nyelv), A játék (alkalmazott tantárgy: irodalom, nyelvtan, történelem, idegen nyelv, reál tárgyak)

3. Elektronikus felületek használata az oktatásban: Weblap, Moodle keretrendszer, Edmodo, Redmenta

4. Nem tantárgyspecifikus oldalak, alkalmazások: Szókereső generátor (online, nyomtatható), Learningapps, Bingo készítő (nyomtatható), Kahoot!, WordWall3

5. Több tantárgyhoz is használható alkalmazások, portálok: ZANZA TV, Sulinet Digitális Tudásbázis, Digitális Témahét 2018, Interaktív tananyagok tantárgyanként, fejlesztő feladatok, Pinterest, Pethőné Nagy Csilla: Módszertani kézikönyv szakközépiskolák számára

6. Módszertani oldalak, linkek tantárgyanként: Matematika, Pályaorientáció, szakmai alapozó, Tanulók felméréséhez, Természetismeret, Fizika, Földrajz, Informatika, Villamos mérés, Munkavédelem, egészségvédelem, Történelem, állampolgári ismeretek, társadalmi ismeretek, Idegen nyelvek, Magyar nyelv és irodalom, Művészetek

7. Jó gyakorlatok megvalósítása: kipróbált módszerek, minta óratervek, tanmenetek: Gamifikáció, LEGO Robot az oktatásban, Óratervek a Nyitott Robot Labor számára, Érzékenyítés - Szakképzési HÍD program - szakmai gyakorlat, Óraterv érzékenyítő szakmai gyakorlathoz, Digitális Közösségi Alkotóműhely,

8. Digitális kultúra tanmenet

9. KRÉTÁBA feltölthető tanmenet orientációs osztály részére

A módszertani összeállítás az Európai Unió által meghatározott, nyolc különböző területet is magában foglaló kulcskompetenciára épít, melyek kialakítása a tanulókban az iskolai évek alatt, kell, hogy megtörténjen. A szerzők a dokumentum összeállításakor figyelembe vették a hazai és nemzetközi elvárásokat is a szakképzés megújításával, megreformálásával kapcsolatban. A modern szakképzés legfontosabb feladata, hogy rugalmas, alkalmazkodó, a munkaerőpiac elvárásainak leginkább megfelelő szakemberek hagyják el a végzést követően az iskolapadot. A megváltozott igények, a tanulók motivációinak megváltozása - sok esetben alacsony szintje -, a **pedagógusoktól új módszerek alkalmazását kívánják meg**, melyhez nagy segítség és lehetőség a **digitalizáció és az IKT eszközök** által biztosított **új platformok és alkalmazások** használata. A módszertani segédlet a modern módszerek és eszközök bemutatásán túl szakirodalmi információt és hivatkozásokat is biztosít a pedagógusok számára.

Tananyagok alkalmazását célzó képzések valósultak meg, figyelve arra, hogy minden iskolából érkezzenek pedagógusok, akik multiplikátorként tovább tudják adni az ismereteket. A **képzéseket 6 témában** szervezték meg. A képzéseket a módszertani fejlesztők tartották. **A projektelemen 151 fő vett részt és mindenki tanúsítványt kapott az ismeretek elsajátításáról.** A kifejlesztett tananyagot és módszertani útmutatót elektronikus formában minden iskola megkapta felhasználásra.

5.2.8. Pedagógusképzések eredményességének elemzése

5.2.8.1. Megvalósított pedagógus továbbképzések

A Támogatási Szerződésben 122 fő pedagógus szerepel, mint a projekt keretében képzésen résztvevők számára vonatkozó vállalt célérték. Az igazoltan teljesített továbbképzések Centrumszintű teljesítése megtörtént. A pedagógus akkreditált képzések 2019.08.23.-án lezárultak, tanúsítványt szerzett 123 fő, ezzel az indikátor teljesült. Szerződés módosításban szerepel 15 fő képzése, „Az új típusú érintőképernyős és a hagyományos interaktív tábla gyakorlatközpontú bemutatása a hozzá kapcsolódó módszertani lehetőségek felvázolása". A képzés lezárását követő indikátor: 138 fő + 6 fő (DKA, GEOMATECH, LEGO robot: képzésenként 2 fő) = 144 fő. Ezen kívül a Baranya Megyei Szakképzési Centrum multiplikátor képzést is szervezett.

Belső képzésekre képzési programokat dolgozott ki az oktatás módszertani munkacsoport az alábbi témakörökben:

- LEGO robot az oktatásban (6 óra)
- A gamifikáció (játékosítás) alkalmazási lehetőségei elektronika órán (6 óra)
- A DKA felhasználási lehetőségei az oktatásban (6 óra)
- Érzékenyítés – Szakmai gyakorlati foglalkozások Szakképzési Hídprogramban tanuló diákokkal (6 óra)
- Tehetséggondozás (6 óra)
- A WordWall3 használata (6 óra)

A pedagógusoknak szóló továbbképzéseken összesen 295 pedagógus vett részt.

5.2.8.2. Kérdőíves felmérés eredményei

A kérdőíves felmérés **célcsoportja a szakmai képzésben és közismereti oktatásban, valamint a projektben meghatározott szakmai továbbképzésekben résztvevő pedagógusok** voltak. A kérdőív kérdéseire **elektronikus kitöltéssel** a 129 főből **110 fő válaszolt**. Az alábbiakban az egyes kérdéseket, az azokra beérkezett válaszok összesítéseit és azok alapján a megállapításainkat közöljük.

A beérkezett válaszok alapján megállapítható, hogy a **válaszadók 65 %-a nő, 35 %-a férfi**. Általánosságban országos és nemzetközi adatok alapján is kijelenthető, hogy a tanári pályán a nemek közötti arány a nők javára eltolódott. Az országos arány Magyarországon 2019-ben 75%-25% a nők javára. (Education at a Glance, OECD, 2019). Véleményünk szerint **eredményesebbek lehetnének a lemorzsolódás csökkentése érdekében végzett erőfeszítések, ha több férfi pedagógus lenne az intézményekben (a projektnek erre nincs hatása)**. Ahogy a kérdőívek válaszaiból is kiderül az iskola és a pedagógusok sok esetben a HHH-s diákok otthonát és családi hátterét is pótolják. Lehet, hogy a női pedagógusok nagyobb érzelmi intelligenciával, EQ-val rendelkeznek és emiatt fontos a magas létszámuk a célcsoport oktatásában, ugyanakkor a szigor, a sok esetben hiányzó, vagy nem megfelelő apa-modell tekintetében viszont nagy szükség volna magasabb létszámban férfi pedagógusokra.

Nem csak szociális téren fontos a megfelelő példakép, modell állítás a diákok számára. A szakképzésben tanulók esetében fontos, hogy megfelelő pályaismerettel is rendelkezzenek, valamint hiteles, elismert és sikeres szakemberek által ismerjék meg az egyes szakmai életutakat és a szakmákon belül felépíthető és fejleszthető életpályákat. Ebben kiemelt szerepük van a pedagógusokkal együttműködő szakoktatóknak, illetve a duális képzőhelyeken oktató gyakorlati oktatóknak.

A válaszadók több, mint egyharmada a **pályája végén, nyugdíj előtt áll**, tele szakmai tapasztalattal, tudással, tekintéllyel, azonban az életkoruk miatt rövid időn belül már nem fognak pedagógus munkakört betölteni. Egy 2018-as OECD felmérés azt az eredményt hozta ki, hogy Magyarországon 47,6 év volt a pedagógusok átlagéletkora. A Magyar Tudományos Akadémia (MTA) „A közoktatás indikátorrendszere 2019." elnevezésű tanulmánya arra világított rá, hogy 2008 és 2018 között átlagosan egyre idősödik a pedagógus társadalom. Az 50-59 éves tanárok aránya jelentősen, 27-ről 35 százalékra nőtt, a 60 évesnél idősebb pedagógusoké pedig 2-ről 9 százalékra. A 30 évesnél fiatalabb tanárok aránya viszont nagymértékben csökkent, 9-ről 6 százalékra. Jelentősen csökkent továbbá a 30-39 éves korcsoport aránya is a tanárok körében, 27 százalékról 18 százalékra.

A válaszadók 60 %-a a közép korosztályhoz tartozik, míg csak néhány, 6 % a fiatal pedagógusok részaránya. A generációs szakadék nagyon nagy a diákok és a tanárok között. Nem véletlen és majd az egyes kérdéseknél erre a témára vonatkozó adott válaszok kiértékelésekből ki is tűnik, hogy a továbbképzések hatására bár javult a kommunikáció az oktatók és a diákok között, mégis még mindig arra volna a legnagyobb igény, hogy ezen a területen az oktatók tovább fejlődjenek. Tovább rontja a helyzetet, hogy a szakképzésbe egyre inkább csak HHH-s, SNI-s, BTMN-es „problémás családok" „problémás gyerekei" kerülnek be és ez a helyzet is tovább nehezíti a kommunikációt és a felek között felmerülő konfliktusok kezelését. Mindehhez, még a megfelelő mértékű motiváció hiánya is párosul, melynek növelését a diákokban szintén a pedagógusoknak kell különböző módszerekkel, valamint a személyiségükkel, példamutatásukkal elérniük. Ehhez azonban ki kell alakítani egy megfelelő légkört, meg kell találni a megfelelő hangot a diákokkal, ami mindezek miatt nem egyszerű feladat.

Nézzük a legfrissebb adatokat a 2020/2021-es tanévre a különböző középfokú intézménytípusokba felvételt nyert diákok arányáról. Ez alapján a tanulók

- 35,8 százaléka (28 860-an) gimnáziumi,
- 42,1 százaléka (33 971-an) szakgimnáziumi (technikumi),
- 20,3 százaléka (16 409-an) szakközépiskolai (szakképző iskolai),
- 1,4 százaléka (1157-an) szakiskolai,
- 0,4 százaléka (287-an) pedig készségfejlesztő iskolai tanulmányi területre jutott be.

https://eduline.hu/kozoktatas/20200430_kozepiskolai_felveteli, OH.

Az arányok az elmúlt években közel azonos százalékokat mutatnak.

A szakképzési rendszer átalakítása alapján 2020. szeptember elsejétől új intézménytípusok új programjai is segítik a motiválatlan, vagy a szociális hátrányokkal, illetve tanulási hiányosságokkal rendelkező diákok intézményben tartását, illetve szakmához jutását. Az országos mutatók alapján is sikertelen HÍD programot a „Dobbantó" program váltotta fel, illetve a pályaorientációt egy úgynevezett „Orientációs év" bevezetése segít. Annak érdekében, hogy szakmai végzettség nélkül senki se morzsolódhasson le a szakképzésből, a „Műhelyiskolákban" akár fél év alatt rész-szakmához juthatnak a szakképző iskolákban valamilyen oknál fogva szakmát szerezni képtelen tanulók.

A szakképzésben tanító és oktató szakemberek munkaköreihez elvárt végzettségi és képzettségi szinteket a szakképzésről szóló és a nemzeti köznevelésről szóló törvények határozzák meg. **A válaszadók 80 %-a egyetemi/Ma, Msc végzettséggel, 20 %-a főiskolai/Ba, Bsc végzettséggel rendelkezik, tehát megállapítható, hogy magasan képzett és tapasztalt oktatók kerültek bevonásra a programba.**

A kérdőívet kitöltők több mint a fele szakgimnáziumban tanít. A továbbképzési programokba ezek alapján megállapítható, hogy elsősorban a magasan képzett, szakgimnáziumban oktató pedagógusok kerültek bevonásra. Árnyalja azonban egy kicsit a képet, hogy **az oktatók azonos intézményben áttanítanak az alacsonyabb szintű képzésekbe is (szakgimnázium-szakközépiskola, szakközép-szakiskola, szakiskola-HÍD**). Emiatt **kiegyensúlyozottnak mondható a bevont pedagógusok aránya a különböző intézménytípusokban**. A pedagóguslétszámok aránya igazodik a Baranya Megyei Szakképzési Centrum intézményeibe és azon belül is a különböző képzéstípusokba járó diákok létszámarányaihoz is.

12. ábra: Továbbképzések típusa, melyeken a válaszadó az elmúlt 2 évben részt vett

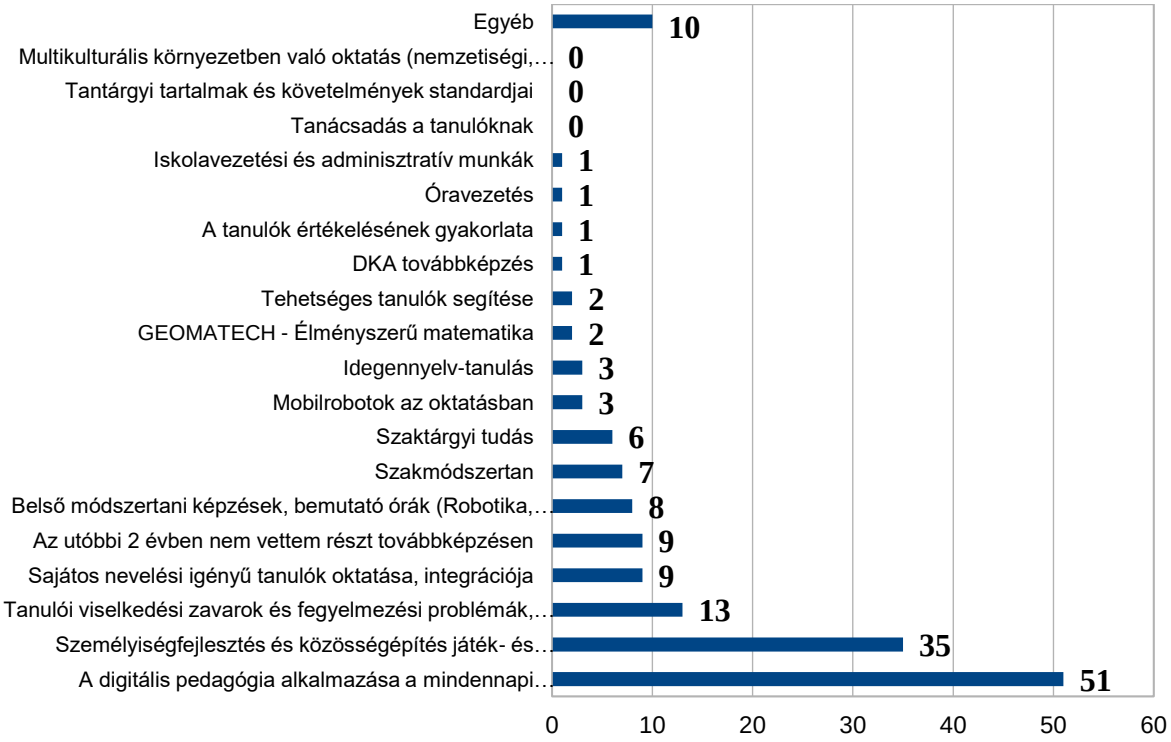

Forrás: Saját szerkesztés

A 110 válaszadó pedagógus összesen 163 db továbbképzésen vett részt a vizsgált időszakban. A pontosabb számmeghatározáshoz az egyéb továbbképzéseknél megjelölt szakirányú továbbképzési szakokkal, mesterszakokkal ez a szám csökkenthető 157 db-ra. Tehát másfél továbbképzés jut egy pedagógusra. „A digitális pedagógia alkalmazása a mindennapi gyakorlatban” továbbképzési lehetőséget választották a legtöbben (53 fő), de népszerű volt a „Személyiségfejlesztés és közösségépítés játék- és élménypedagógiával” továbbképzés is (36 fő).

Három válaszlehetőségre egy jelölés sem érkezett, melyek a következők:

- multikulturális környezetben való oktatás,
- a tanácsadás tanulóknak, illetve
- a tantárgyi tartalmak és követelmények standardjai.

Utóbbit valószínűleg azért nem választották, mert magasan képzett, tapasztalt pedagógusok dolgoznak a pályán, azonban az első két továbbképzés címében és témájában is abszolút illeszkedik a projekthez és annak céljaihoz. Jellemző ezen iskolatípusokban a nehezen képezhető, hátrányos helyzetű és a tanulásban nehézségekkel küszködő, motiválatlan tanulók nagy aránya, akik neveléséhez és oktatásához igencsak szükséges lenne az ezen továbbképzések nyújtotta ismeretanyag.

A pedagógusok közül a legtöbben egyértelműen azt a továbbképzést választották, amelyik a leginkább tudja segíteni, illetve megkönnyíteni a munkájukat. Az internet elterjedésével, valamint az egyre elérhetőbbé váló és egyre könnyebben kezelhető infokommunikációs eszközök és a rajtuk futó szoftverek nem csak, hogy segítik az egyes témák utáni kutatást, a könnyebb információhoz való jutást, valamint annak megosztását, de az alkalmazásukkal a célcsoport, a diákok számára, színes és interaktív foglalkozások szervezhetők. A digitális eszközökkel támogatott pedagógiai módszerek alkalmazása mindezeken túl a diákok tananyagban való haladásának követését és értékelését is egyszerűbbé teszi.

13. ábra: Tanórákon alkalmazott tanulásszervezési módok és eszközök, azok hatékonysága

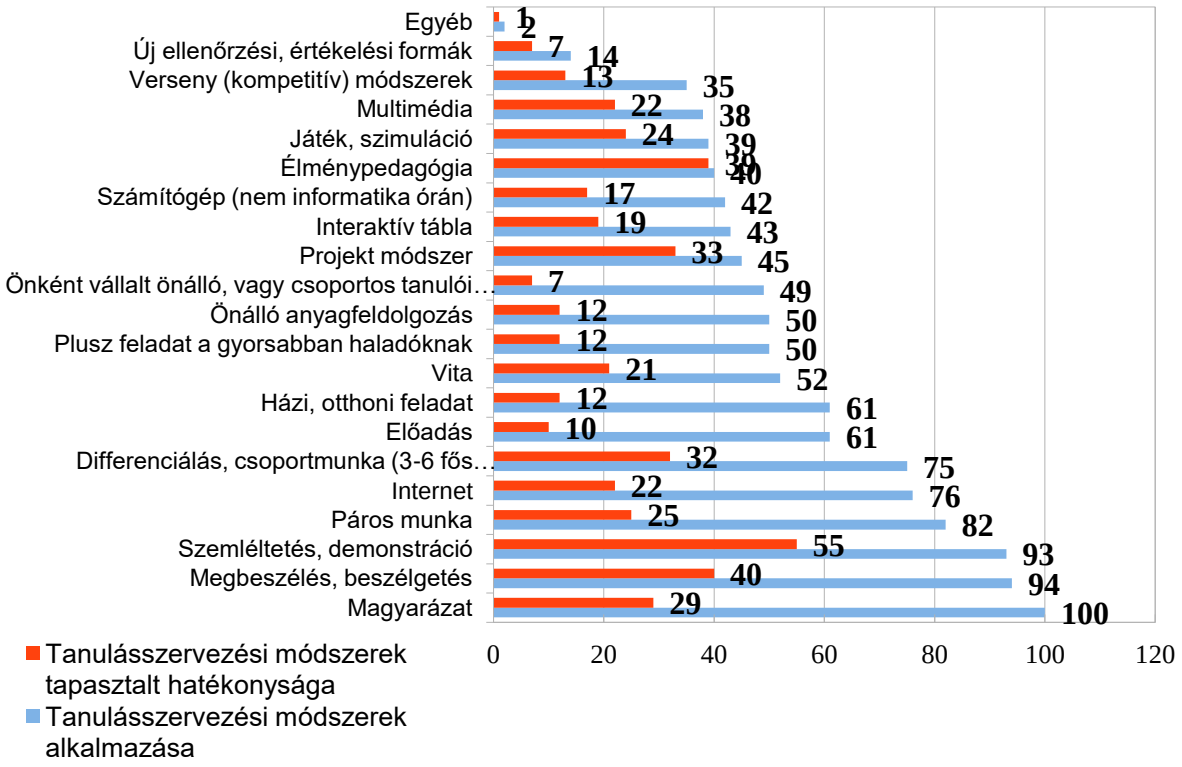

Forrás: Saját szerkesztés

A pedagógusok **valamennyi módszert alkalmazzák, használják a tanórákon** a magyarázattól a különböző, az órákat színesebbé tevő módszerekig bezárólag.

A pedagógusok a tanulók képességbeli különbségeire is figyelemmel vannak, módszereiket azokhoz igazodóan választják meg. A kérdés, hogy mely tanulásszervezési módokat, módszereket alkalmazza leginkább, valamint azok hatékonyságának megítélése tekintetében elmondható, hogy az alkalmazott módszerek hatékonyságát csak körülbelül fele olyan hatékonynak ítélik meg, mint amilyen számban alkalmazzák a válaszadók a választott módszert. **Új módszerek alkalmazása, vagy a jelenlegiek csiszolása eredményezhet nagyobb fokú hatékonyságot.** Szükséges lenne a kérdőív ezen részeinek megismétlése annak érdekében, hogy nagyobb tapasztalattal rendelkezzenek a pedagógusok az új módszerek hatékonyságával, beválásával kapcsolatban, valamint a témákban való mélyebb ismeretszerzést elősegítendő, további továbbképzések szervezése is szükséges lehet.

A legjobb eredményt elért, leghatásosabbnak értékelt módszerek az élménypedagógia és a projektmódszer voltak.

14. ábra: Tanulmányok hatása, további továbbképzés igényének felmérése

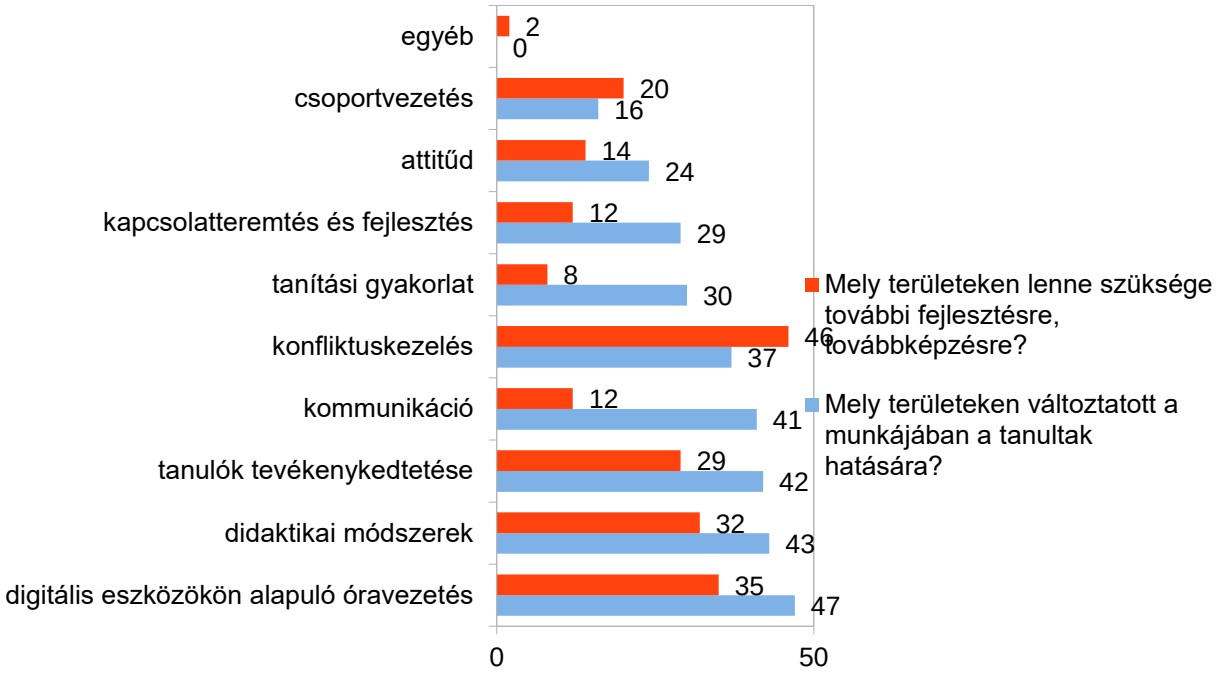

Forrás: Saját szerkesztés

A válaszokból kitűnik, hogy **a továbbképzések hatására jelentős változásokat tapasztaltak a pedagógusok a digitális eszközökön alapuló óravezetés, a kommunikáció, a tanulók órai aktivitásának emelése, a konfliktuskezelés, kapcsolatteremtés módszerek alkalmazása területén**.

A válaszok alapján kijelenthető, hogy még hatékonyabb lehetne a didaktikai módszerek digitális támogatása, amennyiben az iskolák informatikai eszközellátottsága jobb lenne. Informatikai szaktanteremmel szinte minden iskola rendelkezik. Internet hozzáférés azonban az iskolák teljes területén csak azok kétharmadában biztosított. Kevés iskola rendelkezik minden tanteremében interaktív táblával. A válaszadó pedagógusok egyharmada birtokol és használ iskolai laptopot a mindennapi szakmai munkájához. Az iskolák pedagógiai programja ugyanakkor szorgalmazza az IKT eszközök használatát.

A változtatás, változás összefügg a legnagyobb számban igénybe vett továbbképzésekkel, tehát egyértelműen **kijelenthető, hogy a továbbképzések hasznosak voltak**.

A pedagógusok hatékonynak ítélték a digitális és kommunikációs továbbképzéseket és továbbra is fejlesztendő területnek tekintik a konfliktuskezelés, a digitális eszközökön alapuló óravezetés, a didaktikai módszerek, a csoportmunka módszereiben való lehetőségek további erősítését. Ennek oka lehet az is, hogy nem minden pedagógus vett részt ezekben a témákban a továbbképzéseken, de az is lehet, hogy akik részt vettek nagy sikereket, eredményeket értek el ezekkel a módszerekkel, és ezekben még jobban el szeretnének mélyedni.

15. ábra: A képzéseken elsajátított új módszerek alkalmazásával elért eredmények

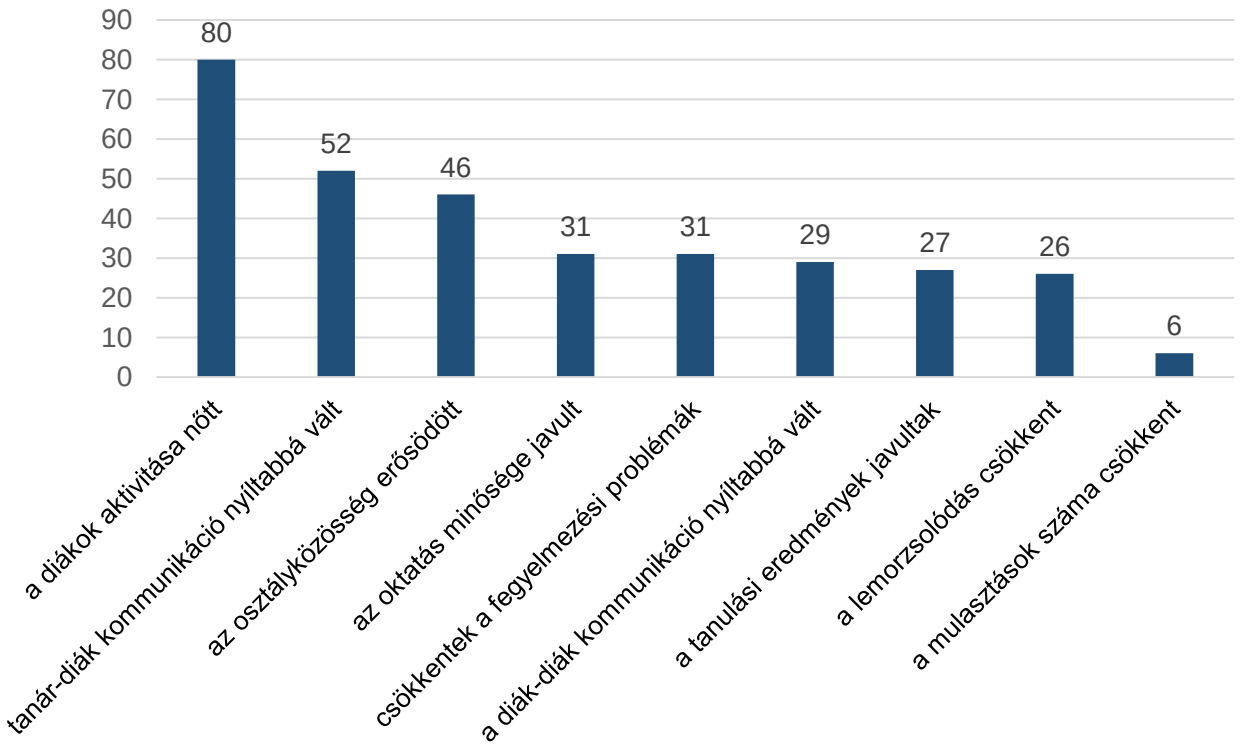

Forrás: Saját szerkesztés

Egyértelműen elmondható a válaszok alapján, hogy **a diákok az új módszerek alkalmazásának hatására nyitottabbá váltak mind az órai munkában, mind a diáktársukkal, mind pedig a pedagógusokkal való kapcsolatukban**. Ezáltal a válaszadók szerint **erősödött az osztályközösség, csökkentek a fegyelmezési problémák, javultak a tanulmányi eredmények, jobban, vagy többet kommunikálnak a diákok egymással, javult az oktatás minősége általánosságban**. A megváltozott osztályközösség, tanár-diák viszony eredményeként, ha kismértékben is, de **csökkent a hiányzások száma és a diákok lemorzsolódása**.

Megállapítható tehát, hogy az új módszerek alkalmazása egyértelműen pozitívan befolyásolta az iskolai légkört, az együttműködést és a kommunikációt, továbbá a pedagógusok elmondása alapján a diákok szívesebben járnak iskolába, mint korábban, valamint az új eszközök nem csak a hangulatra és az iskolai közösségekre voltak pozitív hatással, de a diákok előmenetelére is.

6. A PROJEKT FENNTARTHATÓSÁGA

A Baranya Megyei Szakképzési Centrum a projekt megvalósítás befejezésétől számított 5 évig vállalja a projekt fenntartását a Pályázati Felhívás által megfogalmazottak szerint:

- a projekt keretében létrehozott **szakmai dokumentumok hozzáférhetőségének biztosítása** a Szakképzési Centrum és a fejlesztéssel érintett intézmények honlapjain, továbbá a tematikus aloldalakon,
- a projekt keretében **beszerzett tárgyi eszközök fenntartása**, az intézményeknek átadott eszközök esetében a fenntartás ellenőrzése,
- a **Cselekvési terv kétévenként történő felülvizsgálata és** a felülvizsgált **Cselekvési terv megküldése** a Támogatónak, valamint a GINOP-6.2.2-VEKOP-15-2016-00001 azonosító számú kiemelt projekt Kedvezményezettjének.

A Szakképzési Centrum célja, hogy a projekteredmények fenntarthatóságához szükséges lehetőségek, feltételek feltérképezése mellett a Baranya Megyei Szakképzési Centrum szakképző intézményeinek működésébe bevezethető, eredményként realizálódó jó gyakorlatok a projekt megvalósítását követően is működjenek. A program hatására javasolt fenntartani az alábbiakat:

- Tovább kell erősíteni a tanulócsoportos rendszert. A bejövő évfolyamoknál haladéktalanul szükséges felmérni a tanulókat kompetencia- és szociális mérés keretében, és őket a tanulmányaik végéig támogatni, mentorálni kell. A Szakképzési Centrumon és az iskolákon belüli lehetőségek vizsgálata, a folytatásra vonatkozó megoldások keresése folyamatban van.
- A tanulócsoport vezetőknek a plusz munkáját mindenképpen vagy be kell számítani a kötelező óráikba, vagy órakedvezménnyel, vagy óradíjjal külön megállapodással lenne szükséges honorálni.
- A pedagógusok szemléletváltását, kiégésének megelőzését, innovatívvá válását célzó „Jó gyakorlatok”, bemutató foglalkozások és belső továbbképzések (tehetséggondozás, érzékenyítés), valamint az ezt követő tudásmegosztások és közös ötletelések rendszerét továbbra is fenn szükséges tartani. A Jó gyakorlatok gyűjteményének folyamatos bővítésére törekszik a Szakképzési Centrum. A digitális tananyagok saját körű fejlesztése és adaptálása folyamatos feladat.
- A tanulók alapkompetenciájának, motivációjának, elkötelezettségének javítása érdekében a programok megvalósítását a későbbiekben is javasolt folytatni.
- Kollégiumi közösségi terek működtetése folyamatos tevékenység, támogatva a hátrányos helyzetű tanulókat.
- A DKA terem és a Robotika labor működtetése iskolaszintű feladatként oldódik meg, az elkészült tematikák jógyakorlatként kerülnek a rendszerbe. A DKA terem kapacitását részben a Dobbantó program diákjai kötik le.
- Projektben elkészült Esélyegyenlőségi tervet és Környezeti fenntarthatósági tervet minden induló projekt feldolgozza.
- Munkatervek felülvizsgálata SZC szinten megtörténik – a MINŐSÉGTERV aktualizálásával az intézményfejlesztés lehetőségével él a Szakképzési Centrum.
- Egészségnapokon drogprevenciós előadások beiktatása programpontként realizálódik minden iskolában.
- A Pályaorientációs, Tanulói életpálya-építést szolgáló munkacsoportot működtetése támogatja az SZC beiskolázási tevékenységét.

7. MELLÉKLETEK

Elektronikus, illetve papír alapú mellékletek:

- Munkacsoport vezetői interjúk szószerinti leirata (min. 5 interjú),
- Kérdőívek és értékelésük papír alapon (min. 100 db kérdőív),
- Személyes konzultációkról, adatfelvételről jelenléti ívek (havi 1 db)
- Személyes és online konzultációkról, adatfelvételről munkanaplók (emlékeztetők)
- Emlékeztetők, jelenléti ívek a feladattal kapcsolatos projektmenedzsmenti egyeztetésekről,
- Módszertani jó gyakorlatok és Kompetencia alapú képzésre fejlesztett tananyag,
- A lemorzsolódási rendszer fejlesztésére irányuló módszertani dokumentáció (folyamat leírásokkal és szemléltető folyamatábrákkal, dokumentum típusokkal, mintákkal).

KÜLSŐ BENCHMARKING – MÁS MEGYÉK SZAKKÉPZÉSI CENTRUMAIBAN MEGVALÓSULÓ GINOP-6.2.3. PROJEKTEK TEVÉKENYSÉGEI

Az alábbiakban bemutatásra kerülnek négy centrum GINOP-6.2.3-as projektjének tevékenységei, legfontosabb eredményei, melyek alapján egyértelműen megállapítható, hogy az egyes intézmények a pályázat céljait gyakorlatilag ugyanolyan tevékenységek elvégzésével kívánták elérni.

Kecskeméti Szakképzési Centrum

A Kecskeméti Szakképzési Centrum 9 intézménnyel és egy igazgatás alatt álló 3 telephelyen levő kollégiummal, összesen 5580 tanulóval az egyik legnagyobb szakképzési centrum Magyarországon. Állandó partnereik között tudhatják az ország számos neves munkaadóját, köztük a Mercedest, a Knorr Bresmse-t, ahol tanulóik egy része tanulószerződéssel végzi gyakorlatát. A Centrum a városban is nagy foglalkoztatónak számít. Több, mint 519 pedagógussal dolgozik 13 telephelyen. **A pályázat során megvalósított főbb tevékenységek, fejlesztések:**

Eszközbeszerzés

- informatikai eszközök,
- Makerspace labor: Digitális Közösségi Alkotóműhely létrehozása,
- LEGO robotika,
- sport- és szabadidő támogatásához kapcsolódó eszközök, valamint kültéri és beltéri bútorok,
- három kollégium felújítása, elsősorban a közösségi tereket érintve.

Közösségi programok: 9 iskola és 3 kollégium tanulói részesültek a közösségfejlesztési lehetőségekből, amelyek segítették a tanulók motivációját és erősítették a közösségi életet. Tanulmányi kirándulások voltak:

- színház, opera, múzeum, egyéb kulturális programok,
- roma identitást erősítő kulturális programok,
- sport rendezvények, túrák, (kenu, kerékpár),
- gólyatáborok, szakmák éjszakája, pályaválasztás, gyárlátogatások,
- komplex nyári erőnlét tábor.

Pedagógus továbbképzések témakörei

- személyiségfejlesztés, készségfejlesztés,
- tehetséggondozás,
- pályaorientációs módszertani kultúra megújítása,
- élménypedagógiai módszerek,
- digitális oktatási és tanulási környezet kialakulásának támogatása,
- mentorálás,
- vezetői attitűdváltás és stratégiai gondolkodás,
- szakmai, tantárgyi munkákhoz kapcsolódóan,
- tapasztalatcserék, konferenciák.

Tananyagfejlesztés

Élménypedagógiai módszerek kerültek kifejlesztésre, kipróbálásra, majd azok alapján belső továbbképzések kerültek megtartása. A tananyagfejlesztések jelentős része az új eszközök napi használatához kapcsolódott.

Tanulók fejlesztése, lemorzsolódás csökkentés

A projekt a tanulócsoportok számára felzárkóztatást, tehetséggondozást, a tanulók egy kisebb részének (160 fő) mentorálását, tantervi átalakításokat, élménypedagógiai módszerekkel támogatott órákat, mentálhigiénés foglalkozásokat, életpálya építési és pályaorientációs szolgáltatásokat tartalmazott, továbbá roma mentori szolgálatot is biztosított.

„Énerő fejlesztése”

Ebben az alprojektben a drogprevenció, önvédelem, valamint drámapedagógiai foglalkozások valósultak meg.

Forrás: http://kecskemetiszc.hu/wp/ginop-6-2-3-17-a-szakkepzesi-intezmenyrendszer-atfogo-fejlesztese-a-kecskemeti-szakkepzesi-centrumban/

Bajai Szakképzési Centrum

A támogatásból felújították:

- a centrum kollégiumait,
- az iskolák közösségi tereit,
- új sportpályákat, és szabadtéri főzőhelyeket alakítottak ki.

Minden tagintézmény komoly eszközpark fejlesztésben is részesült.

A projektben részt vevő pedagógusok továbbképzéseken vettek részt, melyek központi eleme a lemorzsolódás csökkentése, valamint modern pedagógiai módszerek, továbbá, a tehetséggondozás voltak.

A diákok számos közösségi programon vehettek részt többek között:

- osztálykirándulásokon,
- készségfejlesztő és önvédelmi foglalkozásokon,
- mentálhigiéniás,
- pályaorientációs és életpálya foglalkozásokon.

A projekt keretében a Bajai SZC Kalocsai Dózsa György Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma digitális alkotóműhellyel gazdagodott, amely köré külön tehetségprogramok is megszervezésre kerültek. Forrás: http://bajaiszc.hu/ginop-6-2-3-17-2017-00018/

Dunaújvárosi Szakképzési Centrum

A Centrum a projekt keretében vállalta, hogy

- a tanulmányi eredmények 2%-kal javulnak a tanulócsoportok esetében,
- a középfokú végzettség nélküli tanulói jogviszonyok megszűnési száma 2%-kal csökken az adott évfolyamon belépők számához viszonyítva, valamint
- az alapkészség fejlesztése céljából kialakított és működtetett tanulócsoportokba 200 fő tanulót bevon.

Szakmai programokat hét intézményben valósítottak meg.

Infrastrukturális beruházásaik az alábbiak voltak:

- Digitális Közösségi Alkotóműhely (DKA) kialakítása, működtetése (A DKA weboldala.).
- Dunaújvárosi SZC Rudas Közgazdasági Szakgimnáziuma és Kollégiuma közösségi tereinek kialakítása, működtetése.
- Dunaújvárosi SZC Lorántffy Zsuzsanna Szakgimnáziuma, Szakiskolája és Kollégiuma Bocskai Utcai Telephelye közösségi tereinek kialakítása, működtetése.

A projektek keretében az alábbi **infrastruktúra fejlesztések** valósultak meg:

- Dunaújvárosi SZC Lorántffy Zsuzsanna Szakgimnáziuma - Makerspace (Digitális Közösségi Alkotóműhely) kialakítása.
- Dunaújvárosi SZC Rudas Közgazdasági Szakgimnázium, valamint a Dunaújvárosi SZC Lorántffy Zsuzsanna Szakgimnázium kollégiumainak felújítása.
- Az infrastrukturális beruházások mellett jelentős eszközbeszerzésekre is sor került. A két kollégiumba táblák, függönyök, székek, asztalok, kanapék, tévék, hűtők, hangrendszerek kerültek beszerzésre.

Pedagógus továbbképzések

A Centrum a projekt keretében a következő témákban akkreditált pedagógus továbbképzéseket szervezett 2018. októberétől 2019. augusztusáig 188 fő pedagógus bevonásával.

- **A hatékony vezető** (vezetői kompetenciafejlesztés, vezetői stratégiai tervezés, döntéselmélet, időgazdálkodás)
- **Pályaorientáció és tehetséggondozás, tehetségek azonosítása** (Pályaorientáció, életpálya-tervezés módszertana pedagógusoknak)
- **Prezentációs technikák a 21. századi igényeknek megfelelően, készségfejlesztés** (előadói készségek fejlesztése, IKT-eszközhasználat, vizuális szemléltetés, digitális kompetencia-fejlesztés)
- **Résztvevőközpontú oktatás, tehetségfejlesztés** (felnőtt partneri viszony a tudásátadásban, résztvevőközpontú tematikafejlesztés, résztvevőkövetés, tanulástámogatás, fejlesztő mérés-értékelés, tehetségfejlesztés, módszertani kosár)
- **Önismereti tréning, személyiségfejlesztés** (önismeret, önbecsület, önfejlesztés, asszertivitás, az empátia és értő figyelem fejlesztése)
- **Konfliktuskezelés tréning** (konfliktuskezelési stratégiák egyéni és szervezeti szinten, különös tekintettel az iskolai kapcsolatokra)
- **Stresszkezelés, pedagógus kiégést megelőző képzés** (stressz oldó technikák, megküzdési/cooping erőforrások fejlesztése, célok, időbeosztás, kommunikáció)
- **Projektmenedzsment** (önálló projekttervezés és –megvalósítás lépési, módszerek)
- **„Tükrözött osztályterem" módszerre vonatkozó képzés**

A centrum családi napot is szervezett a diákokon túl 704 szülő, hozzátartozó bevonásával.

Tananyagfejlesztések

A Centrum vállalta, hogy 30 témakörben új, élménypedagógiai módszerekkel készülő tananyagot fejleszt, amelyekből 20-at az oktatásba is tartósan bevezet.

Az elkészült új elektronikus tananyagok-tansegédletek, vagy módszertani leírások, a modern kori diákok részére teszik érthetőbbé, könnyebben értelmezhetővé a tananyagokat. Az ÉLMÉNYPEDAGÓGIAI TANANYAGOK a Dunaújvárosi Szakképzési Centrum valamennyi pedagógusa számára elektronikusan elérhetőek.

A lemorzsolódás megelőzésére érdekében a DSZC vállalta, hogy különböző dokumentumokat készít, melyek alkalmasak a feltárt sajátos, helyi problémák kezelésére, megoldására. A módszertani kézikönyvek elérhetőek, letölthetőek.

2019. április 9-én délelőtt „Digitális önvédelem” címmel rendeztek tájékoztató előadást.

Forrás: http://www.dunaujvarosiszc.hu/ginop_6_2_3_palyazat

Szombathelyi Műszaki Szakképzési Centrum

A projektben a Centrum részéről 8 iskola vett részt.

A projekt keretében 10 db pedagógus továbbképzés valósult meg, többek között mentorálás, viselkedészavar, tanulói kompetenciák fejlesztése, DKA műhely működtetése, tanulásmódszertan, LEGO robot, GEOMatek témakörökben. Ezen képzések során 132 fő pedagógusnak sikerült legalább 1 tanúsítványt szereznie és összesen 203 tanúsítvány került kiadásra.

A projekt keretében a következő **eszköz-, és infrastrukturálisfejlesztések** valósultak meg:

- Három kollégiumban összesen 6 db közösségi tér lett kialakítva bútorokkal és digitális eszközökkel felszerelve.
- Kialakításra került egy digitális közösségi alkotóműhely, amely tartalmaz 4 szakmacsoport hatékony, innovatív és gyakorlati oktatásához szükséges bútorokat és eszközöket. Ezeken kívül a műhely pályaorientációs szerepet is ellát.

A szabadidő hasznos eltöltését segítő tevékenységek keretében az iskolák többek között kirándulásokat, szakköröket, színházlátogatásokat, vetélkedőket, sport és egészségmegőrző programokat, tréningeket szerveztek.

A vállalkozói készségek fejlesztése tevékenységek során többek között háromnapos bentlakásos táboron, tréningeken, előadásokon történő részvételre volt alkalmuk a diákoknak.

A drogprevenciós, egészség-megőrző, mentálhigiénés szolgáltatási tevékenységek megvalósítása során, telefonos pszichológusi konzultációra volt és még van jelenleg is lehetőség diákok, pedagógusok és szülők számára.

Pályaorientációs tevékenységek során a diákoknak alkalmuk volt tanulmányi kirándulásokon, üzem-, és gyárlátogatásokon, cégbemutatókon, tréningeken, karriertanácsadáson való részvételre.

Forrás: http://www.vmszc.hu/hir1.php?ID=6